

ALAVUS

Tilinpäätös 2010

Kaupunginvaltuusto 13.6.2011

SISÄLLYSLUETTELO

1. Toimintakertomus.....	5
1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa.....	5
1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus.....	5
1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	7
1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys.....	10
1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa.....	11
1.1.5. Kaupungin henkilöstö.....	11
1.1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	12
1.1.7. Ympäristötekijät.....	12
1.2. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	13
1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	14
1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	14
1.3.2. Toiminnan rahoitus.....	16
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset.....	18
1.5. Kokonaistulot ja kokonaismenot.....	20
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	21
1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	21
1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus.....	21
1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	22
1.6.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	22
1.6.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	23
1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	27
1.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely.....	27
1.7.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	27
2. Talousarvion toteutuminen.....	28
2.1. Tavoitteiden toteutuminen.....	28
Kaupunginvaltuusto (vastuuhenkilö kansliasihtööri).....	28
Kaupungin hallitus (vastuuhenkilö kaupunginjohtaja).....	30
Lomituspalvelut (vastuuhenkilö lomituspalvelupäällikkö).....	32
Keskushallinto (vastuuhenkilö talousjohtaja).....	34
Työllistäminen (vastuuhenkilö talousjohtaja).....	36
Maaseutupalvelut (vastuuhenkilö maaseutupäällikkö).....	37
Perusturvaryhmän hallinto (vastuuhenkilö perusturvajohtaja).....	38
Päivähoito (vastuuhenkilö päivähoidon johtaja).....	39
Sosiaalityö (vastuuhenkilö sosiaalityön päällikkö).....	40
Vanhusten palvelut (vastuuhenkilö vanhustyön johtaja).....	42
Kansanterveystyö (vastuuhenkilö perusturvajohtaja).....	44
Erikoissairaanhoido (vastuuhenkilö perusturvajohtaja).....	45
Koulutuslautakunnan hallinto (vastuuhenkilö sivistysjohtaja).....	46
Perusopetus (vastuuhenkilö sivistysjohtaja).....	47
Lukio (vastuuhenkilö lukion rehtori).....	48
Ammatillinen koulutus (vastuuhenkilö sivistysjohtaja).....	49
Lakeudenportin opisto (vastuuhenkilö rehtori).....	50
Kirjasto (vastuuhenkilö kirjastotoimenjohtaja).....	51
Vapaa-aikapalvelut (vastuuhenkilö nuorisosihtööri).....	52
Kunto-Lutra (vastuuhenkilö liikuntasihtööri).....	53
Teknisen lautakunnan hallinto (vastuuhenkilö tekninen johtaja).....	54
Tekniset palvelut (vastuuhenkilö tekninen johtaja).....	55
Vesihuoltolaitos (vastuuhenkilö tekninen johtaja).....	56

Lämpölaitos (vastuuhenkilö tekninen johtaja)	57
Tilapalvelu (vastuuhenkilö tekninen johtaja)	58
Ympäristöpalvelut (vastuuhenkilö maankäyttöinsinööri).....	59
KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAT TYTÄRYHTEISÖT.....	61
Asuntotoimen yhtiöt.....	61
Elinkeinotoimen yhtiöt	62
Alavuden Jäähalli Oy.....	63
A-Pesu Oy	64
2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	65
2.2.1. Käyttötalouden toteutuminen	65
2.2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	67
2.2.3. Investointien toteutuminen	68
2.2.4. Rahoitusosan toteutuminen	70
3. Tilinpäätöslaskelmat	71
3.1. Tuloslaskelma.....	71
3.2. Rahoituslaskelma.....	72
3.3. Tase.....	73
3.4. Konsernilaskelmat	74
3.4.1. Konsernituloslaskelma.....	74
3.4.2. Konsernin rahoituslaskelma.....	75
3.4.3. Konsernitase	76
4. Tilinpäätöksen liitetiedot	77
4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	77
4.1.1. Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	77
4.1.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	77
4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	78
4.3. Tasetta koskevat liitetiedot.....	80
4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	80
4.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	82
4.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	84
4.5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot.....	85
4.5.1. Henkilöstön määrä ja rakenne.....	85
4.5.2. Terveydellinen toimintakyky ja työhyvinvointi	89
4.5.3. Henkilöstökustannukset.....	91
4.5.4. Työyhteisö.....	93
4.6. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma ja tase.....	95
5. Allekirjoitukset ja merkinnät.....	97
5.1. Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	97
5.2. Tilinpäätösmerkintä.....	97
6. Luettelot ja selvitykset.....	98
6.1. Luettelo kirjanpito kirjoista ja tositteiden lajeista.....	98
6.2. Selvitys kirjanpidon säilytyksestä.....	98
7. Tilinpäätöksen tarkastusasiakirjat.....	99
7.1. Tilintarkastuskertomus.....	99
7.2. Arviointikertomus	100
8. Ote valtuuston päätöksestä	110

1. Toimintakertomus

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Valtuustokausi on kääntynyt jälkimmäiselle puoliskolleen. Monet asiat ovat Alavudella edenneet – samalla meillä on myös edessämme monet haasteet.

Merkittävimmät toiminnalliset muutokset kaupungin organisaatiossa vuoden 2010 aikana olivat kaupungin ruokahuollon ja siivouksen keskittäminen yhdeksi palveluyksiköksi. Siihen tuli mukaan myös terveyskeskuksen ruokahuollon toiminnot Alavudella. Aiemmin nämä tehtävät hoidettiin hajautetusti eri hallintokunnissa. Käynnistämävaiheen jälkeen järjestelystä on saatu myönteisiä kokemuksia.

Toinen merkittävä toimintojen uudelleen järjestely tehtiin Alavuden Vanhain Palvelutalo ry:n kanssa. Yhdistyksen vanhustyö siirrettiin kaupungin omaksi toiminnaksi. Kiinteistöt jäivät yhdistyksen omistukseen. Yhteistyö kaupungin ja yhdistyksen vanhustyössä oli sujunut aiemminkin hyvin ja tällä muutoksella pystytään vastaamaan tulevaisuuden lisääntyviin tarpeisiin.

Alavuden kaupungin tilinpäätös vuodelta 2010 on ylijäämäinen runsaat 1,9 miljoonaa euroa. Tulos on paras vuodesta 1997 lähtien, jolloin siirryttiin nykyiseen kirjanpitojärjestelmään. Hyvään tulokseen vaikuttivat hallintokuntien noudattama tiukka budjettikuri, kuntayhtymien oletettua pienemmät menot sekä sijoitustuotot. Myönteinen yllätys oli myös odotettua parempi verokertymä.

Vuotuinen ylijäämä olisi saatava vakiintumaan vähintään tälle tasolle. Tällöin omalla tulorahoituksella pystyttäisiin riittävästi rahoittamaan myös investointeja, jolloin niitä ei tarvitsisi toteuttaa nykyisessä laajuudessa lainarahoituksella. Kaupungin velkamäärä/asukas oli vuoden lopussa n. 1.800 euroa. Se on selvästi kuntien keskitason alapuolella.

Investointien kokonaismäärä viime vuonna oli noin 5,8 miljoonaa euroa. Se on hiegan aiempia vuosia enemmän. Suurimmat yksittäiset investoinnit olivat Kirkkomännikön koulun saneerauksen ykkösvaiheen toteuttaminen, noin 1,3 miljoonaa euroa sekä Aseman kaukolämpökeskuksen toteuttaminen verkostolaajennuksineen, myös 1,3 miljoonaa euroa.

Alavuden kaupunki ja Töysän kunta päättivät käynnistää kuntaliitosselvitystyön. Laaditun kuntaliitosesiselvityksen, nimeltään Yhdessä eteenpäin, käsittelyn jälkeen molempien kuntien valtuustot päättivät marraskuussa 2010 käynnistää varsinaisen kuntaliitossopimuksen laadinnan. Tavoitteeksi asetettiin, että kuntaliitos toteutuu vuoden 2013 alusta lukien. Kuntaliitoksella tavoitellaan palvelujen tuottamisen ja alueen kehittämisen kannalta vahvempaa kuntaa.

Alavuden elinkeinoelämässä tapahtui myönteistä kehitystä kaupan alan suurten investointien johdosta. Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupan uudet liiketilat ns. Himasen-alueella parantavat huomattavasti paikkakunnan palvelutasoa. Samalle alueelle on parhaillaan rakenteella alavutelaiden yrittäjien toimesta myös lisää liiketiloja. Suunnitteilla on myös alueen kolmannen vaiheen toteuttaminen. Teollisuuden osalta oli menneenä vuonna nähtävissä lievää toiminnan elpymistä. Uusia investointeja on suunnitteilla ja toteutumassa.

Liiketoimintojen siirryttyä ns. Himasen-alueelle ja muutamien liikeyritysten lopetettua toimintansa Alavuden keskustassa, meillä on suuria haasteita keskustan elinvoimaisuuden kehittämisessä. Ydin keskustaan on viime vuosina rakennettu uusia kerrostaloja. Asumista varmasti voidaan lisätä keskustassa samalla kuitenkin mahdollistaen liiketiloilla yksityisten palvelujen kehittämisen.

Suurin haaste Alavudella on tällä hetkellä väkiluvun kehityksen muuttaminen myönteisemmäksi. Viime vuonna väkimäärä väheni aiempia vuosia enemmän. Työpaikkojen luominen, hyvistä asuntojen rakentamismahdollisuuksista huolehtiminen sekä hyvätasoiset vuokra-asumismahdollisuudet ovat merkittäviä tekijöitä väestökehityksessä. Harrastusmahdollisuudet paikkakunnalla ovat jo nykyisellään erinomaiset.

Alavuden kehittämisessä tarvitaan kaikkien mukanaoloa. Kaupunki, yrittäjät ja me kaikki alavutelaiset olemme avainasemassa. Myös kaikkia hyödyntävä tehokas yhteistyö naapureiden kanssa on välttämätöntä.

Alavudella 22.3.2011

Pekka Ala-Mäenpää
Kaupunginjohtaja

1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto

Suomen Keskusta ja Suomen Kristillisdemokraatit vaaliliitto (21 valtuutettua)

Raja-aho Markku	maanviljelijä
Aho Kaisla	yrittäjä, maatilan emäntä
Anttila Lasse	yrittäjä
Hauta-aho Kalevi	aluejohtaja, eläkeläinen
Rajalahti Heli	siistijä, emäntä
Ylinen Markku	mielenterveyshoitaja
Laitila Vesa	maanviljelijä
Paukkunen Yrjö	lakitoimistoyrittäjä
Erkkilä Ossi	veturinkuljettaja
Penninkangas Reijo	tietoliikenneasentaja
Lamminmäki Jorma	rakennusmestari
Viitala Markku	maanviljelijä
Parhiala Tuomo	yrittäjä
Kurhela Heimo	maanviljelijä
Kaukola Helena	terveydenhoitaja
Kaunisto Terhi	vastaava lastentarhanopettaja
Saari Matti	koulunjohtaja
Perälampi Paula	yrittäjä, KTM
Lahti Vilho	yrittäjä, maanviljelijä
Juurakko Toni	koulunjohtaja
Puska Hannu	putkiasentaja, maanviljelijä

Kansallinen Kokoomus (7 valtuutettua)

Myllymäki Mikko	insinööri, kuljetusyrittäjä
Klemola Eero	opinto-ohjaaja, apulaisrehtori
Isoaho Raija	terveydenhoitaja
Rajala Minna	toimituspäällikkö, YTM, 2.6.2010 saakka
Kortesmäki Jari	sähkövoimainsinööri, yrittäjä
Järvilahti Kari	agrologi (AMK), mv
Kohtamäki Anja	yleinen edunvalvoja
Raisio Ritva	agronomi, projektipäällikkö, 30.8.2010 alkaen

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (5 valtuutettua)

Koskinen Eila	pääluottamusmies, perhepäivähoitaja
Onnela Toivo	rakennusmestari
Kontolampi Markku	putkiasentaja
Mäkiranta Jorma	haastemies
Vanha-aho Raija	kodinhoitaja, lähihoitaja

Perussuomalaiset (1 valtuutettu)

Kujanpää Kari	taksinkuljettaja

Vasemmistoliitto (1 valtuutettu)

Saarinén Askó	lähettäjä, työsuojeluvaltuutettu

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto

Puheenjohtaja	Lamminmäki Jorma
I varapuheenjohtaja	Klemola Eero
II varapuheenjohtaja	Viitala Markku

Kaupunginhallitus

Suomen Keskusta ja Suomen Kristillisdemokraatit vaaliliitto (6 jäsentä)

Anttila Lasse	yrittäjä
Aho Kaisla	yrittäjä, maatalan emäntä
Lampinen Aarno	maanviljelijä
Erkkilä Ossi	veturinkuljettaja
Rajalahti Heli	siistijä, emäntä
Raja-aho Markku	maanviljelijä

Kansallinen Kokoomus (2 jäsentä)

Myllymäki Mikko	insinööri, kuljetusyrittäjä
Rajala Minna	toimituspäällikkö, YTM, 2.6.2010 saakka
Anu Katajamäki	kanslisti, 30.8.2010 alkaen

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (2 jäsentä)

Kontolampi Markku	putkiasentaja
Vanha-aho Raija	kodinhoitaja, lähihoitaja

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto

Puheenjohtaja	Anttila Lasse
I varapuheenjohtaja	Lampinen Aarno
II varapuheenjohtaja	Myllymäki Mikko

Kaupunginhallituksen esittelijä

kaupunginjohtaja	Pekka Ala-Mäenpää

Tarkastuslautakunta

Hauta-aho Kalevi, puheenjohtaja	aluejohtaja, eläkeläinen
Isoaho Raija, varapuheenjohtaja	terveydenhoitaja
Laitila Vesa	maanviljelijä
Mäki-Pollari Tellervo	hallintonotaari, emäntä
Korpela-Leppälä Sirpa	kauppatieteiden maisteri
Säilä Esko	tilintarkastaja, JHTT, KMPG Julkishallinnon Palvelut Oy, JHTT-yhteisö

Kaupungin virasto-organisaatio

Kaupunginjohtaja Pekka Ala-Mäenpää			
Johtoryhmä: Kaupunginjohtaja Pekka Ala-Mäenpää, talousjohtaja Timo Ketola, kansliasihteeri Sari Helander, kehittämisspäälikkö Ulla Koivisto, perusturvajohtaja Maria-Liisa Numi, sivistysjohtaja Sirpa Ikkala, tekninen johtaja Timo Myllymäki ja kiinteistöinsinööri-geodeetti Pauli Näsi 1.1. – 30.9, maankäyttöinsinööri Kimmo Toivola 13.1.2010 -			
HALLINTORYHMÄ Talousjohtaja	PERUSTURVARYHMÄ Perusturvajohtaja	SIVISTYSRYHMÄ Sivistysjohtaja	TEKNINEN JA YMPÄRISTÖRYHMÄ Tekninen johtaja
KAUPUNGINVALTUUSTO Kaupunginvaltuusto Vaalit Tarkastuslautakunta Nuorisovaltuusto	HALLINTO Perusturvalautakunnan hallinto	HALLINTO Hallinto ja musiikkiopistotoiminta	HALLINTO Teknisen ja ympäristöryhmän hallinto
KAUPUNGINHALLITUS Kaupunginhallitus Johtaminen ja kehittäminen Avustukset Ikäihmisten neuvosto	PAIVAHOITO Päiväkodit Perhepäivähoito Esiopetus Lasten kotihoidon tuki	PERUSOPETUS 1-6-luokkien koulut (alaluokat) 7-9-luokkien koulu (yläluokat) Koulujen yhteinen opetus (kielet ja erityisopetus)	TEKNISET PALVELUT Kunnallistekniikka Yksityiset ja yleiset tiet Viheralueet ja liikuntapaikat Palo- ja pelastustoimi
LOMITUSPALVELUT Lomituspalvelujen hallinto Lomitus Oppisopimus Turkistuottajien lomitus	SOSIAALITYÖ Perussosiaalityö Ostopalvelut Kehitysvammatyö Toimeentuloturva Työllistämistä tukevat palvelut	LUKIO Lukio-opetus	VESIHUOLTOLAITOS Vesilaitos Viemärlaitos
KESKUSHALLINTO Kanslia Taloushallinto Työvoimapankki Asuminen Yrityspalvelut	VANHUSTEN PALVELUT Kotihoito Palvelukeskus Lukkarinhovi Rantakoto Palveluas. ostopalvelut Palveluas. oma toiminta	AMMATILLINEN KOULUTUS Ammatillinen koulutus	LAMPOLAITOS Lämpölaitos
TYÖLLISTÄMINEN Pitkäaikaistyöll. / kaupunki Nuorten työll. / kaupunki Oppisopimustuki / yritykset Nuorten työll. / yritykset Oppisopimustuki / kaupunki Muu työllistäminen	KANSANTERVEYSTYÖ Kansanterveystyö	LAKEUDENPORTIN OPISTO Kansalaisopisto (Alavus, Kuortane, Töysä, Ähtäri) Etelä-Pohjanmaan kesäyliopiston sivutoimipiste	TILAPALVELU Isännöinti Ruokahuolto ja siivous Rakentaminen ja kunnossapito
MAASEUTUPALVELUT Maaseutupalvelut	ERIKOISSAIRAANHOITO Erikoissairaanhoido	KIRJASTO Kirjasto	YMPÄRISTÖPALVELUT Maakaupat ja hallinto Kaupunkimittaus Kaavoitus Rakennusvalvonta Ympäristönsuojelu
		VAPAA-AIKAPALVELUT Vapaa-aikatoiminnan hallinto Kulttuuri Nuorisotyö	
		KUNTO-LUTRA Kunto-Lutra Liikuntatoimi	

1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen kansantalous kasvoi viime vuonna ripeästi. Kansainvälisen taantuman seurauksena Suomen vienti supistui vuonna 2009 viidenneksen, mutta viime vuonna vienti alkoi elpyä ja kasvun ennakoitaan nopeutuvan tänä vuonna. Ensi vuonna viennin taso ylittää jo lähes vuoden 2008 tasolle. Epävarmuus maailmantalouden kehityksessä heijastuu kuitenkin viennin tulevaan kehitykseen. Kotimainen kysyntä aleni vuonna 2009 kuutisen prosenttia lähinnä yksityisten investointien voimakkaan supistumisen johdosta, mutta myös yksityinen kulutus väheni. Vuonna 2010 sekä yksityinen kulutus, että yksityiset investoinnit kääntyivät kasvuun. Erityisesti investointien arvioidaan kasvavan tänä vuonna merkittävästi. Myös yksityisen kulutuksen arvioidaan kasvavan tänä ja ensi vuonna parisen prosenttia.

Viime vuodelle Suomen kokonaistuotannon kehityksestä tehdyt arviot liikkuvat 1-3 prosentin haarukassa. Tilastokeskuksen tämän vuoden maaliskuussa julkaiseman kansantalouden tilinpidon ennakkotietojen mukaan kokonaistuotanto kasvoi 3,1 % vuonna 2010. Viime syksyn ja talven aikana julkaistut, vuotta 2011 koskevat kokonaistaloudelliset ennusteet tuotannon kasvusta ovat olleet 2,5 – 4,0 prosentin haarukassa. Varsin yleisesti arvioidaan, että kokonaistuotannon kasvuvauhti hidastuu vuonna 2012 tämänvuotisesta.

Kuluttajahintojen vuoden 2008 nopea kasvuvauhti hidastui vuonna 2009 niin, että kuluttajahintojen vuosikeskiarvo oli samalla tasolla kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2010 kuluttajahintaindeksi kohosi keskimäärin 1,2 %. Kotimaiset kustannuspaineet olivat suhteellisen vähäiset vuoden 2010 maltillisen palkkaratkaisun johdosta. Arvonlisäveron korotukset heinäkuun 2010 alussa nopeuttavat kuluttajahintojen nousua. Vuoden loppupuolella muun muassa polttonesteiden, elintarvikkeiden ja sähköjen kallistuminen kiihdyttivät inflaatiota.

Palkansaajien yleisen ansiotasoindeksin valtiovarainministeriö arvioi kohoavan tänä vuonna noin 2,8 %, kun se viime vuonna kohosi ennakkotietojen mukaan hieman hitaammin, eli 2,6 %. Työllisyys säilyi korkealla tasolla vuoden 2008 loppuun saakka. Selkeä käänne huonompaan tapahtui vuosien 2008 ja 2009 vaihteessa, minkä jälkeen työllisyystilanne heikkeni merkittävästi ja työttömyysaste nousi parisen prosenttia ja oli vuonna 2009 keskimäärin 8,2 %. Työllisyystilanne heikkeni edelleen vuonna 2010, mutta odotettua vähemmän. Työttömyys alenee tänä vuonna noin 7,5 prosenttiin.

Talousoalueen kehitys

Etelä-Pohjanmaalla väestö lisääntyi 47 henkilöllä vuonna 2010. Edellisenä vuonna se väheni 213 henkilöllä. Kuusiokunnissa asukkaiden vähennys oli 250 ja edellisen vuoden vastaavana ajankohtana 243 asukasta. Alavuden väkiluku laski 105 henkilöllä. Vähennys edellisenä vuonna oli 69 henkilöä ja sitä edellisenä 59. Vuoden 2010 lopussa Alavuden väkiluku oli 9290 henkilöä ja vuoden 2009 lopussa 9395 henkilöä.

Alavuden työttömyysaste koheni voimakkaasti vuoden 2009 tilanteesta. Vuoden 2010 lopussa työttömyysaste oli 7,9% ja vuoden 2009 lopussa 11,0%. Vastaava luku oli Etelä-Pohjanmaalla 9,1% ja koko maassa 10,3%. Pitkäaikaistyöttömiä oli Alavudella 13,4 %, Etelä-Pohjanmaalla 16,0 % ja koko maassa 21,5 % työttömistä työnhakijoista. Nuorisotyöttömiä Alavudella oli 13,4 %, Etelä-Pohjanmaalla 15,6 % ja koko maassa 12,4 % työttömistä työnhakijoista.

Talouden nousu käynnistyi vuoden 2010 aikana ja tämä on näkynyt myös alavutelaisissa yrityksissä kohentuneena tilauskantana. Alavutelaiset yritykset ovat toteuttaneet sekä kone- että toimitilainvestointeja. Liikepaikkarakentaminen oli vuonna 2010 erityisen vilkasta.

Aputoiminimellä Yrityskehitys Fasadi palvelujaan markkinoiva Alavuden Kehitys Oy hoitaa Alavuden kaupungin yritys- ja elinkeinopalvelut. Elinkeinopalveluihin kuuluu olennaisena osana myös kehittämishanketoiminta, jonka rahoittamiseen osallistuvat EU ja valtio erilaisten ohjelmien kautta. Alavuden kaupunki on mukana useissa eri toimialoja kehittävässä maakunnallisissa hankkeissa. Hankkeiden kanssa tehtävä yhteistyö mahdollistaa toimialakohtaisia kehittämis- ja konsultointipalveluja hankkeissa mukana oleville yrityksille.

Yrityskehitys Fasadin päivittäiseen toimintaan kuuluu yritysten maksuton perustamis- palvelu, avustaminen investointi- ja kehittämistukihakemusten laadinnassa sekä yritysten toimitilajärjestelyt.

1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Talouden vahvistaminen suhdannetaantumana oloissa on ollut haastavaa. Tilinpäätökseen sisältyy useita positiivisia yllätyksiä, joiden avulla tulos muodostui suhteellisen hyväksi. Tulevaisuudessa haasteena on erityisesti ikärakenteen muutos. Vuosi 2011 arvioidaan olevan kuntatalouden kannalta vaikeampi kuin päättynyt tilikausi, johtuen mm. verotuloihin tulevan vaikutuksen viiveestä. Verotulot jäivät hieman alle edellisen vuoden tason. Suurempaa vähennystä ennakoitiin verotulomalli ja verotulo toteutuikin vajaa puoli miljoonaa euroa korkeampana kuin talousarviossa.

Rantakodon toiminta otettiin kaupungin toiminnaksi vuoden 2010 alusta. Samoin ruokahuoltoyksikkö aloitti toimintansa tilikauden alusta

Tilikauden 2010 aikana pääsimme kirjaamaan kurssivoittoja taseeseen yli 400 000 euron edestä.

1.1.5. Kaupungin henkilöstö

Henkilötiedot on eritelty tarkemmin liitetietojen osassa: Henkilöstöä koskevat liitetiedot. Vakinaisten henkilöiden määrä oli 529 henkilöä, kun edellisenä vuonna heitä oli 495 kappaletta. Henkilöstön keski-ikä oli kasvanut 45 vuoteen ja 18 päivään. Nousua edelliseen vuoteen oli n. 2 kuukautta. Eläkkeelle viime vuonna jäi 22 henkilöä, 8 henkilöä enemmän kuin edellisenä vuonna. Seuraavan kymmenen vuoden aikana on arvioitu jäävän 171 henkilöä eläkkeelle.

Sairauslomapäiviä kaupungin henkilöstöllä oli 9586, kun niitä edellisenä vuonna oli 8942. Perhevapaita, joista äitiysloma ja hoitovapaa muodostavat valtaosan oli tilinpäätösvuonna 8915 päivää, kun niitä edellisenä vuonna oli 8687. Tapaturmista johtuvia poissaoloja oli 222 ja edellisenä vuonna 160. Lisäystä oli 62. Korvauksia maksettiin 12 tuhatta euroa ja edellisenä vuonna 23 tuhatta euroa.

Vuoden 2010 aikana Alavuden kaupungin palveluksessa vakinaisen työn aloitti 42 henkilöä ja lopetti 15 henkilöä eli vaihtuvuus oli yhteensä 57 henkilöä. Vakinaisten määrä oli 529 henkilöä. Näin ollen vaihtuvuusprosentiksi saadaan 10,8 %.

1.1.6. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Tulevaisuudessa ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus muodostaa kunnissa yhä pahenevan ongelman, niin myös meillä Alavudella. Joillakin aloilla esimerkiksi perusturvan piirissä työvoimapula on jo nähtävissä. Riskiä on pyritty lieventämään mm. järjestämällä työllistämiskoulutusta ja kiinnittämällä huomiota rekrytointiprosesseihin.

Suhdannetaantuma vaikutti monin tavoin kaupungin talouteen ja toimintaan. Osaltaan kaupunki sopeuttaa toimintaansa siten, että ei jouduta kohtuuttomiin taloudellisiin vaikeuksiin ja toisaalta, että palvelutaso voidaan mahdollisimman hyvin säilyttää. Keskeinen vaikutustie on toiminnan tiukka tarkastelu ja uudistaminen olevilla resursseilla.

Kaupungin lainat ovat sidottuja 6 kuukauden viitekorkoihin. Korot ovat tällä hetkellä huomattavan alhaalla, eivätkä muodosta suurta riskiä. Korkojen noustessa tulee mahdolliseksi mahdolliset korkosuojaukset, mikäli ne osoittautuvat kannattaviksi. Likviditeetti riski ei ole kovin suuri, vaikka viime tilikaudella siitäkin oli vakavia merkkejä.

Tietoturvariskejä vähentämään on suunnattu kaupunginjohtajan hyväksymä Alavuden kaupungin maaseutupalvelujen tietoturvapoliittikka, perusturvalautakunnan hyväksymä Tietoturva- ja tietosuojaohteet sosiaalialalle sekä kaikille käyttäjille intraan laitettu TIEKEN tietoturvaohjeisto ja kaikkien sähköpostiin jaettu tietoturvan huoneentaulu.

Vakuutuksin on vähennetty vahinkoriskien taloudellista realisoitumista. Vahinkovakuutukset, lakisääteiset vakuutukset ja muut vakuutukset kilpailutettiin tilikauden aikana. Lopulta vain kaksi yhtiötä teki tarjouksen koko vakuutusturvasta. Kilpailutuksen voitti vakuutusyhtiö IF, joka oli myös aiemmin kaupungin vakuuttaja. Kaupungin vakuuttaminen on hieman keskimääräistä laajempaa ja erikoistilanteitakin huomioivaa.

1.1.7. Ympäristötekijät

Kaupungin tavoitteena on kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti luoda viihtyisä ja virikkeellinen elinympäristö luontoarvot huomioiden. Alavuden kaupungin ympäristössä ei ole toimintavuoden kuluessa tapahtunut olennaista muutosta.

Ympäristön tilaa on pyritty parantamaan useilla hankkeilla kuten esim. Alavudenjärven virkistyskäytön kehittämisen- ja Korttesrimmin kunnostushankkeilla sekä Miekkejärven pohjapatohankkeella. Lisäksi on osallistuttu Lapuanjoen purojen tila ja kunnostus-hankkeeseen.

Alavudella ei ole vuoden aikana harjoitettu päästökauppaa, eikä jätevedenpuhdistamolla tehty merkittäviä muutostöitä. Asemansseudulle on rakennettu uusi kotimaisella polttoaineella toimiva lämpökeskus kaukolämpötuotantoa varten. Uudella lämpölaitoksella korvataan 7-8 raskaspolttoöljyllä toimivaa pienempää lämpölaitosta. Oma myönteinen vaikutus ympäristön tilaan on myös sillä, että kaukolämpöverkostoa on aktiivisesti laajennettu ja mukaan on tullut paljon liittyjiä.

1.2. Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kaupungin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattamista valvotaan johtoryhmätyöskentelyn yhteydessä. Otto-oikeuden toteuttamismahdollisuudet on turvattu sillä, että kaupunginjohtajan päätökset menevät kaupunginhallitukselle tiedoksi otto-oikeuden aikamäärien puitteissa. Lautakuntien esityslistat tulevat kaupunginjohtajalle ja lautakuntiin tulevia asioita käsitellään johtoryhmässä etukäteen.

Tavoitteiden toteutumista seurataan tilinpäätöksen lisäksi kahdesti vuodessa osavuosisiraportin yhteydessä. Osavuosisiraportti kootaan vuosikolmanneksittain ja käsitellään valmistumista seuraavassa kaupunginhallituksessa ja viedään tiedoksi kaupunginvaltuustoon. Määrärahaseurantaa on tiivistetty. Sitä tehdään osavuosisiraporttien välissä kuukausittain ja tarvittaessa useamminkin. Varojen käytön valvontaa tehdään myös laskujen hyväksymisen yhteydessä. Kaupungissa on siirrytty sähköiseen laskujen käsittelyyn, jolloin vastaanotto ja hyväksyntä tehdään sähköisessä laskujen kierrossa. Se on huomattavasti nopeampi ja sitä tehostetaan edelleen sitä mukaa kuin laskuttajia saadaan suoran e-laskun piiriin. tilinpäätösvuonna sähköisten ostolaskujen osuus kaikista ostolaskuista oli vajaa 50 % ja myyntilaskujen osalta tehtiin joitakin avauksia. Vuoden 2011 aikana on tarkoitus laajamittaisesti ottaa käyttöön ja markkinoida myyntilaskujen vastaanottamista asiakkaille ja lisätä edelleen ostolaskujen sähköistämistä. Samassa yhteydessä sovitaan myös osto-, laskutus- ja hyväksymisprosesseja parantavista toimista.

Riskienhallinta on järjestetty toisaalta vakuutusten, toisaalta ohjeiden ja kartoitusten kautta. Tilinpäätösvuonna on täydennetty riskinarviointeja ja tehty työpaikkakäyntejä. Keväällä 2009 tehtiin työhyvinvointikartoitus, jonka pohjalta toimenpiteitä tehtiin vuoden 2010 aikana. keskenkäiset toimet on mahdollista saada tehdyksi vuoden 2011 aikana.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta ei ole tuonut esille epäkohtia tai puutteita. Hankintamenettely on joissakin tapauksissa erittäin vaativaa ja siihen on koulutuksella varauduttu. Sopimusten seuranta toteuttavat henkilöt, jotka ovat niiden kanssa suorassa tekemisissä ja myös johtoryhmän kokoustoiminta osaltaan valvoo sopimusehtojen noudattamista ja vanhentumisaikojen seuranta.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

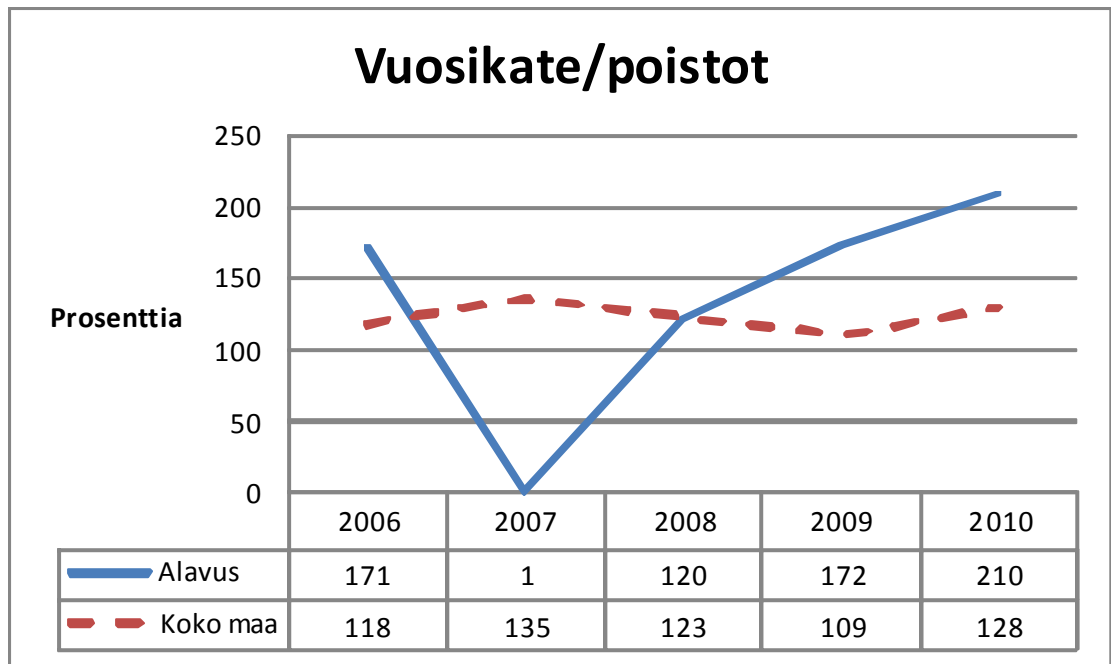
	2010	2009
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	12 869	10 950
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-56 066	-53 916
Toimintakate	-43 197	-42 965
Verotulot	22 212	22 241
Valtionosuudet	24 410	23 370
Rahoitus tuotot ja -kulut		
Korkotuotot	96	187
Muut rahoitustuotot	505	889
Korkokulut	-261	-433
Muut rahoituskulut	-57	-410
Vuosikate	3 708	2 878
Poistot ja arvonalentumiset	-1 766	-1 671
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	1 941	1 208
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 941	1 208

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

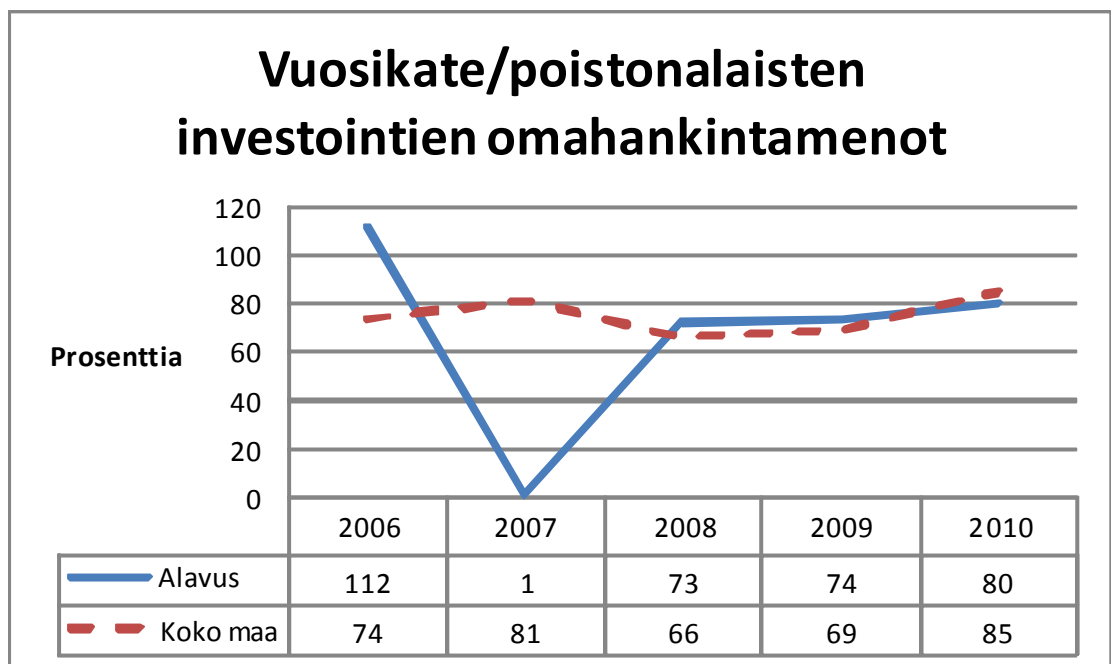
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	23	20
Vuosikate/Poistot, %	210	172
Vuosikate, euroa/asukas	399	306
Asukasmäärä	9287	9395

Tilikauden 1,9 miljoonaa ylijäämäinen tulos on 700 000 euroa parempi kuin edellisellä tilikaudella ja samalla selvästi paras koko sinä aikana, kun kuntiin on sovellettu kirjanpitolakia, vuodesta 1997 alkaen. Vuoden aikana tehtiin kaksi lisätalousarviota, jolla huomioitiin muuttuneet budjettiolettamukset ja toteutettiin tasapainottavia toimia.

Vuosikatetaso on kolmen viime vuoden aikana ollut yhtä hyvä tai parempi kuin koko maassa keskimäärin. Tilikaudella tulorahoitus oli ylijäämäinen, mutta jatkoa ajatellen vuosikatetaso ei ole vielä kukaan riittävä. Poistot ovat kustannuserä, jolla on merkittävä osuus kunnan tuloksen muodostumisessa. Kirjanpitolain mukaisen poistokäytännön ongelmana on, että poistot tehdään tuotantovälineiden historiallisesta hankintamenosta, eikä sen nykyarvosta, jossa kustannusten ja teknisen laatutason nousu on otettu huomioon. Näin kirjanpidolliset poistot jäävät jälkeen palvelurakenteen kulumista korvaavien investointien rahoitustarpeesta.

Oikean kuvan saaminen tulorahoituksen riittävydestä edellyttää, että kuntien tulorahoitus eli vuosikate suhteutetaan poistojen sijasta poistonalaisten investointien omahankintamenojen määrään. Seuraavassa kuviossa on verrattu Alavuden tunnuslukua koko maan keskiarvoon. Sen mukaan Alavuden tilanne vastaa hyvin valtakunnan tasoa, poikkeuksena vuoden 2007 havainto, jolloin tilinpäätös oli viereisiin vuosiin nähden vaatimaton. Vaikka tilanne koko maan keskiarvoon nähden on hyvä, paine koko kuntakenttään on suuri ja siinä samalla myös meidän tulee varautua osuutemme kuntatalouden rahoitusvajeen kattamisessa. Lisäksi meillä on väestön vanheneminen nopeampaa kuin koko maassa keskimäärin. Sen vaatima palvelutoiminnan kasvu vaatii yhä suurempaa rahoitusosuutta.

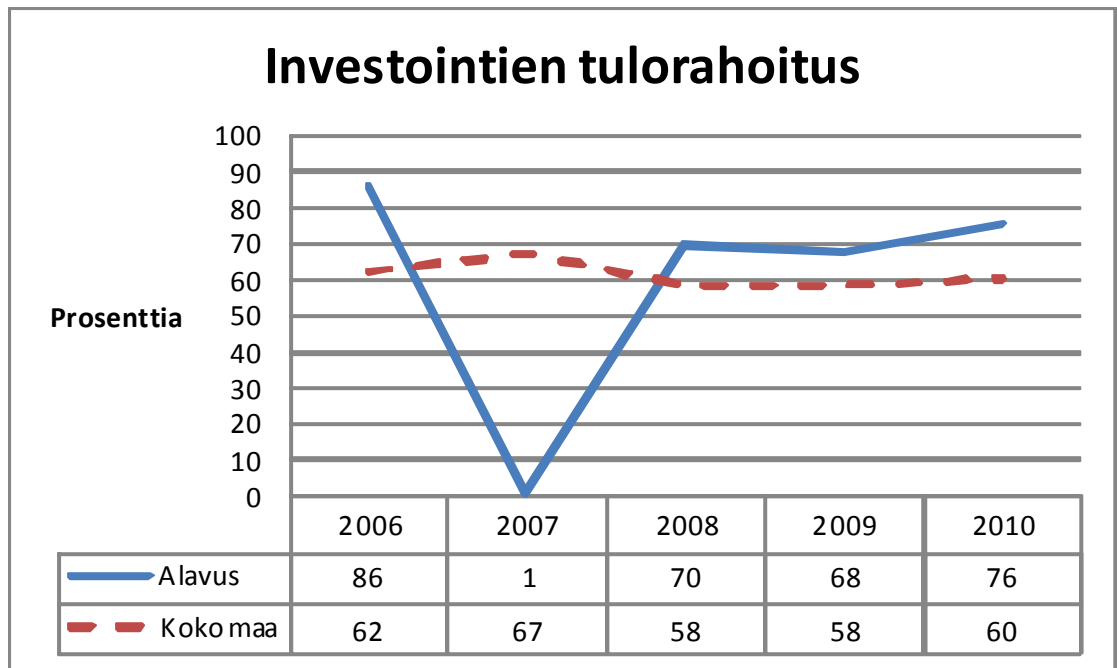
1.3.2. Toiminnan rahoitus

	2010	2009
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 708	2 878
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjaus erät	-158	-44
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 771	-4 560
Rahoitusosuudet investointeihin	873	301
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	319	77
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 029	-1 348
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-8	-3
Antolainasaamisten vähennykset	60	29
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000	3 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 560	-2 512
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	380	-3 419
Rahoituksen rahavirta	872	-2 905
Rahavarojen muutos	-157	-4 253
Rahavarat 31.12.	9 308	9 465
Rahavarat 1.1.	9 465	13 718

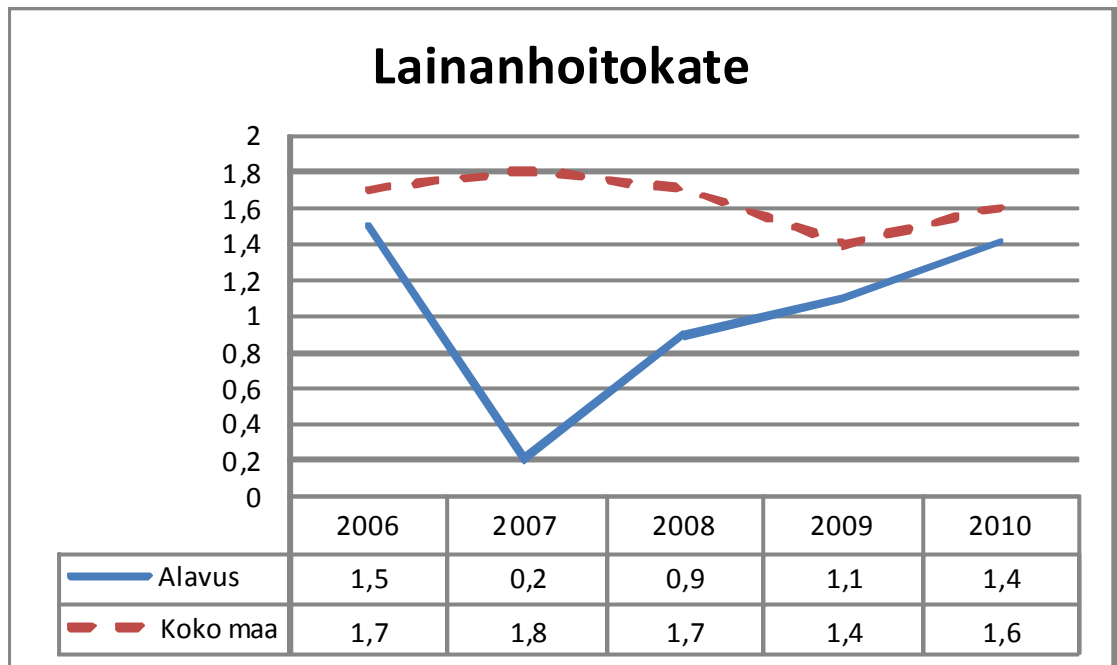
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Investointien tulorahoitus, %	76	68
Pääomamenojen tulorahoitus, %	50	43
Lainanhoitokate	1,4	1,1
Kassan riittävyys, pv	52	56
Asukasmäärä	9287	9395

Investointien tulorahoitusprosentti on 76. Investointien tulorahoitus-tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä. Pääomamenojen tulorahoitusprosentti tilinpäätösvoonna on 50. Tunnusluku osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien hankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluvun arvo on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Lainanhoitokate Alavudella oli tilinpäätösvoonna 1,4 ja koko maassa vuonna 2009 1,4 ja ennakkotietona vuonna 2010 1,6. Lainanhoitokatteen paraneminen vaatisi vuosikatteen kasvattamista ja/tai lainamäärän vähenemistä.

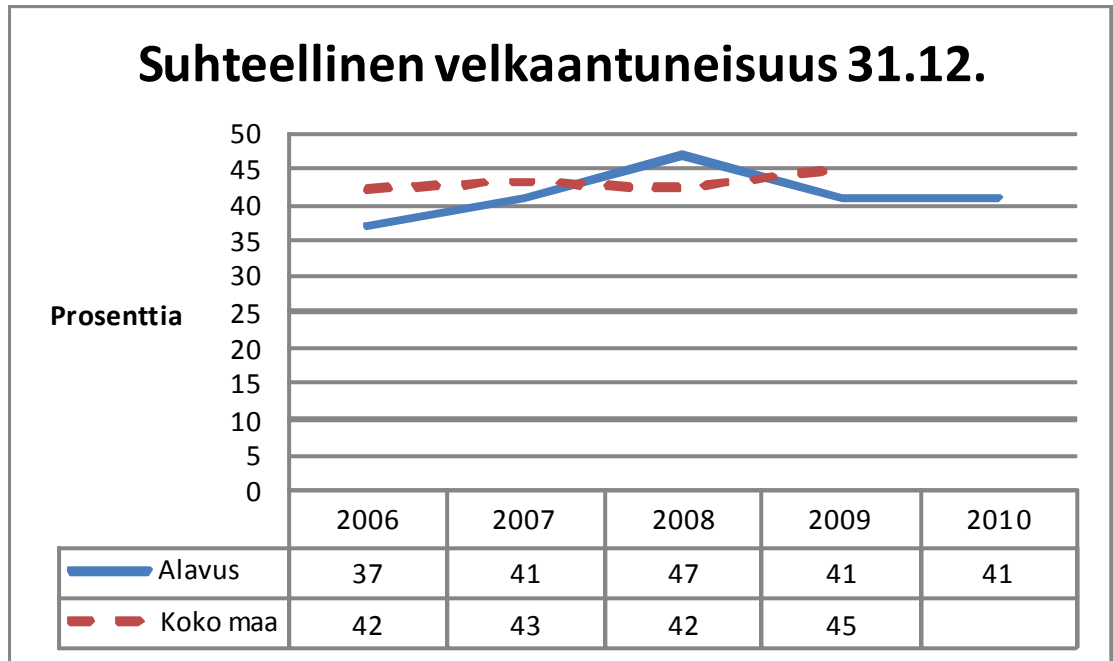
Kassan riittävyys on ollut selvästi parempi kuin koko maassa keskimäärin. Tilinpäätösvoonna se oli 52 päivää ja edellisenä vuonna 56 päivää ja samaan aikaan koko maassa se oli 37 päivää.

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

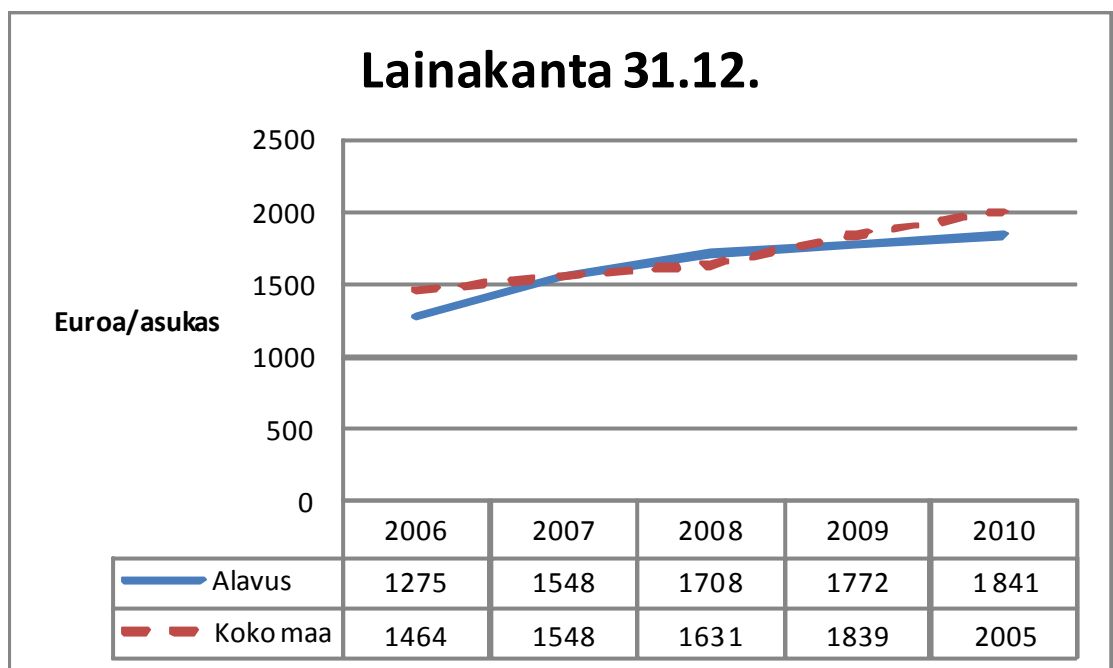
TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2010 1000 €	2009 1000 €	VASTATTAVAA	2010 1000 €	2009 1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	25 19	25 19
1. Aineettomat oikeudet	132	161	II Arvonkorotusrahasto	0	0
2. Muut pitkävaikutteiset menot	560	617	III Muut omat rahastot	0	0
3. Ennakkomaksut	0	0	IV Edell. tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 178	3 970
	692	778	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 941	1 208
II Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA YHT.	32 238	30 297
1. Maa- ja vesialueet	4 502	4 267	B POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.		
2. Rakennukset	17 405	15 455	1. Poistoero	0	0
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	75 14	68 32	2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0
4. Koneet ja kalusto	800	721	POISTOERO JA VAPAEHT. VAR. YHT.	0	0
5. Muut aineelliset hyödykkeet	16	15	C PAKOLLISET VARAUKSET		
6. Ennakkomaksut ja keskenener.hank	1 167	962	1. Eläkevaraukset	0	0
	3 1403	2 8253	2. Muut pakolliset varaukset	0	0
II Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	0	0
1. Osakkeet ja osuudet	11 536	11 632	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	1. Valtion toimeksiannot	129	184
3. Muut lainasaamiset	1 532	1 556	2. Lajhoitusrahastojen pääomat	411	399
4. Muut saamiset	0	0	3. Muut toimeksiantojen pääomat	12	20
	13 068	13 187	TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT YHT.	552	603
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	45 163	42 218	E VIERASPÄÄOMA		
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			I Pitkäaikainen		
1. Valtion toimeksiannot	140	189	1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
2. Lajhoitusrahastojen erityiskatteet	39	39	2. Lainat rah- ja vakuutuslaitoksilta	14 361	14 064
3. Muut toimeksiantojen varat	0	0	3. Lainat julkis yhteisöiltä	33	37
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.	179	228	4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			5. Saadot ennakot	0	0
I Vaihto-omaisuus			6. Ostovelat	0	0
1. Aineet ja tarvikkeet	8	6	7. Muut velat/ Liitt. maksut ja muut ve	1 254	989
2. Keskeneneräiset tuotteet	0	0	8. Siirtovelat	0	0
3. Valmiit tuotteet	0	0		16 649	16 090
4. Muu vaihto-omaisuus	0	0	II Lyhytaikainen		
5. Ennakkomaksut	0	0	1. Joukkovelkakirjalainat	0	0
	8	6	2. Lainat rah. ja vakuutuslaitoksilta	2 703	2 470
II Saamiset			3. Lainat julkis yhteisöiltä	3	89
Pitkäaikaiset saamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
1. Myyntisaamiset	0	0	5. Saadot ennakot	88	78
2. Lainasaamiset	0	0	6. Ostovelat	2 841	2 238
3. Muut saamiset	0	0	7. Muut velat/ Liitt. maksut ja muut ve	43	374
4. Siirto saamiset	0	0	8. Siirtovelat	2 777	2 856
	0	0		8 824	8 106
Lyhytaikaiset saamiset			VIERASPÄÄOMA YHT.	24 473	23 196
1. Myyntisaamiset	15 16	171			
2. Lainasaamiset	28	56	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	57 263	54 097
3. Muut saamiset	264	459			
4. Siirto saamiset	798	495	Omavaraisuusaste, %	56	56
	2 605	2 181	Suhteell. velkaantuneisuus, %	41	41
	2 605	2 181	Kertynyt yli-/alijäämä, milj. eu	7	5
II Rahoitusarvopaperit			Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/a	767	551
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	Lainakanta 31.12., milj. euroa	17	17
2. Sij. rahanarkkinainstrumentteihin	8 688	8 306	Lainakanta, euroa/asukas	1 841	1 773
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	Lainasaam. 31.12., milj. euroa	2	2
4. Muut arvopaperit	0	0	Asukasmäärä	9 287	9 395
	8 688	8 306			
IV Rahat ja pankkisaamiset	620	1 159			
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	11 921	11 652			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	57 263	54 097			

Suhteellinen velkaantuneisuus on Alavudella 41 %, kun koko maan tunnusluku oli vuonna 2009 45 %. Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska käyttöomaisuuden ikä, käyttöomaisuuden arvostus tai poistomenetelmät eivät vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Suhteellinen velkaantuneisuus on taas asettunut paremmaksi kuin koko maassa keskimäärin.

Lainakanta on valtakunnan keskitasoa. Alavudella 1841 €/as. ja koko maassa ennakkotieto 2005 euroa/as. Kertynyt ylijäämä jää alle koko maan tason ja on 769 euroa asukasta kohden, kun se koko maassa vuonna 2009 oli 986 euroa/asukas.

1.5. Kokonaistulot ja kokonaismenot

TULOT (1 000 e)		MENOT (1 000 e)	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	12 869	Toimintakulut	56 066
Verotulot	22 212	Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	24 410	Korkokulut	261
Korkotuotot	96	Muut rahoituskulut	57
Muut rahoitustuotot	505	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusv	-158	-Pakollisten varausten lis.(+), väh.(-)	0
Investoinnit		-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusta	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	873	Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	319	Investointimenot	5 771
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	60	Antolainasaamisten lisäykset	8
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 560
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	64 186	Kokonaismenot yhteensä	64 723
		Täsmäytys:	
		Kokonaistulot - Kokonaismenot =	-536
		Muut maksuvalm. muutokset - Rahavarojen muutos	-536

Kunnan kokonaistuotot ja –kulut käsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tuotot ja kulut sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön. Tätä voidaan pitää myös ns. ulkoisen talousarvion loppusummana.

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	5	
Kunnallista liiketoimintaa harj. yhtiöt	2	
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	5	
Osakkuusyhteisöt		2
Muut omistusyhteisyhteisöt		
Yhteensä	12	2

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernin toimintaa ohjaa valtuuston asettamat tavoitteet tytäryhteisöilleen. Tilinpäätösvoonna tavoitteet olivat eriytetyt tytäryhteisöille. Niitä myös seurataan aiempaa tarkemmin kaupungin oman osavuosikatsauksen yhteydessä. Konserniohje sisältää tiedot konsernihallinnasta. Ohje on uusittavana ja tuodaan päätöksentekoon vuoden 2011 aikana.

Konsernin toimintaa ohjataan ja seurataan myös johtoryhmätyöskentelyssä, jossa jo pidemmän aikaa on yksi käsiteltävä asiakokonaisuus konserniasiat. Tällöin käsitellään käytännön valmisteluasioita, mahdollisia ongelmatilanteita ja kaupungin kokonaistoimintaan sovittamista. Tällä on myös merkitys koko johtoryhmän tietoisuuteen konsernin asioista suhteessa kaupungin toimintaan.

Kaupungin asuntopoliittisen ohjelman laatiminen käynnistyy kuluvan vuoden aikana. Siinä hahmotetaan nykytilanteeseen sopivalla tavalla ne tarpeet ja toimet, jotka huomioidaan tulevaisuudessa asuntojen rakentamisessa, varustamisessa ja vuokraamisessa niin, että ne hyvin vastaavat kaupungin muitakin palveluhaasteita.

1.6.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernin asioita on käsitelty tilinpäätöksen osiossa 2.1. Tavoitteiden toteutuminen, kohdassa kaupungin tytäryhteisöt. Kaupungin konserniin kuuluu tavanomaisen vuokratataloyhtiön ja elinkeinoyhtiön lisäksi suhteellisen pieniä toimintayksiköitä. Vaikka konsernivetat ovat selvästi suuremmat kuin kaupungin velat ovat ne suhteellisen hyvässä hallinnassa. Suurimman velan konserniyhteisöissä aiheuttaa Kiinteistöosakeyhtiö Alavuden Vuokratatol Oy:n velat. Niissä on kuitenkin huomioitava, että ne hoidetaan yhtiön saamalla vuokratuloilla, eivätkä ne lähtökohtaisesti aiheuta lainanhoitorasitetta kaupungille.

1.6.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonta tilintarkastusmielessä on hoidettu siten, että konserniohjeen mukaisesti konsernin osien tilintarkastusyhteisö on sama kuin kaupungilla. Kaupunginjohtaja ja kaupunginhallituksen valitsema edustaja konserniyhtiössä valvovat osaltaan konserniyhtiöitä. Kaupungin johtoryhmäkäsittely konserniasioissa täydentää valvontaa. edellä mainitulla tavalla tiedonkulku on järjestetty konserniyhteisöjen ja konserni johdon välillä. Meneillään olevassa konserniohjeen uudistamisessa on tarkoitus ottaa kantaa myös tiedonkulun ja valvonnan riittävyteen ja mahdollisiin parannuskeinoihin. Kaupunginhallitus on aina tarvittaessa ohjeistanut edustajiaan konserniyhteisöissä.

Tavoitteiden ja talouden seuranta tehostetaan ottamalla konsernin tytäryhteisöt mukaan kaupungin osavuositarkastuksessa, joka käsitellään kolmannesvuosittain kaupunginhallituksessa ja lähetetään tiedoksi seuraavaan valtuustoon. Tällöin seurataan ja analysoidaan myös niiden toiminnan tuloksellisuutta ja taloudellista asemaa.

Konserniohje on suhteellisen periaatteellinen, eikä sisällä voimakkaita konsernitoimintojen keskittämisiä. Kirjanpito ja palkkalaskenta on pääsääntöisesti hoidettu kaupungin toimesta. Rahoitustoiminnassa kaupunki on tarvittaessa avustanut konserniyhteisöjä. Vuokataloyhtiölle myönnettyissä lainoissa kaupunki on takaajana. Vakuutusyhtiö on pääsääntöisesti sama kuin kaupungilla. Tietoverkko tietotekniikkapalveluineen ja ohjelmineen on konsernin käytössä joitakin erikoisohjelmia lukuun ottamatta. Työterveyshuolto ja työsuojeluasiat on yhtiöissä hoidettu kaupungin kautta. Myös monistus-, arkistointi-, puhelinkeskus- ja kiinteistöpalveluissa tytäryhteisöt tukeutuvat kaupungin järjestelmiin.

Tytäryhteisöt ovat olleet myös osana kaupungin työpaikkojen riskikartoituksia. Konsernin tytäryhteisöjen vastuuhenkilöt ovat kaupungin palveluksessa, joka kytkee tytäryhteisöt tehokkaasti niihin riskienhallinta ja palvelujärjestelmiin, jotka koskevat myös kaupunkia. Vakuutusyhtiö on pääosin sama kuin kaupungilla. Konsernin vakuutusturva tarkistettiin ja vuokratulojen osalta kilpailutettiin kaupungin vakuutusten kilpailutuksen yhteydessä. Vuokratulojen vakuuttajaksi tuli Pohjola-Yhtiöt.

1.6.5. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2010	2009
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	37 511,78	35 567,52
Toimintakulut	-78 722,64	-76 066,74
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	2,05	3,09
Toimintakate	-41 208,81	-40 496,13
Verotulot	22 211,63	22 240,90
Valtionosuudet	24 410,36	23 370,44
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	110,97	205,95
Muut rahoitustuotot	555,77	954,00
Korkokulut	-510,53	-911,19
Muut rahoituskulut	-229,50	-655,17
Vuosikate	5 339,91	4 708,81
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 052,12	-3 070,57
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	-28,76	146,37
Tilikauden tulos	2 259,03	1 784,61
Tilinpäätös siirrot	-267,86	-191,69
Vähemmistöosuudet	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 991,17	1 592,92

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	47,7	46,8
Vuosikate/Poistot, %	175,0	153,4
Vuosikate, euroa/asukas	575,0	501,2
Asukasmäärä	9 287	9 395

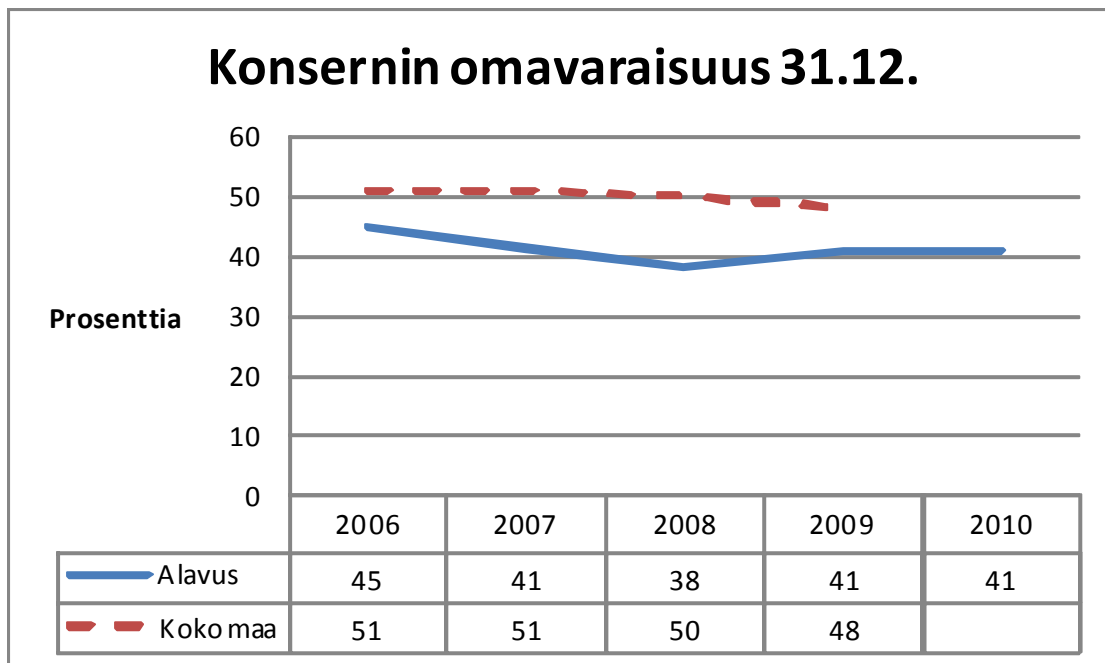
KONSERNIRAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2010 1 000 €	2009 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 339,91	4 708,81
Satunnaiset erät	0,42	146,37
Tulorahoituksen korjauserät	-158,30	-44,15
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 908,29	-5 919,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin	873,20	301,11
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	330,52	76,57
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 522,54	-730,35
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-7,67	-3,70
Antolainasaamisten vähennys	60,03	30,21
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 958,78	3 526,63
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 914,80	-3 323,16
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-108,08	-205,78
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-8,17	-6,14
Vaihto-omaisuuden muutos	-58,16	8,24
Saamisten muutos	57,53	-113,57
Korottomien velkojen muutos	575,42	-3 301,49
Rahoituksen rahavirta	3 554,88	-3 388,76
Rahavarojen muutos	1 032,33	-4 119,11
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	12 323,34	11 285,80
Rahavarat 1.1.	11 291,01	15 404,91
Investointien tulorahoitus, %	66,5	83,8
Pääomamenojen tulorahoitus, %	49,0	52,8
Lainarahoitokate	1,7	1,3
Kassan riittävyys, pv	49	47
Asukasmäärä	9 287	9 395

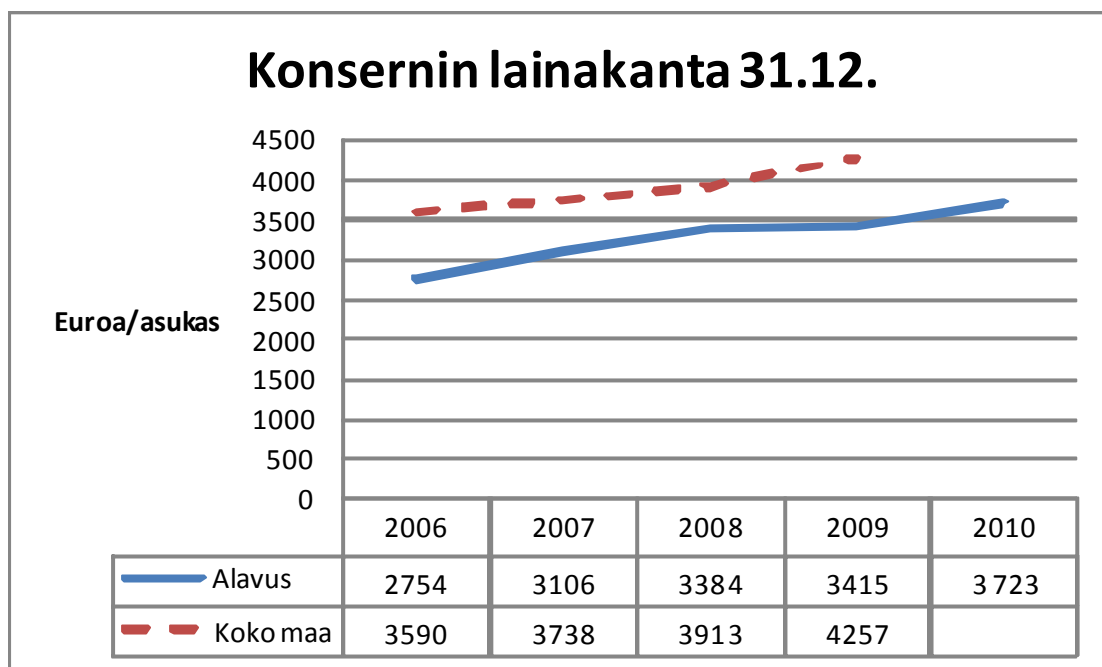
KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2010	2009	VASTATTAVAA	2010	2009
	1000 e	1000 e	A	1000 e	1000 e
A PYSYVÄTVASTAAVAT			I OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet	1337	1491	II Peruspääoma	25237	25235
1. Aineettomat oikeudet	775	871	III Arvonkorotusrahasto	300	300
2. Muut pitkävaikutteiset menot	562	619	IV Muut omat rahastot	-617	-698
3. Ennakkomaksut	0	0	V Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4499	2963
II Aineelliset hyödykkeet	56480	51423	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2317	1881
1. Maa- ja vesialueet	5197	4958	OMA PÄÄOMA YHT.	31737	29681
2. Rakennukset	38576	35828	B		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7791	7059	VÄHEMMISTÖOSUUDET	119	121
4. Koneet ja kalusto	1892	1842	C		
5. Muut aineelliset hyödykkeet	40	37	POISTOEROJA VAPAAEHT. VAR.		
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	2984	1699	1. Poistoero	562	510
III Sijoitukset	4929	5096	2. Vapaaehtoiset varaukset	636	444
1. Osakkuusyhteisöosuudet	171	445	POISTOEROJA VAPAAEHT. VAR. YHT.	1198	955
2. Muut osakkeet ja osuudet	3145	2968	D		
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	PAKOLLISET VARAUKSET		
4. Muut lainasaamiset	1580	1610	1. Eläkevaraukset	240	219
5. Muut saamiset	33	73	2. Muut pakolliset varaukset	0	0
PYSYVÄTVASTAAVAT YHT.	62746	58010	PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	240	219
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	379	487	E		
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	759	874
C VAIHTUVATVASTAAVAT			F		
I Vaihto-omaisuus	497	438	I MERAS PÄÄOMA		
II Saamiset	4463	4196	II Pitkäaikainen korollinen vieraspääoma	32758	29468
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	III Pitkäaikainen koroton vieraspääoma	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	4463	4196	IV Lyhytaikainen korollinen vieraspääoma	13601	13105
III Rahoitusarvopaperit	8695	8311	Lyhytaikainen koroton vieraspääoma	0	0
IV Rahat ja pankkisaamiset	3633	2980	MERAS PÄÄOMA YHT.	46359	42573
VAIHTUVATVASTAAVAT YHT.	17288	15925	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	80412	74422
VASTAAVAA YHTEENSÄ	80412	74422	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
			Omavaraisuusaste, %	41	41
			Suhteell. velkaantuneisuus, %	55	52
			Kertynyt yli-/alijäämä, milj. euroa	7	5
			Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	734	516
			Lainakanta 31.12., milj. euroa	35	32
			Lainakanta, euroa/asukas	3723	3390
			Lainasaam. 31.12., milj. euroa	1608	1668
			Asukasmäärä	9287	9395

Konsernin omavaraisuusaste on 41 prosenttia, joka on selvästi alle suosituksessa olevan 50 %. Myös koko maan omavaraisuusaste on alle suosituksen.

Konsernin lainakanta n. 3700 euroa asukasta kohden on edelleen selvästi koko maan keskiarvon alapuolella.

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden ylijäämä 1.941.385,33 euroa siirtyy taseeseen tilikauden ylijäämä/alijäämä-tilille lisäten vastaavasti taseen omaa pääomaa. Tilikauden tulosta ei ole käsitelty poistoeron, varausten tai rahastojen muutoksilla

1.7.2. Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Tilikauden tulos, 1,9 miljoonan ylijäämä on 700.000euroa parempi kuin edellisellä tilikaudella ja samalla selvästi paras koko sinä aikana, kun kuntiin on sovellettu kirjanpitolakia, vuodesta 1997 alkaen. Kahden viime vuoden aikana on tapahtunut käänne kohti tasapainoisempaa ja terveempää taloutta. Kertynyt ylijäämä vuoden 2010 lopussa oli n. 7,1 miljoonaa euroa.

Vuonna 2008 käynnistettyä talouden tervehdyttämistyötä on jatkettu ja syvennetään edelleen. Vuoden 2010 aikana tehtiin kaksi lisätalousarviota, joilla korjattiin alkuperäisen talousarvion määrärahoja ja tuloarvioita muuttuneita olosuhteita vastaaviksi. Talousarviovuoden aikana seurattiin myös talouden toteutumista aiempaa systemaattisemmin niin hallintokunnissa kuin johtoryhmässä ja kaupunginhallituksessa.

Taloudellista tasapainoa haetaan tulevinakin vuosina käyttäen kaikkia muodostuvia uudelleenjärjestelymahdollisuuksia järkevästi hyväksi ja pyrkien taloudellisiin ja kustannustehokkaisiin ratkaisuihin. Monipuolinen yhteistyö eri toimijoiden kesken on tavoitteena taloudelliselle ja kohtuullisen hyvän palvelutason takaavalle kehittämistoiminnalle. Myös uusia vahvasti perusteltuja toimintoja on voitava harkita käytettävissä olevien tai uudistamalla saatavien resurssien puitteissa. Vuosikatetason saaminen pysyvästi riittävälle tasolle on jatkossakin keskeinen tavoite. Tuloksen laskennan näkökulmasta kunnan tavoitteena ei ole tuloksen maksimointi vaan optimointi.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto (vastuuhenkilö kansliasihteeri)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

1. Kaupunginvaltuusto
2. Vaalit
3. Tarkastuslautakunta
4. Nuorisovaltuusto

Vaikuttavuustavoitteet

Tavoite	Mittari
Hyvät peruspalvelut	Mitataan ja arvioidaan toimielimittäin ja tulosalueittain
Hyvät kaupungin kehittymisen edellytykset	Mitataan ja arvioidaan toimielimittäin ja tulosalueittain
Arjen tietoyhteiskunnan edistäjänä palvelut paremmiksi	Mitataan ja arvioidaan toimielimittäin ja tulosalueittain
Ympäristö huomioiden kasvuun ja elämän laatuun	Mitataan ja arvioidaan toimielimittäin ja tulosalueittain

Asiakkuustavoitteet

Tavoite	Mittari
Muutosherkkä päätöksenteko ja palvelutoiminta	Mitataan ja arvioidaan toimielimittäin ja tulosalueittain
Yrittäjyydellä ja yhteistyöllä tuulta purjeisiin	Mitataan ja arvioidaan toimielimittäin ja tulosalueittain

Henkilöstötavoitteet

Tavoite	Mittari
Henkilöstön hyvinvoinnista huolehtiminen	Mitataan ja arvioidaan toimielimittäin ja tulosalueittain

Talous- ja tehokkuustavoitteet

Tavoite	Mittari
Riittävät taloudelliset edellytykset palvelutason ylläpitämiseen	Mitataan ja arvioidaan toimielimittäin ja tulosalueittain

Keskeistä tilikaudella

Alavus on YTYÄ 2020 -kehittämishjelmassa kaupungin visiona on olla edelläkävijä yrittäjyydessä ja yhteistyössä, arjen tietoyhteiskunnan edistäjänä sekä ympäristön huomioimisessa. Kehittämishjelma on ohjannut kaupungin toimintaa kuluvalle tilikaudella.

Kaupungin hyvät peruspalvelut on pystytty säilyttämään ja niitä edelleen kehittämään. Edellisen tilikauden tulokseksi kirjattiin 1,2 miljoonan euron ylijäämä.

Alavuden kaupunginvaltuusto ja Töysän kunnanvaltuusto päättivät käynnistää kuntaliitossopimuksen laadinnan. Tavoitteeksi valtuustot asettivat, että kuntaliitos toteutetaan 1.1.2013 alkaen.

Alavudelle syntyi uusi merkittävä palvelukeskus valtatie 18 ja kantatie 66 risteysalueen tuntumaan. Kaupunki osti teollisuushallikiinteistön Telekujan varrelta. Alavuden teollisuuspuisto Oy:n osakkeita myytiin 107.000 euron kauppahinnasta. Valtuusto hyväksyi kaupungin elinkeino-ohjelman ohjeellisena noudatettavaksi.

Salmenvuori 3-alueen kaava hyväksymisen myötä lisättiin kaupungin tonttitarjontaa.

Hyväksyttiin ympäristöterveydenhuollon sopimus naapurikuntien kanssa.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Valtuustolle ei ole asetettu sitovia toiminnallisia tavoitteita.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin hyvät peruspalvelut on pystytty säilyttämään ja niitä edelleen kehittämään.

Kaupunginhallitus (vastuuhenkilö kaupunginjohtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

1. Kaupunginhallitus
2. Johtaminen ja kehittäminen
3. Avustukset
4. Ikäihmisten neuvosto

Vaikuttavuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Hyvät peruspalvelut	Mitataan tulosalueittain	
Sitova	Hyvät kaupungin kehittymisen edellytykset	Työpaikkakehitys Työttömyysaste, % Asukasluvun kehitys suhteessa vertailukuntiin	Kokonaistyöpaikkamäärä lisääntyvä Alle koko maan keskiarvon Asukasmäärän muutos keskimääräistä parempi
	Arjen tietoyhteiskunnan edistäminen	Sähköiset asiointipalvelut	Vuosittain käynnistyy uusia sähköisiä palveluja

Asiakkuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Paikalliset yritysvaikutukset huomioidaan valmistelussa	Mitataan tulosalueittain	

Henkilöstötavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Henkilöstön työhyvinvointia parannetaan	Säännöllinen työhyvinvointiselvitys	Tulokset yli koko maan keskiarvon

Talous- ja tehokkuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Riittävät taloudelliset edellytykset palvelutason ylläpitämiseen	Vuosikate suhteessa poistoihin	Vuosikate > poistot

Keskeistä tilikaudella

Kaupunginhallitus on omalta osaltaan toteuttanut Alavus on YTYÄ 2020 –kehittämishankkeen tavoitteita.

Kuluvalla tilikaudella valmistui Alavus-Töysä kuntaliitosesiselvitys. Siihen sisältyy tietoja kuntien väestöstä, elinkeinorakenteesta, kuntien taloudesta sekä hallinto- ja palveluorganisaatiosta, henkilöstöstä sekä luottamushenkilöelimistä.

Tilikaudella on ollut vireillä useita kaavoitushankkeita ja tonttikauppoja. Liiketontteja myytiin Telekujan ja Svantentien varrelta. Hallitus hyväksyi Kirkkomännikön koulun

pääpiirustukset ja valitsi urakoitsijat. Päätettiin osallistua kuntaliiton ilmastohankkeeseen.

Kaupunki uudisti kaupunkitunnuksen ja viestinnällisen ilmeen. Samassa yhteydessä julkaistiin kaupungin uudistuneet nettisivut. Kaupunginhallitus siirtyi sähköisen kokousmateriaalin käyttöön.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Työttömyysaste 7,9 % ja koko maassa 10,3 % eli Alavudella 2,4 %-yksikköä alle koko maan keskiarvon ja tavoite saavutettiin erittäin selvästi.

Alavuden asukasluvun kehitys oli - 1,12 %. Etelä-Pohjanmaan suunnilleen samansuuruisten kuntien asukasluku aleni keskimäärin 0,60 % eli Alavuden asukasmäärä aleni enemmän.

Kaupunki uudisti kaupunkitunnuksen ja viestinnällisen ilmeen. Samassa yhteydessä julkaistiin kaupungin uudistuneet nettisivut. Kaupunginhallitus siirtyi sähköisen kokousmateriaalin käyttöön.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tilinpäätöksen tulos oli 0,7 miljoonaa euroa parempi kuin edellisenä tilinpäätösvuonna. Talousarvion ylitykset olivat suhteellisen pieniä. Menot alittuivat kokonaisuudessaan n. 0,7 miljoonalla ja tulot ylittyivät 0,5 miljoonalla eurolla. Vuosikate 3,7 miljoonaa euroa kattaa poistoista 210 % ja ylittää selvästi maan keskiarvon. Toisella mittarilla tarkasteltuna, vuosikate euroa/asukas asettuu maan keskiarvon ennakkotasoon, joka on 400 euroa/asukas.

Aputoiminimellä Yrityskehitys Fasadi palvelujaan markkinoiva Alavuden Kehitys Oy tuottaa Alavuden kaupungin yritys- ja elinkeinopalvelut. Osa elinkeinopalveluja on hanketoiminta, jonka rahoittamiseen osallistuvat EU ja valtio erilaisten ohjelmien kautta.

Yrityskehitys Fasadi ja kehittämishankkeet tekevät tiivistä yhteistyötä mm. neuvonta- ja kehittämispalveluiden tuottamisessa. Yrityskehitys Fasadin päivittäiseen toimintaan kuuluu mm. yritysten maksuton perustamispalvelu, avustaminen investointituki- ja kehittämishankeasioissa sekä yritysten toimitilajärjestelyt.

Kevan toimesta toteutettiin keväällä 2008 työhyvinvointisyke-selvitys. Tulokset olivat keskimääräistä paremmat koko kaupungissa. Silti löytyi joitakin kehitettäviä alueita. Kehittämistoimenpiteet kohdistuivat valtaosin vuodelle 2010 ja ulottuvat joiltakin osin vuoden 2010 puolelle. Seuraava selvitys ja siitä johdettavat kehittämistoimet toteutetaan 2-3 vuoden kuluessa.

Lomituspalvelut (vastuhenkilö lomituspalvelupäällikkö)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

1. Lomitus/hallinto
2. Lomitus
3. Oppisopimus
4. Turkistuottajien lomitus

Vaikuttavuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Järjestetään maatalousyrittäjien lomituspalvelut lainmukaisina kattavasti ja tasapuolisesti	Toteutuneet vuosilomapäivät Toteutuneet sijaisapupyynnöt	Vuosilomaa keskimäärin käyttäjää kohti enintään 0,5 päivää alle laissa mainitun rajan Sijaisapupyynnöistä toteutunut väh. 98 %
	Lomitusnetin hyödyntäminen asiakaspalvelussa	Lomitusnetin kävijämäärä	Vähintään 15 % käy www.lomitus.fi v. 2010
	Lomittajien mobiilijärjestelmän käyttöönotto		Otetaan käyttöön v. 2010

Asiakkuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa lomituspalveluihin	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1 - 5	Kokonaisuus väh. 4/5 Hallinto väh. 4,5/5 Tiedottaminen väh. 4/5

Henkilöstötavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Ammattitaitoista ja työhönsä sitoutunutta lomitushenkilöstöä on riittävästi	Lomittajien sairauspoissaolot ja työtapa- turmat	Sairaus poissaolo-% ja työtapa- turmien määrä alle vuoden 2009 oman tason
	Henkilöstön työhyvinvointia parannetaan	Henkilöstön tyytyväisyyskysely	Tavoite väh. 4/5

Talous- ja tehokkuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Lomitushallinnolle kuuluvat tehtävät suoritetaan hyvän hallintokäytännön mukaisesti valtion hallintomäärärahan turvin	Lomituspäivän hinta Lomituspäivän pituus min/kotieläinyksikkö/pv Lomittajien yrittäjille aiheuttamat vahingot	Maan keskitasoa Ero maan keskiarvoon enint. +/-10 % Vahinkoja vähemmän kuin edellisenä vuonna
	Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa lomituspalveluiden taloudellisuuteen ja tehokkuuteen	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1 - 5	Kokonaisuus väh. 4/5

Keskeistä tilikaudella

Maatalouslomittajien mobiilijärjestelmän asteittainen käyttöönotto alkoi 1.11.2010. Järjestelmän käytön aloitti 5 maatalouslomittajaa.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Paikallisyksikön erilainen tilarakenne asettaa omat haasteensa lomittajien ammattitaidolle. Lomittajien täydennyskoulutuksessa on jatkuvasti huomioitava tilojen kehittyminen ja automatisoituminen. Paikallisyksikössä on pystytty järjestämään maatalousyrittäjille lomituspalvelut kattavasti ja pääsääntöisesti yrittäjien haluamana aikana. Vuosilomapäiviä on lomitettu yhteensä 11 115 päivää eli 25,3 päivää/yrittäjä, mikä on hieman mittarin tavoitearvoa enemmän. Sijaisapupäiviä lomitettiin yhteensä 8058 päivää eli 1181 päivää enemmän kuin vuonna 2009. Tämä kertoo paikallisyksikön hyvästä lomittajatilanteesta. Myönnettyjen sijaisapujen toteutuma 96,5 % jäi hieman mittarin tavoitearvosta.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lomittajien sairaus poissaolot olivat 1,3 % yli 2009 oman tason ja työtapaturmien määrä alle vuoden 2009 oman tason. Lomituspäivän hinta oli maan keskitasoa. Maatalouslomittajien yrittäjille aiheuttamia vahinkoja oli enemmän kuin edellisellä vuonna. Lomittajien keskimääräinen työpäivän pituus oli maan keskitasoa. Lomitushallinnolle kuuluvat tehtävät pystyttiin suorittamaan valtion hallinnolle osoittaman määrärahan puitteissa.

Keskushallinto (vastuhenkilö talousjohtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

1. Kanslia
2. Taloushallinto
3. Työvoimapankki
4. Asuminen
5. Yrityspalvelut

Vaikuttavuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Hyvät asumisen edellytykset	Asukasluvun kehitys vertailukuntiin	Yli vertailukuntien
	Uusien yritysten perustaminen	Perustettavien yritysten lukumäärä	Maakunnan keskiarvon yläpuolella
	Hyvät elinkeinojen kehittymisen edellytykset	Yritysten ja työpaikkojen määrä Työttömyysaste kuukausien keskiarvona Yritysten kehittämis- ja investointiavustukset	Kokonaismäärä lisääntyvä 0,5 %-yksikkö allemaan keskitason Avustusten euromäärä suurempi kuin vertailukunnissa.
	Kaupungin vuokra-asuntojen hyvä käyttöaste	Vuokrattavien asuntojen kiertonopeus	Käyttöaste yli 90 %

Asiakkuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Päätösten ja käsiteltävien asioiden joustava käsittely	Käsittelyaika	Asiat käsitelty ripeästi

Henkilöstötavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Henkilöstön työhyvinvointia parannetaan	Säännöllinen työhyvinvointiselvitys	Tulokset yli koko maan keskiarvon

Talous- ja tehokkuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Terveen kunnallistalouden aikaansaaminen ja ylläpitäminen	Lainat €/asukas Kassavarat €/asukas	Alle kuntien keskitason Yli kuntien keskitason
	Sähköisen asiainn edistäminen	Sähköisten ostolaskujen osuus Sähköisten myyntilaskujen osuus	yli 50 % yli 5 %

Keskeistä tilikaudella

Asioiden käsittely sujui joustavasti ja määräaikoja päätöksenteossa noudatettiin.

Talouden nousu käynnistyi vuoden 2010 aikana ja tämä on näkynyt myös alavutelaisissa yrityksissä kohentuneena tilauskantana. Alavutelaiset yritykset ovat toteuttaneet sekä kone- että toimitilainvestointeja. Liikepaikkarakentaminen oli vuonna 2010 erityisen vilkasta.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion toteutumisen seuranta on edelleen tiivistetty, toimenpiteitä suunniteltu ja toteutettu kaikissa tulosryhmissä. Tämä on tuottanut tulosta ja tilinpäätös on 1,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Ylijäämään vaikutti myös positiiviset poikkeamat verotuloissa ja terveydenhuollon yksiköiden taloudessa. Talousarviolainat asukasta kohti laskettuna olivat tilinpäätösvuonna 1841 euroa, joka on vähemmän kuin koko maassa keskimäärin, ennakkotiedon mukaan 2005 euroa asukasta kohti. Eli tavoite tältä osin täyttyi. Rahavarat asukasta kohti olivat 1005 euroa, kun se koko maassa ennakkotiedon mukaan oli 739 euroa.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Alavuden asukasluvun kehitys oli - 1,12 %. Etelä-Pohjanmaan suunnilleen samansuuruisten kuntien asukasluku aleni keskimäärin 0,60 % eli Alavuden asukasmäärä aleni enemmän.

Työttömyysaste 7,9 % ja koko maassa 10,3 % eli Alavudella 2,4 %-yksikköä alle koko maan keskiarvon ja tavoite täyttyi.

Kaupungin vuokra-asuntojen käyttöaste oli tavoitteen mukainen 90%.

Sähköisten ostolaskujen osuus ei aivan täyttynyt. Sähköisiä laskuja koko ostolaskumäärästä on hieman alle 50 %. Sähköisten myyntilaskujen osalta ei myös päästy aivan tavoitteeseen. Kun keväällä 2011 saadaan kaikki laskutuslajit sähköisen laskutuksen piiriin, kampanjoidaan sitä kuluttajille ja pyritään kasvattamaan sen osuutta. Kummassakin laskutuksessa laskutustieto lähtee kaupungilta sähköisenä ja jakaantuu sitten aitoihin sähköisiin ja e-kirjeisiin sen mukaan miten sopimus on tehty kussakin tapauksessa.

Työhyvinvointisyke-kyselyn tulokset on käyty läpi, osallistuttu viime vuoden aikana järjestettyihin tilaisuuksiin ja suoritettu säännölliset kehittämiskeskustelut.

Työllistäminen (vastuuhenkilö talousjohtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

1. Pitkäaikaistyöllistäminen/kaupunki
2. Nuorten työllistäminen/kaupunki
3. Oppisopimustuki/yritykset
4. Nuorten työllistäminen/yritykset
5. Oppisopimustuki/kaupunki
6. Muu työllistäminen

Vaikuttavuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Mahdollisimman moni pitkäaikaistyötön pyritään työllistämään	Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä	≤ maassa keskimäärin ja < 25%
	Nuorten työllistäminen	Nuorten osuus työttömistä	≤ maassa keskimäärin ja < 15%

Asiakkuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Yritykset ovat tyytyväisiä saamiinsa työllistämispalveluihin	Kesätyöllistämisen- ja oppisopimustukiasiakkaiden valitukset	Ei aiheellisia valituksia

Henkilöstötavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Työllistetyt käyvät töissä	Ei paljon poissaoloja	Alle 2 % päivistä

Talous- ja tehokkuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Työttömyysaste	%	Alle koko maan tason

Keskeistä tilikaudella

Vuoden lopulla työttömyysaste vuoden oli lomautetut mukaan lukien Alavudella 7,9 % (vuotta aikaisemmin 11,0 %), Etelä-Pohjanmaalla 9,1 % ja koko maassa 10,3 %. Kuukausittainen työttömyysaste oli keskimäärin koko vuonna 8,1 %, vuotta aikaisemmin 9,3 %.

Ilman etukäteishakemuksia toteutetun kesätyöllistämistuen ovat palautteen mukaan sekä yritykset että nuoret kokeneet hyväksi ja joustavaksi. Tuella työllistettiin 150 nuorta. Kiitosta on saanut myös se, että sekä kaupungin että yritysten työllistettyjen alaikäraja laskettiin 16 vuoteen.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sitova tavoite saavutettiin, sillä työttömyysaste oli vuoden lopussa Alavudella 7,9 % ja koko maassa 10,3 %.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä oli Alavudella 13,4 %, Etelä-Pohjanmaalla 16,0 % ja koko maassa 21,5 %. Tavoite toteutui.

Nuorisotyöttömien osuus on laskenut huomattavasti vuoden takaisesta, jolloin se oli 16,7 %. Tavoite alle 15 % saavutettiin, mutta tavoitetta alle maan keskiarvon ei saavutettu, sillä nuorisotyöttömien osuus oli Alavudella 13,4 %, Etelä-Pohjanmaalla 15,6 % ja koko maassa 12,4 %.

Kesätyöllistämisen- ja oppisopimustukiasiakkailta ei ole tullut valituksia, vaan asiat ovat sujuneet hyvässä yhteistyössä yritysten kanssa.

Maaseutupalvelut (vastuhenkilö maaseutupäällikkö)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

1. Maaseutupalvelut

Vaikuttavuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Elinvoimainen maatalouselinkeino	Maatilojen tuotantomäärät kasvavia	
	Sähköiset palvelut tehokäyttöön	Sähköisen asioinnin käyttäjämäärä	Vipupalvelun käyttäjiä 25% asiakkaista
	Ympäristöystävällinen maataloustuotanto	Ympäristötuen sitoutumisprosentti, Erityisympäristötukisopimusten määrä	Sitoutumisprosentti 95 % Sopimuksia 100 kpl
	Elinvoimaiset kylät	Kyläsuunnitelmat	Kaikilla kylillä ajan- tasainen suunnitelma

Asiakkuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Asiakkaat tyytyväisiä palveluihin	Asiakastyytyväisyyskysely asteikolla 1-5	Vähintään 4/5

Henkilöstötavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Henkilöstön työhyvinvointia parannetaan	Säännöllinen työhyvinvointiselvitys	Tulokset yli koko maan keskiarvon

Talous- ja tehokkuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	EU- ja kansallisten tukien tehokas käsittely	Maa- ja metsätalousministeriön maksatusaika- taulu	Tukien maksatus 1.maksukeräilyssä

Keskeistä tilikaudella

Alavudella on 391 aktiivista tukea hakevaa maatilaa, Maaseutupalveluissa on toteutettu edelleen Alavuden ja Töysän välistä yhteistyötä ostamalla maaseutupäällikön palvelut Töysän kunnalta.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kalenterivuoden aikana maksettiin EU- ja kansallisia tulotukia maaseutupalveluiden kautta yhteensä 10,05 milj. euroa. Tukihakemusten käsittely ja maksatus sujui tehokkaasti ja aikataulujen mukaisesti.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Peltoa maatiloilla on keskimäärin 29,7 ha. Maitoa Alavudella tuotetaan 13,8 milj. litraa, naudanlihaa 0,5 milj. kg ja sianlihaa 2,5 milj. kg (tiedot v. 2009). Maidon tuotanto on kasvanut ja lihan tuotanto on vähentynyt edellisestä vuodesta.

Perusturvaryhmän hallinto (vastuuhenkilö perusturvajohtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

1. Perusturvalautakunnan hallinto

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Toimisto- ja hallintopalvelujen toimivuus, joustavuus ja oikea-aikaisuus	Toistuvaislaskujen laskutus ja tukien maksatus samaan aikaan kk:sta (sovitut viikot) Saatavat	Kotipalvelu 3. viikko Päivähoito 1. viikko Yleislaskutus 1. viikko Omaishoidontuet 2. viikko Kaikki perinnässä

Keskeistä tilikaudella

Yhteistyötä ja hankkeita on tehty Kuusiokuntien kuntien (Alavus, Kuortane, Töysä, Ähtäri) ja terveysyhtymän kanssa kesken sekä toisaalta Kaste-ohjelman osa-hankkeina Etelä-Pohjanmaan maakunnan kuntien kanssa. Alavuden kaupunki on mukana Väli-Suomen KASTE-hankkeissa, joissa kehitetään lasten ja perheiden, ikäihmisten sekä päihde- ja mielenterveyspalveluita.

Kehittämistoiminnassa on keskitytty yhteistyössä eri hallintokuntien ja soveltuville osin lähikuntien kanssa vanhustenhuollon palvelurakenteeseen ja toimintamalliin päivittämällä suunnitelmaa ja uudistamalla toimintaa; mielenterveyskuntoutujien palvelujen kokonaisuuden hallintaan; aktivoivaan, kuntouttavaan ja syrjäytymistä ehkäisevään toimintaan (sosiaalityö, työtoiminnat, kehitysvammatyö); kehitysvamma- ja muun vammaishuollon kokonaisuuteen ja tulevaisuuteen varautumiseen sekä päivähoiton organisaation ja palvelurakenteen uudistamiseen. Keskeistä on ollut verkkopalvelujen kehittäminen ja tietojärjestelmien hyödyntäminen palvelujen parantamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi (mm. Kersanet, mobiilikirjaukset ja päivähoiton sähköinen hakemus). Perusturvalautakunta on ottanut käyttöön vuoden lopussa sähköisen kokouskäytännön. Kaupunki on mukana EP-TEK:n vetämässä Hyvinvointialan LivingLab –hankkeessa teknologian hyödyntämiseksi vanhusten kotona asumisessa. Kaikilla näillä alueilla saatiin aikaiseksi suunnitellusti muutoksia ja tuloksia.

Keskeisenä haasteena ovat edelleen väestön ikääntyminen, kuntatasolla sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuuden hallinta, kuntayhtymien taloudellinen ja toiminnallinen ohjaus, palvelu- ja määräraha tarpeiden ennakkoinnin vaikeudet yhdessä yhä heikentyneen henkilöstön saatavuuden kanssa. Erityiseksi huolenaiheeksi vuoden aikana nousivat nuorten koulunkäyntiin liittyvät ongelmat. Toiminnan suunnittelulla sekä eri yksiköiden tarkalla taloudenpidolla ja seurannalla onnistuttiin vastaamaan taloudellisiin haasteisiin erittäin hyvin. Vuoden aikana on kiinnitetty huomiota henkilöstön saatavuuteen mm. ottamalla käyttöön erilaisia kouluttautumismalleja esim. oppisopimus- ja monialakoulutus sekä työhyvinvointia edistämällä. Sijaisten rekrytointi on edelleen ollut erittäin vaikeaa.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Ei sitovia toiminnallisia tavoitteita.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Koko sosiaali- ja terveydenhuollon talousarvio toteutui erittäin hyvin. Nettomenot alittivat talousarvion 786.988 euroa (toteutuma 97,4 %). Edellisvuoteen verrattuna nettokustannukset nousivat vain 333.528 eli 1,16 %:a.

Päivähoito (vastuhenkilö päivähoiton johtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt

1. Päiväkodit
2. Perhepäivähoito
3. Esiopetus
4. Lasten kotihoidontuki

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Kouluikään tullessaan lapset ovat kehittyneet edellytyksiään vastaavasti		
Sitova	Hyvä päivähoiton riittävyys alueittain	Jonotusaika	Yli 2 viikkoa jonottaneiden määrä 0 kpl/v.
	Esiopetuksen hyvä saatavuus	Esiopetukseen osallistuneiden määrä	95 %:a 6-vuotiaista osallistuu esiopetukseen

Keskeistä tilikaudella

Päivähoitossa jatkettiin uuden sähköisen tietojärjestelmän käyttöönottoa. Sähköinen päivähoitohakemus VETUMA-tunnistautumisella otettiin käyttöön 1.3.2010 keskitetyn haun yhteydessä. Käyttötossa onnistuttiin erinomaisesti, sillä heti alussa 75 %:a hakemuksista saapui sähköisesti.

Kevään yhteishaussa päiväkoteihin (Kekkula ja Veturiville) tuli hakemuksia runsaasti yli paikkamäärän (106 hakemusta/paikkoja 63). Vastaavasti keskustan alueella perhepäivähoitoon haki tavallista vähemmän lapsia. Esiopetukseen osallistuvien määrä on noussut niin, että opetukseen osallistuu koko ikäluokka.

Päivähoiton tarve on koko vuoden ollut arvioitua suurempaa ja varsinkin syksyllä päivähoitossa on ollut lapsia enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Omalta osaltaan tähän vaikuttaa parantunut työllisyystilanne. Samalla päivähoitotarpeet ovat muuttuneet yhä moninaisemmiksi. Päivähoiton palveluja ja palvelurakennetta on jouduttu tämän vuoksi jatkuvasti uudistamaan sekä palkkaamaan lisää työntekijöitä.

Päivähoiton organisaatio on uudistettu 1.8.2010 alkaen aluemallin mukaiseksi. Päivähoiton kokonaisuudesta vastaa päivähoiton johtaja ja yhdessä aluepäällikön kanssa päiväkodeista, ryhmiksistä ja perhepäivähoitosta muodostuvista aluekokonaisuuksista. Kaksi pitkäaikaista työntekijää on jäänyt syksyllä eläkkeelle ja uudet työntekijät ovat aloittaneet.

Päivähoiton toimintamallia ja toimintasisältöjä uudistetaan omana työnä ja yhteistyössä lasten, nuorten ja perheiden Kaste -hanketta. Toiminnallinen yhteistyö Töysän päivähoiton kanssa on aloitettu. Erityspäivähoiton tarve on kasvussa edelleen, erityispäivähoiton järjestelyjä selvitetään muiden kuntien kanssa.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Päivähoito- ja esiopetus paikka pystyttiin tarjoamaan kaikille hakijoille heidän toivomassa ajassa. Yli 2 viikkoa jonottaneita ei ollut.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Esiopetukseen osallistui n. 100 %:a 6 –vuotiaista. Päivähoiton talousarvio ylittyi lisääntyneen kysynnän vuoksi. Samoin myös tuloja kertyi arvioitua enemmän.

Sosiaalityö (vastuuhenkilö sosiaalityön päällikkö)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt

1. Perussosiaalityö
2. Ostopalvelut
3. Kehitysvammatyö
4. Toimeentuloturva
5. Työllistämistä tukevat palvelut

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Jokapäiväisestä arkielämästä selviytyvä yksilö ja perhe	Sanallinen arviointi	
	Kotona ja kodinomaisissa oloissa asumisen turvaaminen ja edistäminen	Kehitysvammanhuollon, mielenterveyskuntoutujien ja lastensuojelun uudet pitkäaikaiset laitossijoitukset	0/vuosi
	Sosiaalityön hyvä saatavuus	Jonotusaika	Jonotusaika alle 8 päivää/sosiaalityöntekijä
	Toimeentulotukihakemus käsitellään määrärajassa	käsittelyaika	Päätös viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä hakemuksen tekemisestä, kiireellisessä tilanteessa päätös samana tai viimeistään seuraavana arkipäivänä
	Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen	Sanallinen arviointi	Toimiva seudullinen lasten ja nuorten hyvinvoinnin palvelukokonaisuus (lastensuojelu)
	Työllistymisen edistäminen (pitkäaikaistyöttömät, nuoret, muut sosiaalihuollon asiakkaat, työtoiminta)	Työllistymistä edistävät ratkaisut Passiivista työmarkkinatukea saavien lkm/kk	30 henkilöä < 30/kk
	Palvelutarpeen arviointi	Arviointikäynti	Viipymättä, kiireellisessä tilanteessa suoritettavat arviointikäynnit. Ei-kiireelliset arviointikäynnit Kelan erityishoitotukea saaville viimeistään 7 arkipäivänä.

Keskeistä tilikaudella

Sosiaalityön tulosalueen systemaattinen organisoituminen on kehittynyt toivotusti ja sosiaalityön avulla on kyetty tukemaan sitä tarvitsevia yksilöitä ja perheitä. Suureksi haasteeksi nousi teknisten apuvälineiden tarve mm. käsittelyaikojen seurannan varmistamiseksi.

Lastensuojelussa on ollut vilkas vuosi, jonka vuoksi toiminnan kehittämiseen ei ole ollut osittain voimavaroja suunnitellusti. Lastensuojeluilmoitusten määrä kasvoi edelleen 169:ään ja lasten määrä eri asteisissa lastensuojelun avotoimenpiteiden piirissä nousi 150:een. Erilaisia avohuollon tukitoimenpiteitä käytettiin rohkeasti ja uusia kehittäen, esim. vertaisryhmät, intensiiviperhetyö. Leimallista lastensuojeluvuodelle oli yläkouluikäisten oirehdinta koulussa ja nuorten mielenterveysongelmien näkyvyys. Kodin ulkopuolelle

sijoitettujen määrä tuplaantui, joka johtuu tilanteiden kriisiytymisestä, mutta myös pitkäaikaisen lastensuojeluprosessin määrätietoisesta työskentelystä. Sijoituksissa koettuja onnistumisia oli kuitenkin kansalliseen vertailuun nähden sijoittavien nuori ikä, perhe- ja sukulaissijoitukset. Ennaltaehkäisevässä lastensuojelussa varmistettiin Lepiksen toiminta, toteutettiin lapsiperhebarometri ja huolehdittiin aktiivisesti suunnitelmatyöryhmän koontumisista.

Aikuissosiaalityössä oli niin ikään vilkas työllistymistä tukevien toimenpiteiden vuosi. Kuntouttavaan työtoimintaan osallistui ennätysmäärä henkilöitä (56) ja uusia uusia suunnitelmia laadittiin 79. Edelliseen vuoteen verrattuna passiivisen työmarkkinatuen menot vähenivät 16.000 euroa ja ovat pienempiä suhteessa väkilukuun maakunnallisesti tarkisteltuna. Kuntouttavan työtoiminnan laatuun ja jatkopolkujen kehittämiseen on panostettu sosiaalityön oman työvalmentajan turvin ja mm. valtaväylä-hankkeen avulla. Toimeentulotukimenot kääntyivät myös laskuun, samoin kuin sitä saaneiden kotitalouksien määrä. Aikuissosiaalityössä käynnistettiin loppuvuodesta panostaminen aikuissosiaalityön asiakkaiden kanssa työskentelyn suunnitelmallisuuden lisäämiseen ja aikuissosiaalityön profiloitumiseen.

Erityisryhmien asumisyksikkö Tusanhovi käynnistyi vuoden alussa ja uusi ”koti” sai hyvän vastaanoton asukkaillaan ja herätti kiinnostusta yhteistyökumppaneissa. Romanihankkeen kautta panostettiin romanioppilaiden koulunkäynnin tukemiseen ja romanikulttuurin näkyväksi tekemiseen. Vammaispalveluissa panostettiin asiakassuunnitelmien ajantasaistamiseen ja yhteistyöhön eri tahojen kanssa.

Kehitysvammatyössä jatkettiin kehitysvammahuollon suunnitelman mukaista toimintojen kehittämistyötä mm. työkuvia ja vastuualueita täsmentämällä ja palveluja tuotteistamalla. Palvelukeskus Tervashovin asiakasmäärät lisääntyivät päivä- ja työtoiminnassa, sekä asumispalveluissa. Kunnallinen kuntoutusohjaus käynnistettiin ja luotiin kuntoutusohjaajan toimintamallia. Kuntoutusohjaajan työnkuvaa tehtiin tutuksi yhteistyökumppaneille ja luotiin verkostoja kehitysvammaisten ja kehitysviiveisten lasten parissa toimivien työntekijöiden välille.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Ei sitovia tavoitteita.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sanallisesti arvioiden kuntalaisten selviytyminen arjesta näyttäisi kehittyneen jonkin verran myönteisesti. Ainakin kaupungin työllisyysprosentti ja alentuneet toimeentulotukimenot kielisivät tällaisesta kehityksestä. Huolena ovat kasvaneet lastensuojelun asiakasmäärät ja aikuisten mielenterveysongelmat. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisessä näyttäisi siis olevan haastetta. Toisaalta myös puuttumiskynnys on laskenut ja pienempiinkin huoliin tartutaan viranomaistyöskentelyssä napakammin.

Uusilta laitossijoituksilta vältyttiin vuonna 2010, mutta toisaalta myös palvelurakenne on vahvassa murroksessa ja mm. kehitysvammahuollossa ajetaan alas laitosasumista. Laitosasumisen korvaa ympärivuorokautinen palveluasuminen ja ehkä jatkossa pitäisi arvioida ja tarkastella tämän kehittymistä. Lastensuojelun sijoitukset toteutettiin kaikki perheisiin.

Sosiaalityöntekijät olivat edelleen kohtuullisessa ajassa tavoitettavissa ja jonotusaika oli arviolta alle 8 päivää. Kiireellisissä tapauksissa tarpeisiin pystytään vastaamaan lähes heti. Toimeentulotukihakemukset käsitellään pääsääntöisesti sosiaalityöntekijälle varatulla vastaanottoajalla, mutta myös lisääntyneet kirjalliset hakemukset on käsitelty pääasiassa toimeentulotukilain edellyttämässä käsittelyajassa. Käsittelyaikaisten seuraaminen asettaa haasteita. Myös palvelutarpeen arviointipyyntöihin vastattiin lisääntyvästi. Työllistymisen ja koulutuksen suunnitelmia laadittiin 76 henkilölle, joka ylittää tuplasti asetetut tavoitteet. Passiivisen työmarkkinatuen saajia oli keskiarvoisesti 37, joten haasteellinen tavoite alle 30 saajasta lähes saavutettiin.

Vanhusten palvelut (vastuhenkilö vanhustyön johtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt

1. Kotihoito
2. Palvelukeskus Lukkarinhovi
3. Rantakoto
4. Palveluasuminen
5. Ruokapalveluyksikkö

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Jokapäiväisestä arkielämästä selvytyvä yksilö ja perhe.	Sanallinen arviointi	
	Asiakkaan / asukkaan tarpeista lähtevä omatoimisuutta edistävä palvelu	Sanallinen arviointi	
Sitova	Kotona ja kodinomaisissa oloissa asumisen turvaaminen ja edistäminen	Kotona/kodinomaisissa oloissa asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä	92 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona / kodinomaisissa oloissa
Sitova	Säännöllisen kotihoidon lisääminen	Säännöllisen kotihoidon piirissä olevien osuus 75 vuotta täyttäneistä (käynti 1 x viikossa tai useammin)	12 % 75 vuotta täyttäneistä on säännöllisen kotihoidon piirissä
Sitova	Palvelutarpeen arviointi määräajassa	Viipymättä, kiireellisessä tilanteessa suoritettavat arviointikäynnit Ei-kiireelliset arviointikäynnit 75 vuotta täyttäneille ja Kelan erityishoitoa saaville viimeistään 7. arkipäivänä	Tehty määräajassa Tehty määräajassa
	Ateriapalveluiden laadukkuus ja oikea-aikaisuus	Asiakaskysely	

Keskeistä tilikaudella

Vanhustenhuollosta tehtyjen selvitysten perusteella vanhusten palvelujen rakenteen ja käytäntöjen uudistamista jatkettiin kotihoidossa, kuntoutuksessa, palveluasumisessa ja laitoshoidossa. Vanhuspalvelujen saaminen on perustunut perusturvalautakunnan vahvistamiin kriteereihin. Palveluohjauksella ja kriteereillä on tuettu kotona asumisen ensisijaisuutta.

Tammikuussa Kuusiokuntien terveyskeskuksessa työn aloitti geriatri. Geriatri, muistikoordinaattori, muistihoitaja - työryhmän joustava toiminta on nopeuttanut tutkimuksiin pääsyä ja diagnoosin tekemistä ja siten ollut huomattava tuki kotona asumisen jatkamisessa. Geriatriksen osaamisen lisääntymisen myötä myös lääketarkistukset ovat helpottuneet ja siirtoja hoitopaikkoihin ja eri hoitopaikkojen välillä on kyetty vähentämään. Niin sanottu ”kahden paikan” käyttö on vähentynyt. Tilastojen mukaan uusia dementoivan sairauden diagnooseja on Alavudella tullut noin 6 kuukaudessa.

Säännöllisen kotihoidon käyntien määrä on vuoden aikana vaihdellut 120-170 asiakkaan välillä, mikä on aiheuttanut ongelmia henkilöstöressurssien riittävydessä. Kotihoidon piiriin on kuitenkin kyetty ottamaan kaikki kriteerit täyttävät asiakkaat. Kotihoidossa oli vuoden lopussa noin 100 asiakasta, joilla on dementoivan sairauden diagnoosi.

Viishovin toiminta laajeni helmikuun alusta lukien 13-14 asukaspaikkaan. Paikoista 5 on varattu pidempiaikaiseen asumiseen. Muut paikat ovat arviointi-, kuntouttavan- ja lyhytaikaisen hoidon käytössä, myös omaishoidon tukena. Viishovin kuntouttavan lyhytaikaishoidon avulla on kyetty helpottamaan painetta laitospaikka- ja tehostetun palveluasumisen paikoille ja edistämään kotiin palaamista. Viishovin kautta on vuoden aikana kyetty kotiuttamaan 60 asiakasta. Takaisin terveyskeskukseen on mennyt 15 ja palveluasumiseen tai tehostettuun palveluasumiseen on sijoittunut 10 asiakasta. Kotihoitoon palkattiin toukokuussa 2 uutta lähihoitajaa Viishovin henkilökuntavajeen paikkaamiseksi.

Ennaltaehkäisevät kotikäynnit toteutettiin 80-vuotiaille. Yhteydenottoja oli 61 ja 36:n luo tehtiin kotikäynti. Asiakkaat olivat toimintakyvyltään hyväkuntoisia. Omaishoidontuki myönnettiin kaikille ehdot täyttävälle. Omaishoidontuen saajia oli yhteensä 76, joista 19 oli uusia. Tuen saajista 53 oli 75 vuotta täyttäneitä. Palveluliikenne on sujunut hyvin. Keskustaan tiistaisin suuntautuneella palveluliikenteellä käyttäjiä on ollut vähän.

Rantakodon palvelutoiminta siirtyi kunnalliseksi toiminnaksi 1.1.2010 lukien ja tehostettu palveluasuminen Rantakodossa on asteittain lisääntynyt noin 30 asukaspaikkaan. Palvelutoiminnan lisäksi kaupunki vuokrasi tilat kokonaisuudessaan 1.9.2010 alkaen. Rantakodon henkilökuntarakennetta ja henkilökuntamäärää vahvistettiin henkilöstösuunnitelman mukaisesti vakinaistamalla sairaanhoitajan työsuhte syyskuussa. Lokakuun alusta lukien vakinaistettiin 2 lähihoitajan ja yhden laitoshuoltajan työsuhteet. Effica tietojärjestelmä otettiin käyttöön myös Rantakodossa.

Kuntoutusta ja päivätoimintoja kotona asuville ikäihmisille järjestettiin Lukkarinhovissa suunnitelmien mukaisesti. Kotona asumista edistettiin ostamalla Ähtärin Veljeskodista viisi ikäihmisille suunnatun tehostetun kuntoutuksen jaksoa. Kuntouttavalla toiminnalla on kyetty jatkamaan kotona asumista.

Lukkarinhovin tehostetussa palveluasumisessa siirryttiin lääkkeiden annosjakeluun asteittain. Lukkarinhovin osasto 2 jatkaa laitoshoidon yksikkönä. Hoidollisen osaamisen tarve on edelleen lisääntynyt sekä tehostetussa palveluasumisessa että laitoshoidossa. Palveluasumista ja tehostettua palveluasumista ostettiin ulkopuolelta arviotua enemmän.

Koulutettujen sijaisten saaminen vanhuspalveluihin on ollut erittäin vaikeaa. Ruokahuolto siirtyi tehdyn selvityksen mukaisesti teknisen tulosryhmän yhteyteen.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Yli 75 vuotta täyttäneiden laitoshoidon osuus oli vuoden lopussa noin 5,2 %. Säännöllisen kotihoidon piirissä oli vuoden lopussa noin 120 henkilöä eli 11,1 % 75 -vuotta täyttäneistä. Terveyskeskuksen pitkäaikaishoidon hoitopäivät vähenivät edellisvuodesta 1098 hp:ää (=137 400 €).

Palvelutarpeen arviointi kyettiin toteuttamaan määräajassa. Arviointeja tehtiin 75 henkilölle, heistä yli 75-vuotiaita oli 55.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tilinpäätöksen mukaan tuloja kertyi 111 141 euroa yli arvioidun. Menot toteutuivat talousarvion mukaisesti.

Kansanterveystyö (vastuhenkilö perusturvajohtaja)

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Kaupunkilaisten terveyden edistäminen	Sanallinen arviointi	
Sitova	Kotona/kodinomaisissa oloissa asumisen turvaaminen ja edistäminen	Kotona/kodinomaisissa olosuhteissa asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä	92 %:a 75 vuotta täyttäneistä asuu kotona/kodin omaisissa oloissa

Keskeistä tilikaudella

Yhdeksän eri työryhmää on alkuvuoden työstänyt ehdotuksia kuntayhtymän toiminnan ja talouden kehittämiseksi. Terveyskeskus on ollut mukana Kuusiokuntien sosiaali- ja terveysjohdon yhteistyössä ja kehittämishankkeissa.

Pitkäaikaishoidon käyttö on vähentynyt (vähennys 1098 hp), akuuttihoitoon lisääntynyt. Geriatrin ja muistihoitajan työpanos on lisätty vuoden aikana (ei huomioitu TA:ssa). Ostopalvelujen kustannukset ovat nousseet (lääkäripalvelut, viikonloppupäivystys).

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Pitkäaikaisen laitoshoidon käyttö on ollut arvioitua pienempää. 94 % 75 vuotta täyttäneistä asui muualla kuin laitoksessa.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Taloudellinen tilanne on vuoden mittaan vaihdellut. Talouden raportointia on parannettu, mutta on edelleen monimutkainen. Laskutukset eivät ole ajantasaisia, mikä aiheuttaa kustannusten arvioinnin vaikeutta. Määräahoja lisättiin lisätalousarviolla vuoden aikana yhteensä 200.000 €:a Talous toteutui kuitenkin alle alkuperäisen talousarvion.

Erikoissairaanhoidon (vastuuhenkilö perusturvajohtaja)

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Kaupunkilaisten terveyden edistäminen	Sanallinen arviointi	
Sitova	Kotona/kodinomaisissa oloissa asumisen turvaaminen ja edistäminen	Kotona/kodinomaisissa olosuhteissa asuvien osuus 75 vuotta täytäneistä	92 %:a 75 vuotta täytäneistä asuu kotona/kodin omisissa oloissa

Keskeistä tilikaudella

Hoitoon pääsyä on odottanut alkuvuodesta 142 potilasta ja loppuvuodesta 189. Palvelurakenne on muuttunut avohoitopainotteisemmaksi. Palvelujen käyttö on lisääntynyt, mutta suoritteiden hinta on laskenut. Erikoissairaanhoidon kustannukset ovat edellisvuodesta laskeneet 4,1 %:a, kun sairaanhoitopiirissä keskimäärin on ollut hienoista nousua (0,5 %). Kustannukset ovat olleet 890 €/as, mikä on sairaanhoitopiirin toiseksi alhaisin. Eniten ovat nousseet edellisvuodesta lasten- ja nuorisopsykiatrian, vatsatauti- ja sisätauti- ja eniten laskeneet ortopedian ja psykiatrian menot. Suurin säästö oli sairaanhoitopiirin ulkopuolelta ostetuissa palveluissa, joita käytettiin 487.000 euroa edellisvuotta vähemmän.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Pitkäaikaisen laitoshoidon käyttö on ollut arvioitua pienempää. 94 % 75 vuotta täytäneistä asui muualla kuin laitoksessa.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sairaanhoitopiiri laski syksyn ajaksi suoritehintoja suotuisan taloustilanteen perusteella. Menot arviointi osoittautui vaikeaksi. Menojen toteutuma jäi 401.000 alle talousarvion ja 251.305 alle alkuperäisen talousarvion. Sairaanhoitopiiri palautti tilinpäätöksen yhteydessä osan erityisvelvoitemaksusta (140.000 €).

Koulutuslautakunnan hallinto (vastuuhenkilö sivistysjohtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulokset:

1. hallinto ja musiikkiopistotoiminta

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Asioiden joustava käsittely	Käsittelyaika	Tapauskohmainen
	Sivistysryhmän yhteistyön kehittäminen	Arvioidaan sanallisesti	

Keskeistä tilikaudella

Hallinnon keskeisenä tehtävänä on ollut olla mukana järjestämässä yläasteen työhyvinvointia. Yhteistyö eri tahojen kanssa on ollut merkittävää uusien toimintatapojen kehittämisessä. Myös avoimien virkojen ja viransijaisuuksien täyttäminen on edellyttänyt monipuolista yhteistyötä.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kouluhallinto on organisoinut sivistysryhmän yhteistyön muotoja ja hakenut myös uusia malleja, joilla kuitenkin palvelut on voitu toteuttaa. Musiikkiopiston Alavuden toimipiste on tarjonnut laadukasta musiikin opetusta ja myös käsityötaiteen perusopetusta on avustettu suunnitellulla tavalla.

Perusopetus (vastuuhenkilö sivistysjohtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

- 1-6-luokkien opetusta antavat koulut (ml. pienluokkaopetus Kirkkomännikössä)
- 7-9-luokkien opetus
- koulujen yhteinen opetus(kielet ja erityisopetus)

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	9. luokan oppilaat saavat perusopetuksen päättötodistuksen	Oppivelvollisuuden suorittaminen	100 %
	Oppilaat saavuttavat toisen asteen opintokelpoisuuden	Siirtyminen jatko-opintoihin vuoden kuluessa	98 %
	Opetukseen on käytettävissä riittävästi tunteja	h/oppilas	1,9 h/oppilas

Keskeistä tilikaudella

Opetustoiminta on voitu toteuttaa kohtuullisen hyvin. Opetustunteja on ollut opetuksessa asetetun tavoitteen mukaisesti. Se on mahdollistanut sen, että ryhmäkoot ovat olleet keskimääräistä pienemmät.

Kuljetuskustannukset ovat hintatason nousun vuoksi olleet arvioitua suuremmat. Kuljetuskalustoa on tarkoitukseen käytettävissä toivottua vähemmän, mikä aiheuttaa puolestaan pitkiäkin kyytimatkoja. Myös opetuksessa avustajien tarve on ollut arvioitua runsaampaa.

Kouluissa on toteutettu yrittäjäyyskasvatustoimintaa ja 9.luokan oppilaat ovat suorittaneet palveluajokortin. Yrittäjäyyskasvatuksen opetussuunnitelmaa on lähes valmis.

Kouluissa on monipuolista kehittämishanketta menossa. Kirkkomännikön koulu on mukana Comenius - projektissa ja koulun kerhotoimintaan on saatu valtionosuutta.

Yhdessä perusturvan kanssa toteutettu romaniprojekti on avannut uusia näkökulmia ja ajatuksia. Toivottuja tavoitteita ei kuitenkaan ilmeisesti aivan odotusten mukaisesti ole saavutettu.

Talouden tavoitteet eivät aivan toteutuneet, vaan menot ylittyivät jonkin verran.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Perusopetuksen 9.luokan varsinaiset oppilaat ovat keväällä 2010 saaneet päättötodistuksen, joten asetettu tavoite on saavutettu. Joustavan järjestelyn ansiosta joillekin oppilaille on voitu tarjota lisäluokkia, mikä parantaa heidän mahdollisuuttaan päättötodistuksen saamiseen.

Kaikki lukuvuoden 2009-2010 päättötodistuksen saaneet ovat saaneet jatko-opiskelupaikan tai opiskeluun valmistavan paikan.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kirkkomännikön koulun ensimmäisen vaiheen tilat on saatu käyttöön, sen sijaan toisen vaiheen alkamisen viivästyminen edellyttää koululta edelleen joustavuutta ja monia järjestelyjä, jotta opetus on voitu asianmukaisesti järjestää. Korvaavia tiloja on saatu yhteistyössä tilapalvelun kanssa järjestellen jäähallilta, Lutrasta ja montun huoltorakennuksesta.

Lukio (vastuuhenkilö lukion rehtori)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt

1. lukio-opetus

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Ylioppilaskirjoitusten tulokset yli valtakunnallisen keskitason	Yo-tulokset	Menestyminen yo-kirjoituksissa valtakunnallista keskitasoa paremmin.
	Alavuden peruskoulun päättävien oppilaiden hakeutuminen Alavuden lukioon.	Lukion opiskelija-rekisteri	Vähintään 50 % Alavuden peruskoulun 9.-luokkalaisista hakeutuu Alavuden lukioon.
	Opiskelijat saavuttavat kolmannen asteen jatko-opintokelpoisuuden.	Tilastokeskuksen tiedot	85 % opiskelijoista hakeutuu/pääsee yliopistoon, tiedekorkeakouluun tai ammattikorkeakouluun.

Keskeistä tilikaudella

Lukion talousarvioon varattu määräraha oli riittävä. Lukion Informaatioteknologisia valmiuksia on parannettu. Virtuaaliopetuksen kehittämistä jatkettiin Opinlakeus verkoston puitteissa maakunnan toisen asteen oppilaitosten kanssa. Kansainvälistä yhteistyötä tehtiin mm. opiskelijavierailujen merkeissä. Kansainvälisten opiskelijavierailujen kohteina olivat ystävyyskoulu Verlissä sekä Krakovan nuorisofoorumi. Yrittäjyyskasvatusta toteutettiin ja kehitettiin yhdessä alueen yrittäjien kanssa.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kevään 2010 ylioppilaskirjoitusten tulokset olivat alle valtakunnallisen keskitason. Ylioppilaskirjoitusten tuloksissa on vuosittain vaihtelua.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Alavuden yläasteen päättäneistä 54 % tuli Alavuden lukioon, joten tavoite saavutettiin. Tilastokeskuksen viimeisimmän tilaston mukaan Alavuden lukion 2006 päättäneistä oli vuonna 2008 71 % opiskelemaisissa ammattikorkeakoulussa, tiedekorkeakoulussa tai yliopistossa, joten korkealle asetetusta tavoitteesta jäätin. Luvussa eivät ole mukana ne opiskelijat, jotka ovat hakeneet mutta eivät ole päässeet jatko-opintoihin yliopistoon, tiedekorkeakouluun tai ammattikorkeakouluun.

Ammatillinen koulutus (vastuuhenkilö sivistysjohtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

1. Ammatillinen koulutus

Keskeistä tilikaudella

Määrärahasuoraukset ovat riittäneet Sedun esittämiin osuuskustannuksiin ja vanhoihin eläkevastuumaksuihin.

Lakeudenportin opisto (vastuuhenkilö rehtori)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

1. Kansalaisopisto (Alavus, Kuortane, Töysä, Ähtäri)
2. Etelä-Pohjanmaan kesäyliopiston sivutoimipiste

Vaikuttavuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Tasokas, monipuolinen ja ajankohtainen opetusohjelma	Opiskelijoiden osuus toimialueen kuntien asukasmäärästä	18 %
	Tietoyhteiskunnan perustaitojen opettaminen yhä useammalle kuntalaiselle	Tietotekniikan opetuksen määrä ja monipuolisuus	30 - 40 kurssia/työvuosi

Asiakkuustavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Opetuksen saatavuus "sivistys kuuluu kaikille"	Opetuspisteiden lukumäärä	90 opetuspistettä /työvuosi

Henkilöstötavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Henkilöstön työtyytyväisyys ja tehokas tiedottaminen	Työnhyvinvointiselvitys Kehityskeskustelut Opettajainkokoukset	Tulokset keskiarvojen yläpuolella Kerran vuodessa

Keskeistä tilikaudella

Kansalaisopiston toimintamenot toteutuivat suunnitellusti. Opetustunteja annettiin hieman enemmän kuin edellisenä vuonna yhteensä 15.405 tuntia, minkä mahdollisti päätoimisten henkilöstön virkavapauksista tullut säästö. Opintomaksuja kertyi yli arvioitua mikä vastaavasti pienensi nettotunnin hintaa ja alensi yhteistoimintakorvauksia.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Sitovat toiminnalliset vaikuttavuustavoitteet saavutettiin. Tasokas, monipuolinen ja ajankohtainen opetusohjelma tavoite saavutettiin, sillä opiskelijamäärä oli 20 % toiminta-alueen asukasmäärästä. Asiakkuustavoite saavutettiin mitattuna opetuksen saatavuudella, opetusta järjestettiin 94 toimipisteessä.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat opetusohjelman osalta selkeästi. Kansalaisopisto järjesti 655 eri koulutustilaisuutta, joihin osallistui yhteensä 10.602 opiskelijaa. Tietoyhteiskunnan perustaitojen opettaminen yhä useammalle kuntalaiselle kurssimäärällä laskettuna jäi jonkin verran tavoitteestaan. Kursseja toteutui 25 suunnitellusta 31 (luvut Alavudella 9/10). Henkilöstötavoitteiden osalta todetaan, että virallisia kehityskeskusteluja ei kuluvaan työkauden aikana ole käyty, mutta se on osa työyhteisön arkea ja toimintakulttuuria. Syksyllä järjestettiin kaupungin henkilökunnalle laaja koulutuskokonaisuus. Toimistohenkilökunnan kokouksia ja opettajakokouksia järjestettiin kaksi kertaa vuodessa.

Kirjasto (vastuhenkilö kirjastotoimenjohtaja)

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Monipuolinen ja ajantasainen aineisto	Uusien nimekkeiden määrä / 1000 as.	510
	Uutta aineistoa riittävästi	Hankinnan määrä / 1000 as.	630
	Monipuolinen, tarvetta vastaava aineisto	Lainausten määrä / asukas	21,0
	Palvelun saavutettavuus	Kirjastokäyntien määrä / as.	11,6

Keskeistä tilikaudella

Kirjaston viihtyisyys ja valoisuus lisääntyi, kun ilmastointi- ja tilojen uudelleenjärjestelyremontti valmistui. Lainausten ja kävijöiden määrässä näkyy kuitenkin toiminnalle aiheutuneet häiriöt, kokonaan suljettuna kirjasto oli yhden viikon. Kirjastoauto oli poissa liikenteestä 23 päivää, joista 4 päivää korjattavana. Aukiolotunteja kirjastossa ja kirjastoautossa oli yhteensä 3.026 tuntia. Kirjaston aukioloaikaa lisättiin syyskuun alusta kolme viikkotuntia, avoinna talviaikana 50 h/vko ja kesäaikana 45 h/vko. Lainauksia kertyi yhteensä 185.365, josta kirjastoautossa tehtyjä lainauksia 26.844. Lainauskorttiaan käytti 3.802 asiakasta. Fyysisiä käyntejä tilastoitiin 92.479, joista kirjastoautossa 15.582, verkkokäyntejä kirjattiin 73.375. Satutunneilla kävi 303 lasta, koululaisia ohjautusti remontin vuoksi vain 17. Kirjavinkkaukseen kouluilla osallistui 149 oppilasta. Oiva-kirjastojen OIVA-OPUKSET –lukudiplomi 1.-6.luokille valmistui ja sen suorittaminen alkoi syksyllä. Henkilökunnan vahvuus oli 8,18 henkilötyövuotta. Pitkään palvelut kirjastovirkailija siirtyi eläkkeelle ja toinen virkailija jäi vuorotteluvapaalle. Henkilökunnalle kertyi yhteensä 42 koulutuspäivää. Maakunnallisena yhteistyönä osallistuttiin Etelä-Pohjanmaan kirjastohenkilöstön osaamista kartoittavaan kyselyyn.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kirjastoaineistoa hankittiin monipuolisesti eri aihealueista, 531 nimekettä 1000 asukasta kohti, joten asetettu tavoite saavutettiin.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Uutta aineistoa hankittiin 6.054 nidettä, 644 nidettä/1000 asukas, mikä hieman ylittää tavoitteen johtuen Suomen kulttuurirahaston Kirjatalokoot-lahjoituksesta sekä ilmaisista ostotukikirjoista. Kokoelmista poistettiin 6.345 nidettä. Remontista johtuen lainauksia kertyi vain 19,7 lainaa/asukas ja kirjastokäyntejä 9,8 käyntiä/asukas.

Vapaa-aikapalvelut (vastuuhenkilö nuorisosihteeri)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

1. Vapaa-aikatoimen hallinto
2. Kulttuuri
3. Nuorisotyö

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Fyysinen ja psyykinen hyvinvointi	Sanallinen arviointi Asiakaspalautteet	
	Tilaisuuksien ja tapahtumien järjestäminen	Osallistujien määrä Tilaisuuksien määrä	8000 400

Keskeistä tilikaudella

Nuoriso- ja kulttuuripalveluja on tuotettu ja järjestetty omina toimintoina, nuorisotoimi yhdessä Dynamo-hankkeen kanssa ja varsinkin kulttuuritoimi yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Nuorisotyössä on toimiva yhteistyöverkosto, jossa ovat olleet mukana nuorisotoimen kanssa nuorisovaltuusto, koulutoimi, kouluterveydenhuolto, sosiaalitoimi, seurakunta, yhdistysten edustajia ja poliisi. Verkoston kautta on järjestetty nuorisopalveluja mutta myös tehty ennaltaehkäisevää päihdevalistustyötä.

Seutukunnallista yhteistyötä on vahvistanut Quume-hankkeen nuorisotiedotus- ja neuvontapisteet, nuorten kuulemis- ja vaikuttamispalvelu Aloitekanava, lasten ja nuorten kulttuuriverkosto Nuori into, Audiovisuaalista tajuntaa -hanke sekä mm. nuorten yhteiset tapahtumat, laskettelu- ja konserttimatkat.

Vapaa-aikatoimen tilojen Kulttuurikeskuksen, Vetämjärven leirikeskukseen ja Harrin Taidekeskuksen käyttö on lisääntynyt kuluneen toimintavuoden aikana.

Taidekeskus Harriin sijoitettiin 500 kpl Kauko Välimäen Arabian maitokannukokoelma sekä muutenkin muunneltiin tiloja houkuttelevammiksi kävijöille. Järjestelyjen johdosta kävijämäärä viisinkertaistui. Näyttelytarjontaa lisättiin viidellä eri näyttelykokonaisuudella. Aikaisemmin kesäisin on ollut kaksi näyttelyä.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet niin määrällisesti kuin taloudellisesti.

Vapaa-aikalautakunta on tukenut toiminta-avustuksin sekä Arvo Aution testamentti-rahaston myöntämin varoin toimintakautena nuoriso- ja kulttuurijärjestöjä, harrastusryhmiä sekä yksityishenkilöitä.

Kunto-Lutra (vastuuhenkilö liikuntasihteerä)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

1. Kunto-Lutra
2. Liikuntatoimi

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Hyvinvoinnin edistäminen	Hyvinvointi, terveys	
	Palvelujen helppo saatavuus	Kävijämäärä	480 asiakasta /vrk

Keskeistä tilikaudella

Kunto-Lutran uimahalli oli auki 316 päivää, kävijämäärä 50524. Kävijämäärään on vaikuttanut hyvät ulkoilusääät (runsas luminen talvi, lämmin syksy) sekä vähentyneet koululaisryhmien käynnit että vähentyneet uimahallikuljetukset naapurikunnista.

Lasten uimakoulutoimintaa on kehitetty/ laajennettu. Uimakoulut eskarilaisille touko-kuussa ja kouluikäisille kesäkuussa (aamupäivisin hallin ollessa suljettuna muulta yleisöltä) ovat olleet erittäin suosittuja.

Vauvauimintatoiminta jatkui edelleen sunnuntaina aamupäivisin hyvin suosittuna.

Ikääntyvien ja työikäisten liikuntaryhmiä on lisätty. Ongelmana on ollut ohjaajien vaihtuvuus ja pula ammattitaitoisista ohjaajista.

Muiden tilojen (kuntosalit, painisali, iso liikuntasali) iltakäyttö on lisääntynyt. Kaikille halukkaille liikuntaryhmille/ joukkueille ei ole pystytty antamaan iltavuoroja liikuntasaliin.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Liikuntatoimi on järjestänyt erilaisia kunto- ja terveystoimintatapahtumia ja kampanjoita, urheilutapahtumia sekä puulaakitoimintaa (mm. Alavus-hiihto, kävelykampanja, Maanantaipyöräilyt, Uu kesäksi kuntoon, Kinkku-uinti) yksin ja yhteistyössä eri tahojen kanssa.

Vapaa-aikalautakunta (liikuntatoimi) on tukenut toiminta-avustuksin urheiluseuroja ja Arvo Aution testamenttirahaston myöntämin varoin menestyneitä nuoria urheilijoita.

Teknisen lautakunnan hallinto (vastuuhenkilö tekninen johtaja)

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Tekninen ja ympäristöryhmä, kaupunkilaiset ja muut hallintokunnat saavat tarvitsemansa teknisen ja ympäristöryhmän hallinnon tehtäviin kuuluvat palvelut hyvässä yhteistyössä ja asiakkaan toivomassa tai muussa määräajassa	käsittelyaika	Käsittelyaika tapauskohtaisesti asetetun aikataulun mukainen

Keskeistä tilikaudella

Osakeyhtiöt ovat lisänneet hallintoa huomattavasti. Etenkin Alavus Areenan toimintaan liittyvä laskutustyö on lisännyt hallinnon ajankäyttöä.

Viemärintihankkeisiin haettiin valtionavustusta kahteen hankkeeseen, avustusta saatiin vain Jokivarren 1-vaiheen rakentamiseen.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vesihuoltolaitoksen liittymien rakentaminen, etenkin jätevesiliittymien osalta, on jatkunut viime vuosien tapaan vilkkaana. Vesiliittymissopimuksia tehtiin 37 kpl ja jätevesiliittymissopimuksia 36 kpl. Työsopimuksia ja laskutuksia on tehty edellisvuosien mukaisesti.

Tekniset palvelut (vastuhenkilö tekninen johtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

1. Kunnallistekniikka
2. Yksityis- ja yleiset tiet
3. Viheralueet ja liikuntapaikat
4. Palo- ja pelastustoimi

Tavoitteet

Sito- vuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Katujen kunnossapitotaso liikennemäärien mukaisella tasolla	Liikennevahinkojen korvausvaatimukset	< 2 kpl
	Kaikki yksityisteille myönnetyt valtionavut pystytään käyttämään	Myönnetyt/ vastaan-otetut valtionavut	100 %
	Julkisilla piha- ja viheralueilla noudatetaan sellaista hoitotapaa, joka tyydyttää asukkaita, on kaupunkikuvallisesti miellyttävä ja säilyttää tehtyjen investointien arvon.	Kuntalaisten palautteet	Kielteisiä ja myönteisiä palautteita tulee yhtä paljon.

Keskeistä tilikaudella

Asuntorakentaminen jatkui edellisvuoden tahtiin. Avattiin Kumolan uusi asuntoalue rakentamiseen loppuvuodesta. Peruskorjattiin Korsutie, Petäjistöntie ja Puintikuja kookonaan rakenteiltaan ja ne myös päällystettiin. Aikaisemmin rakennetuista kaduista päällystettiin Markontie, Kolantie ja Laurinpiha. Uuden S-marketin läheisyyteen rakennettiin uutena katuna Tahvonkuja ja päällystettiin osa Telekuja ja Piirantietä.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Yksityisteistä peruskorjattiin Kauppaneuvoksentie ja Hirviharjuntie. Valtionosuutta saatiin yhteensä 92000€ näiden teiden kunnostamiseen yhteensä 173000€ kustannuksista. Maantien 7072 Kuortaneelta Kätjänjoen Salonkylän kautta Töysään peruskorjaaminen saatiin valmiiksi, siitä kaupungin osuus oli 111 000€.

Menot ylittyivät lievästi runsaasta työllistämismäärärahojen käytöstä johtuen.

Vesihuoltolaitos (vastuhenkilö tekninen johtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt:

1. Vesilaitos
2. Viemärlaitos

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Veden häiriötön jakelu toimii jatkuvasti mahdollisimman taloudellisesti	Käyttökeskeytys	Alle 2 kpl
Sitova	Veden laatu täyttää terveellisyysvaatimukset	Tutkimustulokset	Vesinäytteet täyttävät 90 % ohjearvot
	Jätevedenpuhdistamon toiminta täyttää lupaehdot	Tutkimustulokset	Fosforin määrä puhdistetussa jätevedessä < 1 mg/l

Keskeistä tilikaudella

Kuluvana vuonna vesihuoltoautomaation pääpaino oli mittauskaivojen rakentamisessa. Ne ovat osoittautuneet todella tarpeelliseksi ja nopeuttavat vuotojen löytymistä. Taajaman läheisyydessä jatkettiin jätevesiverkon laajentamista.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Veden laatu täytti pääosin asetetut laatuvaatimukset. Jätevesinäytteissä oli lievää ylitystä fosforin osalta johtuen laitoksen eri ajotapojen kokeilusta ja ferropumpun rikkoutumisesta.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Jätevesiverkon laajentamista kaava-alueen läheisyyteen ja pohjavesialueille toivotaan kuntalaisten taholta yhä enenevässä määrin. Verkostoa myös rakennettiin toimintavuonna runsaasti.

Veden ja jäteveden myynti pysyi edellisen vuoden tasolla. Talousarvion mukainen nettotavoite saavutettiin.

Lämpölaitos (vastuhenkilö tekninen johtaja)

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Lämmön hankinta ja jakelu tapahtuvat keskeytyksettä, tehokkaasti ja taloudellisesti	Keskeytykset lämmön jakelussa Verkostohäviö	Ei käyttökeskeytyksiä Alle 13,0 %
	Asiakkaan maksama kaukolämmön hinta on kilpailukykyinen muihin vaihtoehtoihin nähden.	Lämmön verollinen kokonaishinta €/MWH	Alle valtakunnan keskiarvon

Keskeistä tilikaudella

Lämmöntuotanto Rekolan lämpökeskusta toimi täydellä teholla kun peruskorjaus vanhempaan kattilaan saatiin tehtyä. Nykyisin lämpö tuotetaan lähes yksinomaan Alavudella tuotetulla turpeella ja hakkeella. Asemalle rakennettiin uusi teholtaan yhden MW lämpökeskus. Kaukolämpömittareista n. 95% on kaukoluennan piirissä.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lämmön hinta pysyi kilpailukykyisenä muihin lämmitysmuotoihin verrattuna. Lämmön asiakashinta oli reilusti alle valtakunnan keskiarvon. Verkostohäviö nousi edellisvuodesta ollen 14,1 % johtuen kolmesta pienestä vuodosta verkostossa, ne löydettiin vasta v. 2011 puolella.

Talousarvion mukainen nettotavoite saavutettiin reilusti.

Tilapalvelu (vastuhenkilö tekninen johtaja)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

1. Isännöinti
2. Ruokahuolto ja siivous
3. Rakentaminen ja kunnossapito

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Toimitilojen käyttökustannusten taloudellisuus	Hoitokustannukset	Alle 2,80 €/m ²
Sitova	Toimitilojen käyttöasteen säilyttäminen korkeana	Käyttöaste	95 % toimitiloista on käytössä
	Rakennusten taloudellisen ja käyttöarvon säilyttäminen	Käyttöarvon muutos suhteessa poistoihin	Käyttöarvon aleneminen pienempi kuin poistot

Keskeistä tilikaudella

Kiinteistöjen hoitokustannusten nousu pysähtyi ja mm. lämmityskustannuksissa tapahtui laskua kaukolämmön hinnan laskun seurauksena.

Ruokahuolto- ja siivouspalvelut yksikkö aloitti toimintansa vaiheittain. Yksikkö hoitaa myös terveyskeskuksen ruokahuollon. Otettiin käyttöön yhtenäinen suoriteperusteinen hinnoittelu, yksikkökohtainen ruoka- ja siivoushinnoittelu ja varasto, tilaus sekä reseptiohjelma. Sijaistuksissa saatiin henkilöstösäästöjä.

Talonrakennusinvestoinneissa oli erittäin vilkasta. Vetämäjärven leirikeskukseen uuden saunan valmistumisen lisäksi, kirjastonsa tehtiin merkittävä tilamuutoksia ja ilmanvaihtolaitteet uusittiin koko kiinteistössä. Kirkkomännikön koulun peruskorjauksen I-vaihe valmistui ja II-vaiheen peruskorjaus aloitettiin.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toimintavuonna ostettiin Telekujalta reilun 3000m² teollisuushalli Normek Oy:ltä jonka muutostyöt aloitettiin. Halli jaetaan kahdeksaan osaa pienyrityksille vuokrattavaksi.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvion edellyttämä toimintakate saavutettiin reilusti.

Ympäristöpalvelut (vastuhenkilö maankäyttöinsinööri)

Tulosalueeseen kuuluvat tulosityksiköt:

1. Maakaupat ja hallinto
2. Kaupunkimittaus
3. Kaavoitus
4. Rakennusvalvonta
5. Ympäristönsuojelu

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Ympäristö on viihtyisä ja virikkeellinen		
	Luonto kestää ihmisen toiminnan	Ympäristön huononeminen	Ympäristön huononeminen pysähtyy
Sitova	Uusilla kaavoilla ajanmukaistetaan ja lisätään rakennuspaikkoja	Lukumäärä	14
	Tonttijako ja tontinmittaus suoritetaan joustavasti ja nopeasti	Kuukauden sisällä tehtävien tontinmittausten prosenttiosuus	20% tontinmittauksista
Sitova	Rakennusluvut käsitellään joustavasti	Viikon sisällä myönnettävien rakennuslupien %-osuus	40% rakennusluvista
	Hallinto huolehtii asioiden etenemisestä asiakkaan toivomassa tai muussa määräajassa	Käsittelyaika	Käsittelyaika tapauskohtaisesti asetetun aikataulun mukainen
Sitova	Eriyyppeisiä tontteja on tarjolla riittävästi suhteessa kysyntään.	Tonttien lukumäärä/vuositarve	Tontteja on kolmen vuoden tarve
	Rakennustonttien myyminen	Myytävien tonttien lukumäärä	Tontteja myydään vähintään 12 kappaletta

Keskeistä tilikaudella

Rantaosayleiskaavoitus 86 järvellä saatiin päätökseen paria kohdetta lukuun ottamatta. Tällä yleiskaavoituksella muodostettiin yli 400 uutta lomarakennuspaikkaa. Vuoden aikana avattiin myyntiin kaksi uutta asuntoaluetta, Salmenvuori 3 ja Kumola. Muodostetuista 21 tontista tehtiin varaussopimus 9 tontista nopeasti alueiden myynnin alettua.

Kaupungille hankittiin 14 hehtaarin raakamaa-alue tulevaa asuntoaluetta varten Tervasmäen ja vt 18 väliseltä alueelta. Lisäksi hankittiin maa-alueet tulevaa Harrintietä varten.

Uusien asunto- ja liiketonttien kaavoituksessa on jouduttu käyttämään aiempaa enemmän asiantuntija-apua mm. Tervasmäen melututkimus, Himasen alueelle pohjavesiselvitys ja vähittäiskaupan vaikutusten arviointi sekä Kuulantien ja vt 18 risteyksen eritasoliittymäselvitys.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden aikana vahvistui yksi asemakaava, Salmenvuori 3, jolla muodostui 12 uutta tonttia. Rakennusluvista hieman alle puolet on pystytty käsittelemään viikon kuluessa. Tonttivarantoa on yli kolmeksi vuodeksi.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Järvien kunnostushankkeilla, pohjapatohankkeilla, ympäristöluvilla ja toimenpideluvilla on pyritty pitämään ympäristön tila hyvänä.

Tonttijaot ja tontinmittaukset on suoritettu asiakkaiden toivomassa aikataulussa. Hallinnossa asiat on käsitelty asetettujen aikataulujen mukaisesti.

Kaupunki myi vuoden aikana 12 omakotitonttia ja 4 liiketonttia. Kaupungille hankittiin raakamaa-aluetta 16,7 hehtaaria.

KAUPUNGIN KONSERNIIN KUULUVAT TYTÄRYHTEISÖT (OMISTUSOSUUS YLI 50 %)

Asuntotoimen yhtiöt

1. Alavuden Asunnonhankinta Oy (100 %)
2. Asunto-osakeyhtiö Asulantie (53,70 %)
3. Kiinteistöosakeyhtiö Alavuden Vuokratalot (100 %)

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Käyttöasteen parantaminen	Vapaina olevien asuntojen kiertonopeus	Nouseva käyttöaste
Sitova	Saatavien määrän vähentäminen	Saatavien pääoma ja velallisten määrä	Vähenevä kehitys
	Uusiutuvien energialähteiden käyttöönotto vuokratalojen lämmitysmuotona	siirtyminen hake- ja kaukolämpöön	kiinteistöjen lukumäärä
	Sähköiseen laskutukseen siirtyminen osistolaskujen osalta	laskujen määrä	laskuista 40 %

Keskeistä tilikaudella

Kt Oy Alavuden Vuokratalot/Salmenkartano C-talon peruskorjaus valmistui heinäkuussa 2010, D-talon peruskorjaus aloitettiin elokuussa 2010. Kiinteistölle rakennettiin 6 auton autokatos.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Asuntojen käyttöaste on ollut keskimäärin 90 %. Vuokrasaatavien määrä on hieman vähentynyt edellisvuodesta. Vuokrasaatavien osuus liikevaihdosta on n. 3,2 %.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Alavuden kaupungin uuteen kaukolämpöverkkoon aseman alueella liitettiin viisi vuokratalokiinteistöä, jotka aiemmin olivat liitettyinä hakelämmityskeskukseen. Öljylämmityksellä toimivat neljä muuta vuokratalokiinteistöä ovat liittämistä vaille valmiit, ne liitetään kaupungin kaukolämpöverkkoon vuoden 2011 alkupuolella. Sähköiseen laskutukseen siirtyminen on työvaiheessa.

Alavuden asunnonhankinta Oy:n tulos oli 13.867,50 euroa, Asunto-osakeyhtiö Asulantien tulos -2.454,28 euroa ja Kiinteistöosakeyhtiö Alavuden Vuokratalojen 43,83 euroa.

Elinkeinoitoimen yhtiöt

1. Alavuden Kehitys Oy (100 %)
2. Kiinteistöosakeyhtiö Alavus Fasadi (100 %)

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Elinkeinorakenteen monipuolistaminen	Palvelualan ja teollisuuden suhteellinen työpaikkamäärä	Kokonaismäärä lisääntyvä
	Yritysten toimintaympäristön parantaminen	Kokonaistyöpaikkamäärä	Kokonaismäärä lisääntyvä

Keskeistä tilikaudella

Alavuden Kehitys Oy tuotti tilikauden 2010 aikana Alavuden kaupungin elinkeinopalvelut. Palvelut ovat yrityksille maksuttomia ja niihin kuuluu yritysten avustaminen ja neuvonta esimerkiksi perustamistoimiin, rahoitukseen, yritystukiin, investointeihin, toimitiloihin ja liiketoiminnan kehittämiseen liittyvissä tilanteissa.

Pääomasijoitusten kysynnän mukaisesti tilikauden aikana on analysoitu ja tutkittu sijoituskohteita.

Kiinteistö Oy Alavus Fasadin vuokrattavien toimistotilojen käyttöaste oli tilikauden lopussa 78%. Asiakkaiden lyhytaikaisia toimitilarpeita varten on käynnistetty toimistohotelli –tyyppinen toiminta tilikauden aikana. Koulutus- ja kokoustilojen kysyntä on kasvanut tasaisesti ja koulutustilatarjontaa on lisätty muuttamalla kookas toimistotila koulutustilaksi.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Palvelualan ja teollisuuden suhteellinen työpaikkamäärä on Alavudella kasvava ja alkutuotannon osuus työpaikoista on laskeva.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talouden nousu on käynnistynyt vuoden 2010 aikana. Työpaikkakehitykseen vaikuttavat elinkeinopoliittisia toimia voimakkaammin yksittäisten yritysten taloudellinen tilanne sekä niiden toiminnan kehittämistarpeet.

Alavuden Kehitys Oy:n tulos oli – 29.998,49 euroa, joka aiheutuu varovaisuussyistä tehdyistä alaskirjauksista. Kiinteistöosakeyhtiö Alavus Fasadin tulos oli -37.660,34 euroa. Summa on pienempi kuin rahastoidut vastikkeet.

Alavuden Jäähalli Oy

Kaupungin omistusosuus 82,8 %

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Sitova	Käyttökulut vastaavien hallien keskitasolla	Valtakunnan tilastot	Alle keskiarvon
	Käyttöastetta lisätään	Laskutettavat tapahtumat	Jääajan ja muiden tapahtumien määrä kasvaa
	Käyttäjien tarpeet huomioidaan	Palautteiden käsittely	Alle viikko

Keskeistä tilikaudella

Vuosi oli jäähallyhtiön toinen kokonainen toimintavuosi. Jäähallin palveluja käyttävien joukkueiden määrä on jonkin verran laskenut ja sitä myöten laskututusta on edellisvuotta vähemmän.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Käytettävissä olevien tietojen mukaan, hallin käyttökulut ovat valtakunnan keskitasolla.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Käyttö on ollut n.10% vähäisempää kuin edellisenä vuonna. Lämmityksessä ja sähkökuluissa on saatu merkittäviä säästöjä. Korkokulut ovat pienentyneet merkittävästi.

Yhtiön tulos oli -12.897,48 euroa ja parempi kuin edellisenä vuonna.

A-Pesu Oy

Kaupungin omistusosuus 100 %

Tavoitteet

Sitovuus	Tavoite	Mittari	Mittarin tavoitearvo
	Työkokeilut	Henkilöä / vuosi	3/vuosi
	Palkkatuetut	Henkilöä / vuosi	13/vuosi
	Edelleen sijoitukset	Henkilöä / vuosi	1/vuosi
	Työrajoitteiselle kykyjensä mukainen työ	Vammasta tai haitasta johtuva työstä poissaolo	Enintään 10 työpäivää / vuosi / hlö

Keskeistä tilikaudella

Kokonaistaloudellinen ajatusmalli/ideologia A – Pesu Oy:ssä, joka on sosiaalinen yritys ja on sidottu Alavuden kaupungin työllistämistoimiin/strategioihin ja tähän liitettyinä yritystoiminta oli haastavaa. Työllisyyden ja talouden hoidossa onnistuimme kuitenkin saavuttamaan arvioidut tavoitteet. Onnistuimme myös monialakoulutuksien suunnitteluissa Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu Aikuiskoulutuksen kanssa.

Uusi työllistämislaki astui voimaan toukokuussa, joka osaltaan ohjasi toimintoja uudella tavalla. Toimintavuosi oli tämän vuoksi, sekä talouden taantumisen että sairauslomien vuoksi mm. työvalmentajan puuttuminen heinäkuusta saakka raskas ja hyvin haasteellinen.

Sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Työllisyyden ja eri palveluiden tuottaminen toteutui yli arvion. Vuoden aikana yhtiö on työllistänyt kaikissa toiminnoissaan 236,5 kk, joista palvelunmyynnin osuus oli 96 kk, eli 19,70 henkilötyövuotta ja 30 eri henkilöä. A – Pesu Oy:ssä oli vuoden aikana 38 eri työntekijää työsopimuksella. Näistä erittelynä pesulatoimintaan osallistui 15 ja palveluita tuottamassa oli 23 työntekijää.

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 2 työntekijää.

Näkyvyyttä yhteiskuntavastuuta kantavana yrityksenä ja laadukkaana pesulapalvelujen tuottajana toteutettiin mainostamalla, verkostotyöllä ja yrityskäynneillä. A – Pesu Oy konsultoi Kauhajokea sosiaalisen yrityksen/pesulan käynnistämiseksi. Välikeprojehtin kutsumana luennoimme kunnallisesta sosiaalisesta yritystoiminnasta ja sen käynnistämisestä Valkeakoskella pidetyssä seminaarissa.

Muiden toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarviossa tulos oli ennakoitu voitolliseksi 12.000,00 €. Arviossa ei ole huomioitu poistoa. Yhtiön valmistuneessa tuloslaskelmassa poiston määrä on 15.294,98 €, jonka jälkeen tilikauden voitto on 3.936,17 €. Kaluston vuokra 8.100,00 € vuodelle 2011 suoritettiin etukäteen ns. varauksena. Liikevaihto kasvoi n. 9 %. Pesulatoiminta liikevaihdosta n. 52 % ja työllistämistoimet 48 %.

2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1. Käyttötalouden toteutuminen

Toimintatulot alittivat talousarvion 0,7 miljoonalla eurolla ja toimintatulot alittivat talousarvion 0,6 miljoonalla eurolla. Joidenkin tulosalueiden määräraha kuitenkin ylittyivät ja valtuusto hyväksyi ylitykset 22.3.2010 30 §. Ylitykset olivat suhteellisen pieniä.

Tulosalue (s ito vu us tas o lihavoitu)	Alkuperäinen tabusarvio	Talousarvio- muutokset	Lopullinen talousarvio	Tabusarvion toteutuma	Poikkeama talousarviosta
HALLINTORYHMÄ					
Kaupunginvaltuusto					
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintam enot	-64 000,00	0,00	-64 000,00	-45 941,77	-18 058,23
Toimintakate	-64 000,00	0,00	-64 000,00	-45 941,77	-18 058,23
Kaupunginhallitus					
Toimintatulot	2 000,00	0,00	2 000,00	101 612,71	-99 612,71
Toimintam enot	-257 000,00	0,00	-257 000,00	-275 361,51	18 361,51
Toimintakate	-255 000,00	0,00	-255 000,00	-173 748,80	-81 251,20
Lomituspalvelut					
Toimintatulot	4 173 000,00	0,00	4 173 000,00	3 905 545,72	267 454,28
Toimintam enot	-4 173 000,00	0,00	-4 173 000,00	-3 881 843,05	-291 156,95
Toimintakate	0,00	0,00	0,00	23 702,67	-23 702,67
Keskushallinto					
Toimintatulot	416 000,00	0,00	416 000,00	409 618,04	6 381,96
Toimintam enot	-2 728 000,00	-15 000,00	-2 743 000,00	-2 801 128,29	58 128,29
Toimintakate	-2 312 000,00	-15 000,00	-2 327 000,00	-2 391 510,25	64 510,25
Työllistäminen					
Toimintatulot	14 000,00	0,00	14 000,00	0,00	14 000,00
Toimintam enot	-200 000,00	131 000,00	-69 000,00	-24 675,00	-44 325,00
Toimintakate	-186 000,00	131 000,00	-55 000,00	-24 675,00	-30 325,00
Maaseutupalvelut					
Toimintatulot	5 000,00	0,00	5 000,00	657,96	4 342,04
Toimintam enot	-99 000,00	0,00	-99 000,00	-95 101,17	-3 898,83
Toimintakate	-94 000,00	0,00	-94 000,00	-94 443,21	443,21
HALLINTORYHMÄ YHTEENSÄ					
Toimintatulot	4 610 000,00	0,00	4 610 000,00	4 417 434,43	192 565,57
Toimintam enot	-7 521 000,00	116 000,00	-7 405 000,00	-7 124 050,79	-280 949,21
Toimintakate	-2 911 000,00	116 000,00	-2 795 000,00	-2 706 616,36	-88 383,64
PERUSTURV ARYHMÄ					
Perusturvalautakunnan hallinto					
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	25,00	-25,00
Toimintam enot	-187 000,00	0,00	-187 000,00	-176 709,30	-10 290,70
Toimintakate	-187 000,00	0,00	-187 000,00	-176 684,30	-10 315,70
Päivähoito					
Toimintatulot	453 000,00	15 000,00	468 000,00	483 911,20	-15 911,20
Toimintam enot	-3 344 000,00	-119 000,00	-3 463 000,00	-3 523 821,48	60 821,48
Toimintakate	-2 891 000,00	-104 000,00	-2 995 000,00	-3 039 910,28	44 910,28
Sosiaalityö					
Toimintatulot	938 000,00	0,00	938 000,00	904 881,19	33 118,81
Toimintam enot	-4 326 000,00	-47 000,00	-4 373 000,00	-4 250 818,69	-122 181,31
Toimintakate	-3 388 000,00	-47 000,00	-3 435 000,00	-3 345 937,50	-89 062,50
Vanhusten palvelut					
Toimintatulot	2 520 000,00	-536 000,00	1 984 000,00	2 095 141,70	-111 141,70
Toimintam enot	-7 686 000,00	383 000,00	-7 303 000,00	-7 302 434,53	-565,47
Toimintakate	-5 166 000,00	-153 000,00	-5 319 000,00	-5 207 292,83	-111 707,17
Kansanterveysystyö					
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintam enot	-9 160 000,00	-200 000,00	-9 360 000,00	-9 137 491,07	-222 508,93
Toimintakate	-9 160 000,00	-200 000,00	-9 360 000,00	-9 137 491,07	-222 508,93
Erikoissairaanhoido					
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintam enot	-8 500 000,00	-150 000,00	-8 650 000,00	-8 248 695,78	-401 304,22
Toimintakate	-8 500 000,00	-150 000,00	-8 650 000,00	-8 248 695,78	-401 304,22
PERUSTURV ARYHMÄ YHTEENSÄ					
Toimintatulot	3 911 000,00	-521 000,00	3 390 000,00	3 483 959,09	-93 959,09
Toimintam enot	-33 203 000,00	-133 000,00	-33 336 000,00	-32 639 970,85	-696 029,15
Toimintakate	-29 292 000,00	-654 000,00	-29 946 000,00	-29 156 011,76	-789 988,24

Tulosalue (sitovuus taso lihavoitu)	Alkuperäinen talousarvio	Tabusarvio-muutokset	Lopullinen tabusarvio	Talousarvion toteutuma	Poikkeama talousarviosta
SIVISTYSRYHMÄ					
Koulutuslautakunnan hallinto					
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintam enot	-219 000,00	0,00	-219 000,00	-215 805,26	-3 194,74
Toimintakate	-219 000,00	0,00	-219 000,00	-215 805,26	-3 194,74
Peruskoulut					
Toimintatulot	64 000,00	0,00	64 000,00	171 039,96	-107 039,96
Toimintam enot	-7 017 000,00	-2 000,00	-7 019 000,00	-7 113 920,56	94 920,56
Toimintakate	-6 953 000,00	-2 000,00	-6 955 000,00	-6 942 880,60	-12 119,40
Lukio					
Toimintatulot	1 000,00	0,00	1 000,00	0,00	1 000,00
Toimintam enot	-1 150 000,00	0,00	-1 150 000,00	-1 120 475,45	-29 524,55
Toimintakate	-1 149 000,00	0,00	-1 149 000,00	-1 120 475,45	-28 524,55
Ammatillinen koulutus					
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintam enot	-73 000,00	0,00	-73 000,00	-70 414,44	-2 585,56
Toimintakate	-73 000,00	0,00	-73 000,00	-70 414,44	-2 585,56
Kansalaisopisto					
Toimintatulot	340 000,00	0,00	340 000,00	314 568,70	25 431,30
Toimintam enot	-950 000,00	0,00	-950 000,00	-944 216,99	-5 783,01
Toimintakate	-610 000,00	0,00	-610 000,00	-629 648,29	19 648,29
Kirjasto					
Toimintatulot	15 000,00	0,00	15 000,00	14 508,33	491,67
Toimintam enot	-515 000,00	-1 000,00	-516 000,00	-537 182,44	21 182,44
Toimintakate	-500 000,00	-1 000,00	-501 000,00	-522 674,11	21 674,11
Vapaa-aikapalvelut					
Toimintatulot	30 000,00	0,00	30 000,00	20 852,90	9 147,10
Toimintam enot	-390 000,00	-8 000,00	-398 000,00	-366 331,18	-31 668,82
Toimintakate	-360 000,00	-8 000,00	-368 000,00	-345 478,28	-22 521,72
Kunto-Lutra					
Toimintatulot	260 000,00	0,00	260 000,00	236 667,99	23 332,01
Toimintam enot	-550 000,00	0,00	-550 000,00	-555 791,88	5 791,88
Toimintakate	-290 000,00	0,00	-290 000,00	-319 123,89	29 123,89
SIVISTYSRYHMÄ YHTEENSÄ					
Toimintatulot	710 000,00	0,00	710 000,00	757 637,88	-47 637,88
Toimintam enot	-10 864 000,00	-11 000,00	-10 875 000,00	-10 924 138,20	49 138,20
Toimintakate	-10 154 000,00	-11 000,00	-10 165 000,00	-10 166 500,32	1 500,32
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖRYHMÄ					
Teknisen lautakunnan hallinto					
Toimintatulot	0,00	0,00	0,00	0,60	-0,60
Toimintam enot	-105 000,00	0,00	-105 000,00	-92 584,85	-12 415,15
Toimintakate	-105 000,00	0,00	-105 000,00	-92 584,25	-12 415,75
Tekniset palvelut					
Toimintatulot	100 000,00	0,00	100 000,00	95 028,10	4 971,90
Toimintam enot	-2 240 000,00	-42 000,00	-2 282 000,00	-2 290 627,39	8 627,39
Toimintakate	-2 140 000,00	-42 000,00	-2 182 000,00	-2 195 599,29	13 599,29
Vesihuoltolaitos					
Toimintatulot	1 317 000,00	0,00	1 317 000,00	1 385 984,07	-68 984,07
Toimintam enot	-620 000,00	-1 000,00	-621 000,00	-690 905,91	69 905,91
Toimintakate	697 000,00	-1 000,00	696 000,00	695 078,16	921,84
Lämpölaitos					
Toimintatulot	1 163 000,00	100 000,00	1 263 000,00	1 363 815,85	-100 815,85
Toimintam enot	-803 000,00	0,00	-803 000,00	-775 964,49	-27 035,51
Toimintakate	360 000,00	100 000,00	460 000,00	587 851,36	-127 851,36
Tilapalvelu					
Toimintatulot	4 646 000,00	0,00	4 646 000,00	5 100 114,07	-454 114,07
Toimintam enot	-4 894 000,00	-18 000,00	-4 912 000,00	-5 068 625,43	156 625,43
Toimintakate	-248 000,00	-18 000,00	-266 000,00	31 488,64	-297 488,64
Ympäristöpalvelut					
Toimintatulot	330 000,00	0,00	330 000,00	259 083,58	70 916,42
Toimintam enot	-390 000,00	-1 000,00	-391 000,00	-453 268,97	62 268,97
Toimintakate	-60 000,00	-1 000,00	-61 000,00	-194 185,39	133 185,39
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖRYHMÄ					
Toimintatulot	7 556 000,00	100 000,00	7 656 000,00	8 204 026,27	-548 026,27
Toimintam enot	-9 052 000,00	-62 000,00	-9 114 000,00	-9 371 977,04	257 977,04
Toimintakate	-1 496 000,00	38 000,00	-1 458 000,00	-1 167 950,77	-290 049,23
TULOSRYHMÄT YHTEENSÄ					
Toimintatulot	16 787 000,00	-421 000,00	16 366 000,00	16 863 057,67	-497 057,67
Toimintam enot	-60 640 000,00	-90 000,00	-60 730 000,00	-60 060 136,88	-669 863,12
Toimintakate	-43 853 000,00	-511 000,00	-44 364 000,00	-43 197 079,21	-1 166 920,79

2.2.2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Lopullinen talousarvio	Talousarvion toteutuma	Poikkeama talousarviosta
Toimintatulot	16 787 000,00	-421 000,00	16 366 000,00	16 863 057,67	-497 057,67
Myyntitulot	10 529 800,00	-386 000,00	10 143 800,00	9 979 645,10	164 154,90
Maksutulot	2 816 700,00	-125 000,00	2 691 700,00	2 733 270,86	-41570,86
Tuet ja avustukset	812 000,00	0,00	812 000,00	835 743,16	-24 543,16
Muut toimintatulot	2 629 300,00	90 000,00	2 719 300,00	3 314 398,55	-595 098,55
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintameno	-60 640 000,00	-90 000,00	-60 730 000,00	-60 060 136,88	-669 863,12
Henkilöstömenot	-24 785 173,00	217 000,00	-24 568 173,00	-24 188 761,13	-379 411,87
Palvelujen ostot	-26 759 811,00	-468 500,00	-27 228 311,00	-27 916 398,80	-36 671,20
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-3 778 458,00	189 700,00	-3 588 758,00	-3 570 494,46	-18 338,54
Avustukset muille	-2 878 537,00	37 000,00	-2 841 537,00	-2 354 768,11	-486 768,86
Avustukset liikelaitoksille	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut toimintameno	-2 438 021,00	-65 200,00	-2 503 221,00	-2 754 548,35	251 327,35
Toimintakate	-43 853 000,00	-511 000,00	-44 364 000,00	-43 197 079,21	-1 166 920,79
Verotulot	20 947 000,00	778 000,00	21 725 000,00	22 211 632,77	-486 632,77
Valtionsuudet	24 972 000,00	-500 000,00	24 472 000,00	24 410 364,00	61 636,00
Rahoitustulot ja -menot	-325 000,00	240 000,00	-85 000,00	282 843,42	-367 843,42
Korkotulot muilta	26 000,00	0,00	26 000,00	96 255,99	29 744,81
Korkotulot liikelaitoksilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoitustulot muilta	10 000,00	70 000,00	80 000,00	504 905,20	-324 905,20
Korvaus peruspääomasta liikelaitok	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Korkomenot	-46 100,00	170 000,00	-291 000,00	-261 115,84	-29 884,16
Muut rahoitusmenot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-57 201,13	-42 798,87
Vuosikate	1 741 000,00	7 000,00	1 748 000,00	3 707 760,98	-1 959 760,98
Poistot ja arvonalentumiset	-1 702 000,00	0,00	-1 702 000,00	-1 766 375,65	64 375,65
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 702 000,00	0,00	-1 702 000,00	-1 531 646,53	-170 353,47
Arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	-234 729,12	234 729,12
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Satunnaiset menot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos	39 000,00	7 000,00	46 000,00	1 941 385,33	-1 895 385,33
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	39 000,00	7 000,00	46 000,00	1 941 385,33	-1 895 385,33

VEROTULOJEN ERITTELY

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Lopullinen talousarvio	Talousarvion toteutuma	Poikkeama talousarviosta
Verotulot	20 947 000,00	778 000,00	21 725 000,00	22 211 632,77	-486 632,77
Kunnan tulovero	18 779 000,00	778 000,00	19 557 000,00	19 833 806,82	-276 806,82
Osuus Yhteisöveron tuotosta	1 035 000,00	0,00	1 035 000,00	1 250 488,73	-215 488,73
Kiinteistövero	1 133 000,00	0,00	1 133 000,00	1 127 337,22	5 662,78
Muut verotulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

KUNNAN LISVEROTULOJEN MÄÄRÄYTYMISEN PERUSTEITA

	Tulovero-prosentti	Verotettava tulo miljoonaa euroa	Muutos prosenttia
2005	18,75	87	1,8
2006	18,75	92	5,5
2007	19,25	94	2,5
2008	19,25	103	9,8
2009	19,75	102	-0,9
2010	19,75	100	-1,9

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Lopullinen talousarvio	Talousarvion toteutuma	Poikkeama talousarviosta
Valtionsuudet	24 972 000,00	-500 000,00	24 472 000,00	24 410 364,00	61 636,00
Peruspalvelujen valtionosuus (ml- tas.)	24 972 000,00	-500 000,00	24 472 000,00	25 542 779,00	-1 070 779,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valt.os.	0,00	0,00	0,00	-1 132 415,00	1 132 415,00
Harkinnanvarainen rahoitusavustus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

(Vuodelta 2010 talousarvion ei ole eritelty valtionsuuksia, vaan käytetty kokonaissummaa)

Verotulot ylittivät 0,5 miljoonalla eurolla budjetoidun. Valtionsuudet olivat hieman alle budjetoidun. Poistot ylittivät hieman budjetoidun. Vuosikate ylitti kahdella miljoonalla eurolla budjetoidun.

2.2.3. Investointien toteutuminen

Tulosalue	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Lopullinen talousarvio	Talousarvion toteutuma	Poikkeama talousarvios ta
Kaupunginhallitus					
Maaomaisuus					
Tulot	34 000,00	40 000,00	74 000,00	56 656,32	17 343,68
Menot	-34 000,00	-895 000,00	-929 000,00	-939 642,68	10 642,68
Netto	0,00	-855 000,00	-855 000,00	-882 986,36	27 986,36
Irtaimisto					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-95 548,16	45 548,16
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-95 548,16	45 548,16
Arvopaperit					
Tulot	0,00	167 000,00	167 000,00	104 478,92	62 521,08
Menot	-130 000,00	0,00	-130 000,00	-9 280,30	-120 719,70
Netto	-130 000,00	167 000,00	37 000,00	95 198,62	-58 198,62
Kaupunginhallitus yhteensä					
Tulot	34 000,00	207 000,00	241 000,00	161 135,24	79 864,76
Menot	-214 000,00	-895 000,00	-1 109 000,00	-1 044 471,14	-64 528,86
Netto	-180 000,00	-688 000,00	-868 000,00	-883 335,90	15 335,90
Perusturvalautakunta					
Irtaimisto					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-83 000,00	0,00	-83 000,00	-87 524,05	4 524,05
Netto	-83 000,00	0,00	-83 000,00	-87 524,05	4 524,05
Tervashovi/Lukkarin hovi					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-28 049,63	-71 950,37
Netto	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-28 049,63	-71 950,37
Perusturvalautakunta yhteensä					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-183 000,00	0,00	-183 000,00	-115 573,68	-67 426,32
Netto	-183 000,00	0,00	-183 000,00	-115 573,68	-67 426,32
Koulutuslautakunta					
Koulujen atk-laitteet					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-9 464,97	-535,03
Netto	-10 000,00	0,00	-10 000,00	-9 464,97	-535,03
Irtaimisto					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-8 771,22	-6 228,78
Netto	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-8 771,22	-6 228,78
Kirkkomännikön koulun peruskorjaus					
Tulot	0,00	524 000,00	524 000,00	524 600,00	-600,00
Menot	-1 500 000,00	300 000,00	-1 200 000,00	-1 270 331,55	70 331,55
Netto	-1 500 000,00	824 000,00	-676 000,00	-745 731,55	69 731,55
Koulutuslautakunta yhteensä					
Tulot	0,00	524 000,00	524 000,00	524 600,00	-600,00
Menot	-1 525 000,00	300 000,00	-1 225 000,00	-1 288 567,74	63 567,74
Netto	-1 525 000,00	824 000,00	-701 000,00	-763 967,74	62 967,74
Sivistysryhmä yhteensä					
Tulot	0,00	524 000,00	524 000,00	524 600,00	-600,00
Menot	-1 525 000,00	300 000,00	-1 225 000,00	-1 288 567,74	63 567,74
Netto	-1 525 000,00	824 000,00	-701 000,00	-763 967,74	62 967,74

Tulosalue	Akuper. tabusarvio	Talousarvio- muutokset	Lopullinen tabusarvio	Talousarvion toteutuma	Poikkeama talousarviosta
Tekninen lautakunta					
Talonrakennus					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-93 811,98	-26 188,02
Netto	-120 000,00	0,00	-120 000,00	-93 811,98	-26 188,02
Liikenneväylät					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-450 000,00	-60 000,00	-510 000,00	-459 818,95	-50 181,05
Netto	-450 000,00	-60 000,00	-510 000,00	-459 818,95	-50 181,05
Viherrakentaminen					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-22 943,96	-2 056,04
Netto	-25 000,00	0,00	-25 000,00	-22 943,96	-2 056,04
Vesihuolto					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-68 388,81	-81 611,19
Netto	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-68 388,81	-81 611,19
Irtaimisto/tekninen					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-45 000,00	0,00	-45 000,00	-49 605,55	4 605,55
Netto	-45 000,00	0,00	-45 000,00	-49 605,55	4 605,55
Lämpölaitos					
Tulot	115 000,00	0,00	115 000,00	131 000,00	-16 000,00
Menot	-950 000,00	-380 000,00	-1 330 000,00	-1 339 275,53	9 275,53
Netto	-835 000,00	-380 000,00	-1 215 000,00	-1 208 275,53	-6 724,47
Isot tiehankkeet					
Tulot	0,00	0,00	0,00	1 916,64	-1 916,64
Menot	-104 000,00	0,00	-104 000,00	-98 700,00	-5 300,00
Netto	-104 000,00	0,00	-104 000,00	-96 783,36	-7 216,64
Pihojen kunnostus/kinteistöt					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-39 674,11	-10 325,89
Netto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-39 674,11	-10 325,89
Yksityisteiden peruskunnostukset					
Tulot	85 000,00	0,00	85 000,00	91 680,00	-6 680,00
Menot	-130 000,00	-35 000,00	-165 000,00	-172 746,12	7 746,12
Netto	-45 000,00	-35 000,00	-80 000,00	-81 066,12	1 066,12
Haja-alueen viemärit					
Tulot	76 000,00	0,00	76 000,00	24 000,00	52 000,00
Menot	-370 000,00	0,00	-370 000,00	-337 357,39	-32 642,61
Netto	-294 000,00	0,00	-294 000,00	-313 357,39	19 357,39
Huoltoauto					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	0,00	-35 000,00	-35 000,00	-36 651,35	1 651,35
Netto	0,00	-35 000,00	-35 000,00	-36 651,35	1 651,35
Kaukovalvonta/Vesihuoltolaitos					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-30 000,00	0,00
Netto	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-30 000,00	0,00
Kulttuurikeskus					
Tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot	-180 000,00	-130 000,00	-310 000,00	-296 451,08	-13 548,92
Netto	-180 000,00	-130 000,00	-310 000,00	-296 451,08	-13 548,92
Vetämäjärven sauna ja irtaimisto					
Tulot	100 000,00	0,00	100 000,00	100 000,00	0,00
Menot	-250 000,00	-35 000,00	-285 000,00	-276 719,35	-8 280,65
Netto	-150 000,00	-35 000,00	-185 000,00	-176 719,35	-8 280,65
Tekninen ja ympäristöryhmä yhteensä					
Tulot	376 000,00	0,00	376 000,00	348 596,64	27 403,36
Menot	-2 854 000,00	-675 000,00	-3 529 000,00	-3 322 144,18	-206 855,82
Netto	-2 478 000,00	-675 000,00	-3 153 000,00	-2 973 547,54	-179 452,46
INVESTOINNIT					
Tulot	410 000,00	731 000,00	1 141 000,00	1 034 331,88	106 668,12
Menot	-4 776 000,00	-1 270 000,00	-6 046 000,00	-5 770 756,74	-275 243,26
Netto	-4 366 000,00	-539 000,00	-4 905 000,00	-4 736 424,86	-168 575,14

Investoinneissa suurin ylitys oli Kirkkomännikön koulun peruskorjaus 46 tuhatta euroa.

2.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Lopullinen talousarvio	Talousarvion toteutuma	Poikkeama talousarviosta
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus	1 539 600,00	7 000,00	1 546 600,00	3 549 462,22	-2 002 862,22
Vuosikate	1741000,00	7 000,00	1748 000,00	3 707 760,98	-1959 760,98
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-201400,00		-201400,00	-158 298,76	-43 101,24
Investoinnit	-4 164 600,00	-539 000,00	-4 703 600,00	-4 578 126,10	-125 473,90
Käyttöomaisuuksien investoinnit	-4 776 000,00	-12 700 000,00	-6 046 000,00	-5 770 756,74	-275 243,26
Rahoitusosuudet investointimenoiksi	376 000,00	524 000,00	900 000,00	873 96,64	26 803,36
Käyttöomaisuuksien myyntituotot	235 400,00	2 07 000,00	442 400,00	319 434,00	122 966,00
Toiminta ja investoinnit netto	-2 625 000,00	-532 000,00	-3 157 000,00	-1 028 663,88	-2 128 336,12
Rahoitustoiminta					
Antolainausmuutokset	-5 000,00	56 000,00	51 000,00	52 125,86	-1 125,86
Antolainausmuutosten lisäykset muille	-5 000,00		-5 000,00	-7 673,00	2 673,00
Antolainausmuutosten lisäykset liikela	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Antolainausmuutosten vähennykset muille	0,00	56 000,00	56 000,00	59 798,86	-3 798,86
Antolainausmuutosten vähennykset liikela	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainakannan muutokset	2 641 000,00	351 000,00	2 992 000,00	440 248,65	2 551 751,35
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	4 900 000,00	35 100 000,00	5 251 000,00	3 000 000,00	2 251 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 259 000,00		-2 259 000,00	-2 559 751,35	300 751,35
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	379 631,77	-379 631,77
Rahoitustoiminta netto	2 636 000,00	407 000,00	3 043 000,00	872 006,28	2 170 993,72
Vaikutus maksuvalmiuteen	11 000,00	-125 000,00	-114 000,00	-156 657,60	42 657,60
Kassavarojen muutos					
Kassavarat 31.12.				9 307 921,27	
Kassavarat 1.1.				9 464 578,87	
Kassavarojen muutos				-156 657,60	

Rahoitusosassa pitkäaikaisten lainojen vähennys ylitti 199 807 eurolla budjetoidun.

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

	2010		2009	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	7 897 237,96		6 730 296,06	
Maksutuotot	2 716 065,30		2 326 952,91	
Tuet ja avustukset	835 743,16		736 118,09	
Muut toimintatuotot	<u>1 420 046,05</u>	12 869 092,47	<u>1 156 940,63</u>	10 950 307,69
Valmistus omaan käyttöön		0,00		0,00
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Pakat ja palkkiot	-18 592 694,66		-16 549 794,79	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-4 411 199,58		-4 053 976,77	
Muut henkilösivukulut	-1 184 866,89		-1 175 930,89	
Palvelujen ostot	-25 380 319,42		-25 805 969,18	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 284 579,65		-3 195 964,80	
Avustukset	-2 354 593,14		-2 440 600,96	
Muut toimintakulut	<u>-857 918,34</u>	<u>-56 066 171,68</u>	<u>-693 432,48</u>	<u>-53 915 669,87</u>
TOIMINTAKATE		-43 197 079,21		-42 965 362,18
Verotulot		22 211 632,77		22 240 904,85
Valtionosuudet		24 410 364,00		23 370 441,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	96 255,19		187 202,54	
Muut rahoitustuotot	504 905,20		888 537,49	
Korkokulut	-261 115,84		-433 112,80	
Muut rahoituskulut	<u>-57 201,13</u>	<u>282 843,42</u>	<u>-410 360,49</u>	<u>232 266,74</u>
VUOSIKATE		3 707 760,98		2 878 250,41
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 766 375,65		-1 670 578,44	
Arvonalentumiset	<u>0,00</u>	-1 766 375,65	<u>0,00</u>	-1 670 578,44
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
TILIKAUDEN TULOS		1 941 385,33		1 207 671,97
Poistoe rön lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		1 941 385,33		1 207 671,97

3.2. Rahoituslaskelma

	2010	2009
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 707 760,98	2 878 250,41
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-158 298,76	-44 145,22
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 770 756,74	-4 560 236,27
Rahoitusosuudet investointimenoihin	873 196,64	301 109,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus tulot	319 434,00	76 565,40
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 028 663,88	-1 348 456,68
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-7 673,00	-3 440,00
Antolainasaamisten vähennys	59 798,86	29 453,33
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000,00	3 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 559 751,35	-2 511 806,52
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 985,29	2 226,73
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 515,78	10 424,74
Saamisten muutos	-451 412,79	-395 583,99
Korottomien velkojen muutos	836 545,63	-3 035 873,98
Rahoituksen rahavirta	872 006,28	-2 904 599,69
Rahavarojen muutos	-156 657,60	-4 253 056,37
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	9 307 921,27	9 464 578,87
Rahavarat 1.1.	9 464 578,87	13 717 635,24

3.3. Tase

VASTAAVAA	2010	2009	VASTATTAVAA	2010	2009
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	25 118 713,10	25 118 713,10
1. Aineettomat oikeudet	131 793,63	160 796,15	II Arvonkorotusrähdasto	0,00	0,00
2. Muut pitkävaikutteiset menot	559 989,94	616 869,58	III Muut omat rahastot	0,00	0,00
3. Ennakkomaksut	0,00	0,00	IV Edell. tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 178 039,92	3 970 367,95
	<u>691 783,57</u>	<u>777 665,73</u>	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>1 941 385,33</u>	<u>1 207 671,97</u>
II Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA YHT.	<u>32 238 188,35</u>	<u>30 296 753,02</u>
1. Maa- ja vesialueet	4 501 542,51	4 266 832,63	B POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.		
2. Rakennukset	17 405 296,34	15 455 397,97	1. Poistoero	0,00	0,00
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 514 288,66	6 832 090,13	2. Vapaaehtoiset varaukset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
4. Koneet ja kalusto	800 404,66	720 997,39	POISTOERO JA VAPAEHT. VAR. YHT.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
5. Muut aineelliset hyödykkeet	15 009,79	15 009,79	C PAKOLLISET VARAUKSET		
6. Ennakkomaksut ja keskener.hank.	<u>1 166 556,12</u>	<u>962 458,98</u>	1. Eläkevaraukset	0,00	0,00
	<u>31 403 098,08</u>	<u>28 252 786,89</u>	2. Muut pakolliset varaukset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
III Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
1. Osakkeet ja osuudet	11 536 411,37	11 631 609,99	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	1. Valtion toimeksiantot	128 876,18	183 755,31
3. Muut lainasaamiset	1 531 650,82	1 555 563,35	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	410 896,00	399 478,58
4. Muut saamiset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	3. Muut toimeksiantojen pääomat	<u>11 991,24</u>	<u>20 258,18</u>
	<u>13 068 062,19</u>	<u>13 187 173,34</u>	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	<u>551 763,37</u>	<u>603 492,07</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	<u>45 162 943,84</u>	<u>42 217 625,96</u>	E VIERAS PÄÄOMA		
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			I Pitkäaikainen		
1. Valtion toimeksiantot	140 170,88	188 914,29	1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	38 656,79	38 656,79	2. Lainat rah- ja vakuutuslaitoksilta	14 361 324,00	14 064 461,00
3. Muut toimeksiantojen varat	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	3. Lainat julkisyhteisöiltä	33 259,59	36 614,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.	<u>178 827,67</u>	<u>227 571,08</u>	4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			5. Saadut ermakot	0,00	0,00
I Vaihdo-omaisuus			6. Ostovelat	0,00	0,00
1. Aineet ja tarvikkeet	8 029,78	5 514,00	7. Muut velat/Liitt.maksut ja muut velat	1 254 273,07	989 061,07
2. Keskeneräiset tuotteet	0,00	0,00	8. Siirtovelat	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
3. Valmiit tuotteet	0,00	0,00		<u>15 648 856,66</u>	<u>15 090 136,08</u>
4. Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	II Lyhytaikainen		
5. Ennakkomaksut	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
	<u>8 029,78</u>	<u>5 514,00</u>	2. Lainat rah- ja vakuutuslaitoksilta	2 703 137,00	2 470 408,00
II Saamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä	2 845,01	88 833,94
Pitkäaikaiset saamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
1. Myyntisaamiset	0,00	0,00	5. Saadut ermakot	87 800,55	78 399,10
2. Lainasaamiset	0,00	0,00	6. Ostovelat	2 841 112,08	2 238 130,46
3. Muut saamiset	0,00	0,00	7. Muut velat/Liitt.maksut ja muut velat	412 735,88	374 438,65
4. Siirtosaamiset	0,00	0,00	8. Siirtovelat	<u>2 776 796,47</u>	<u>2 856 113,14</u>
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>		<u>8 824 426,99</u>	<u>8 106 353,29</u>
Lyhytaikaiset saamiset			VIERAS PÄÄOMA YHT.	<u>24 473 283,65</u>	<u>23 196 489,37</u>
1. Myyntisaamiset	1 515 054,58	1 170 598,22	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>57 263 185,37</u>	<u>54 096 734,46</u>
2. Lainasaamiset	28 213,33	56 426,66			
3. Muut saamiset	263 732,36	459 165,59			
4. Siirtosaamiset	798 462,54	495 254,08			
	<u>2 605 462,81</u>	<u>2 181 444,55</u>			
	<u>2 605 462,81</u>	<u>2 181 444,55</u>			
III Rahoitusarvopaperit					
1. Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00			
2. Sij. rahamarkkinainstrumentteihin	8 688 164,40	8 305 901,88			
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00			
4. Muut arvopaperit	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>			
	<u>8 688 164,40</u>	<u>8 305 901,88</u>			
IV Rahat ja parkkisaamiset	<u>6 19 756,87</u>	<u>1 158 676,99</u>			
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	<u>11 921 413,86</u>	<u>11 651 537,42</u>			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>57 263 185,37</u>	<u>54 096 734,46</u>			

3.4. Konsernilaskelmat

3.4.1. Konsernituloslaskelma

	2010	2009
Toimintatuotot	37 511 780,75	35 567 520,86
Toimintakulut	-78 722 642,84	-76 066 735,41
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	2 050,21	3 088,78
Toimintakate	-41 208 811,88	-40 496 125,77
Verotulot	22 211 632,77	22 240 904,85
Valtionosuudet	24 410 364,00	23 370 441,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	110 973,99	205 948,05
Muut rahoitustuotot	555 771,11	954 001,52
Korkokulut	-510 527,87	-911 185,87
Muut rahoituskulut	-229 495,28	-655 173,67
Vuosikate	5 339 906,84	4 708 810,11
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 052 116,95	-3 070 571,60
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	-28 758,68	146 371,41
Tilikauden tulos	2 259 031,21	1 784 609,92
Tilinpäätössierrot	-267 857,17	-191 688,28
Vähemmistöosuudet	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 991 174,04	1 592 921,64

3.4.2. Konsernin rahoituslaskelma

	2010	2009
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 339 906,84	4 708 810,11
Satunnaiset erät	424,82	146 371,41
Tulorahoituksen korjauserät	-158 298,76	-44 145,22
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-8 908 292,68	-5 919 056,37
Rahoitusosuudet investointimenoihin	873 196,64	301 109,00
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	330 518,57	76 565,40
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 522 544,57	-730 345,67
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-7 673,00	-3 700,04
Antolainasaamisten vähennys	60 028,07	30 205,40
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 958 783,58	3 526 625,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 914 801,10	-3 323 160,32
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-108 080,07	-205 781,89
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-8 171,08	-6 136,23
Vaihto-omaisuuden muutos	-58 163,86	8 241,85
Saamisten muutos	57 534,01	-113 568,31
Korottomien velkojen muutos	575 421,13	-3 301 489,99
Rahoituksen rahavirta	3 554 877,68	-3 388 764,53
Rahavarojen muutos	1 032 333,11	-4 119 110,20
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	12 323 339,08	11 285 803,01
Rahavarat 1.1.	11 291 005,97	15 404 913,21

3.4.3. Konsernitase

VASTAAVAA	2010	2009	VASTATTAVAA	2010	2009
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA		
I Aineettomat hyödykkeet			I Peruspääoma	25 236 943,77	25 235 017,66
1. Aineettomat oikeudet	774 890,47	871 377,23	II Arvokorotusrahasto	300 474,12	300 474,12
2. Muut pitkäaikaiset menot	562 063,12	6 19 305,92	III Muut omat rahastot	-6 16 599,12	-698 486,59
3. Ennakkomaksut	0,00	0,00	IV Edell. tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 499 283,36	2 963 000,01
	1336 953,59	1490 683,15	V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 317 378,04	1 880 788,03
II Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA YHT.	31 737 480,17	29 680 793,23
1. Maa- ja vesialueet	5 197 014,79	4 958 419,57	B VÄHEMISTÖSUUDET	119 379,06	120 534,56
2. Rakennukset	38 575 998,27	35 827 772,177	C POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.		
3. Kiinteä rakenteet ja laitteet	7 790 688,09	7059 276,71	1 Poistoero	561 856,65	510 212,59
4. Koneet ja kalusto	18 918 883,86	18 41 630,88	2. Vapaaehtoiset varaukset	635 877,39	444 314,31
5. Muut aineelliset hyödykkeet	40 137,98	36 797,62	POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR. YHT.	1 197 734,04	954 526,90
6. Ennakkomaksut ja keskenk.hark.	2 984 128,86	1699 378,81	D PAKOLLISET VARAUKSET		
	56 479 851,85	51 423 225,36	1 Eläkevaraukset	240 020,54	218 755,94
II Sijoitukset			2. Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
1. Osakkuusyhteisöosuudet	170 570,64	444 718,10	PAKOLLISET VARAUKSET YHT.	240 020,54	218 755,94
2. Muut osakkeet ja osuudet	3 145 438,54	2 967 624,01	E TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
3. Joukkovelkakirjainasaamiset	0,00	0,00	1 Valtion toimeksiantot	251 368,52	361 322,20
4. Muut lainasaamiset	1 579 753,52	16 10 393,80	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	4 10 896,00	399 478,58
5. Muut saamiset	32 999,37	72 997,65	3. Muut toimeksiantojen pääomat	96 501,19	113 553,61
	4 928 762,07	50 95 733,56	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	758 765,71	874 354,39
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	62 745 567,51	58 009 642,07	F VIERAS PÄÄOMA		
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			I Pitkäaikainen		
1. Valtiontoimeksiannot	262 275,22	36 108 126	1 Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	38 656,79	38 656,79	2. Lainat rah. javakuutuslaitoksilta	31 470 111,29	28 442 369,82
3. Muut toimeksiantojen varat	78 389,76	86 8 12,24	3. Lainat julkisyhteisöiltä	33 259,59	36 614,01
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.	379 321,77	486 550,29	4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			5. Saadut ennakot	0,00	0,00
I Vaihto-omaisuus			6. Ostovelat	0,00	0,00
1. Aineet ja tarvikkeet	448 441,80	406 417,41	7. Muut velat/Liitt.maksut ja muut velat	1 254 273,07	989 061,07
2. Keskenkäynteiset tuotteet	48 077,38	31 787,58	8. Siirtovelat	0,00	0,00
3. Valmiit tuotteet	0,00	0,00		32 757 643,95	29 468 044,90
4. Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	II Lyhytaikainen		
5. Ennakkomaksut	0,00	0,00	1 Joukkovelkakirjalainat	0,00	108 018,11
	496 519,18	438 204,99	2. Lainat rah. javakuutuslaitoksilta	3 493 349,33	3 430 990,31
II Saamiset			3. Lainat julkisyhteisöiltä	2 845,01	88 833,94
Pitkäaikaiset saamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
1. Myyntisaamiset	0,00	0,00	5. Saadut ennakot	176 578,53	197 859,52
2. Lainasaamiset	0,00	0,00	6. Ostovelat	3 780 290,98	3 130 189,67
3. Muut saamiset	0,00	0,00	7. Muut velat/Liitt.maksut ja muut velat	98 095,21	805 577,8
4. Siirtosaamiset	0,00	0,00	8. Siirtovelat	5 230 301,74	5 343 248,99
Lyhytaikaiset saamiset				13 601 460,80	13 104 717,72
1. Myyntisaamiset	2 872 043,65	2 706 773,59	VIERAS PÄÄOMA YHT.	46 359 104,75	42 572 762,62
2. Lainasaamiset	28 668,01	57 110,17	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	80 412 484,27	74 421 537,64
3. Muut saamiset	494 107,88	822 008,31			
4. Siirtosaamiset	1 067 957,88	610 576,25			
	4 462 777,42	4 196 468,32			
II Rahoitusarvopaperit					
1. Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00			
2. Sij. rahamarkkinainstrumentteihin	8 693 033,36	8 310 770,84			
3. Joukkovelkakirjainasaamiset	0,00	0,00			
4. Muut arvopaperit	2 443,20	173,02			
	8 695 476,56	8 310 943,86			
IV Rahat jankankisaamiset	3 632 821,83	2 979 728,11			
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	17 287 594,99	15 925 345,28			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	80 412 484,27	74 421 537,64			

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1. Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuuspaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

4.1.2. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisten omistuksen eliminointi on tehty nimellisesti pariarvomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien taseisiin merkityt olennaiset keskinäiset saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä ja tilikauden ylijäämä/alijäämä vastaan.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tulosryhmittäin

	Konserni		Kaupunki	
	2010	2009	2010	2009
Hallintoryhmä	4 716 085,85	4 182 794,25	4 416 085,85	4 039 131,63
Perusturvaryhmä	24 463 687,78	23 684 333,43	3 429 758,87	3 029 807,02
Sivistysryhmä	3 252 200,07	2 952 129,14	729 243,72	600 412,89
Tekninen ja ympäristöryhmä	4 948 300,05	4 748 264,04	4 294 004,03	3 280 956,15
YHTEENSÄ *)	37 380 273,75	35 567 520,86	12 869 092,47	10 950 307,69

*) toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Satunnaiset erät

Tilinpäätösvuonna ja edellisenä vuonna tilinpäätökseen ei sisällynyt satunnaisia eriä.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Käyttöomaisuuden poistoissa on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Tasapoisto	Menojäännös poisto
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	
Muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta	
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset	15 – 50 vuotta	
Kiinteät rakenteet		
Vesi- ja viemäriverkko	40 vuotta	7 prosenttia
Kaukolämpöverkko	25 vuotta	10 prosenttia
Laajakaistaverkko	18 vuotta	
Liikenneväylät, puistot	20 vuotta	15 prosenttia
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	15 – 25 vuotta	10 – 25 prosenttia
Koneet ja kalusto	5-20 vuotta	

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 2.000 €, on kirjattu vuosikuluksi. Pienhankintarajaa verrataan hyödykkeen arvoon kokonaisuutena, vaikka hyödyke muodostuisikin useasta komponentista. Samoin pienhankintarajaa verrataan esimerkiksi koko vuoden atk-hankintoihin ja hankintamenot viedään käyttöomaisuuskirjanpitoon tilikauden päätyttyä yhtenä kokonaisuutena. Pienhankintaraja on määritelty ilman arvonnisäveroä.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

Keskimääräiset poistot ja investoinnit vuosina	2009 – 2013
Suunnitelman mukaiset poistot	8 954 953
Poistonalaisten investointien omahankintameno	16 831 153
Poikkeama, euroa	7 876 200
Poikkeama, prosenttia	46,79

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu siitä, että kaudelle sattuu poikkeuksellisen suuria investointivuotia, poistoajat ovat suhteellisen pitkiä ja investointimeno on tarkasteluajanjaksolla etupainotteinen verrattuna poistoihin, jotka alkavat vasta kohteen tultua valmiiksi. Tällä hetkellä ei ole harkittu muuttamaan poistosuunnitelmaa.

Pakollisten varausten muutokset

Pakollisia varauksia ei tilikaudella ollut.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja tappiot

	Konserni		Kaupunki	
	2010	2009	2010	2009
Muut toimintatuotot				
Maa-alueiden myyntivoitot	95 777,68	44 145,22	95 777,68	44 145,22
Muut myyntivoitot	99 840,00	0,00	99 840,00	0,00
Muut toimintakulut				
maa-alueiden myyntitappiot		0,00		0,00
muut myyntitappiot	37 318,92	0,00	37 318,92	0,00

Rahoitustuotot ja -kulut

	2010	2009
	Korkotuotot	96 255,19
Korkotuotot sijoituksista	66 778,29	137 112,43
Korkotuotot maksuliikennetileiltä	3 409,46	8 832,45
Muut rahoitustuotot	504 905,20	888 537,49
Kurssivoitot	435 022,73	824 990,75
Osinkotuotot muista yhteisöistä	61 906,07	57 445,58
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Korkokulut	261 115,84	433 112,80
Lainojen korkokulut	223 340,71	396 548,69
Muut korkokulut	37 775,13	36 564,11
Muut rahoituskulut	57 201,13	410 360,49
Kurssitappiot	62 760,21	410 274,51

Vuosi 2010 oli monella tapaa poikkeuksellinen vuosi. Viime vuonna sekä osakkeet, joukkolainat, dollari että raaka-aineet nousivat maailmantalouden elpymisen osoittauduttua olevan kestävällä pohjalla. Kiinan talouden vahvana jatkunut kasvu tuki raaka-aineiden hintakehitystä. Finanssisijoitusten tuotto-kehitystä tukivat matalat ohjauskorot ja Yhdysvaltain keskuspankin poikkeukselliset rahapoliittiset elvytystoimet. Huomionarvoista on se, että omaisuuslajit nousivat viime vuonna laajalla rintamalla maailmantaloutta uhanneista kriiseistä huolimatta.

Maailman osakemarkkinat nousivat toista peräkkäistä vuotta. Kahden viime vuoden kurssinousu on suurin sitten internet-kuplan 1998 ja 1999. Pörssiyhtiöiden odotettua parempi tulokehitys ja Fedin 600 miljardin dollarin valtionlainojen osto-ohjelma tukivat osakekursseja loppuvuonna. Euroalueen valtionlainamarkkinat jakautuivat kahtia viime vuonna. Ylivelkaantuneiden reunavaltioiden luottoriskimarginaalit nousivat sijoittajien vaadittua korkeampia tuottoja riskien kompensoimiseksi.

Alavuden kaupungin sijoitussalkun omaisuuslajipainotukset osuivat verraten hyvin kohdalleen viime vuonna. Ylipainotimme osakkeita joukkolainojen kustannuksella koko vuoden. Ylipainon suuruutta säädettiin muutamaan otteeseen vuoden aikana. Osakesijoituksissa ylipainotimme kehittyviä osakemarkkinoita ja vakaita osakkeita. Joukkolainasijoituksissa ylipainotimme yritysainoita ja alipainotimme valtionlainoita. Merkittävä tuottoihin vaikuttanut tekijä viime vuonna oli euron heikentyminen 6,5 prosentilla dollaria vastaan. Pelot valuutta-alueen hajoamisesta velkakriisin seurauksena painoivat euroa.

Kaupungin sijoitussalkun arvo 31.12.2010 oli 9.416.573 euroa, kun se vuoden 2009 lopussa oli 8.820.969 euroa. Vuoden 2010 aikana kaupungin sijoitussalkun arvo nousi 6,75 % vertailuindeksiin noustessa 5,15 % eli kaupungin sijoitussalkku tuotti 1,15 % valittua vertailuindeksiä paremmin. Vuoden 2010 lopussa salkun sijoituksista n. 20 % oli osakesijoituksissa ja 80 % korkosijoituksista. Korkosijoituksista 35 % oli joukkolainoissa painottuen valtionlainoihin ja 45 % lyhyissä rahamarkkinasijoituksissa.

Vuosi 2011 alkaa samalla taktisella omaisuuslaji-painotuksella kuin viime vuosi päättyi. Osakesijoitusten tuottonäkymät ovat edelleen hyvät, joten pidämme ne ylipainossa. Kurssinoususta huolimatta osakkeiden arvostus on yhä kohtuullisen houkutteleva. Maailmantalouden elpymisen odotetaan piristävän uudelleen syksyn pehmeämmän vaiheen jälkeen, mikä pitää tuolnäkymät myönteisinä.

4.3. Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Kuntayhtymäosuusien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1. kaupungin taseessa	Muutokset tilikaudella	Tasearvo 31.12. kaupungin taseessa	Tasearvo 31.12. ky:n taseessa	Osuus % ky:n taseessa
E-P:n Liitto	7 956,08		7 956,08	7 956,08	4,69
Seinäjoen koulutus kuntayhtymä	791 978,89	92 854,55	884 833,44	566 338,06	2,49
Kuusikuntien terveys kuntayhtymä	850 814,64		850 814,64	965 699,49	42,86
E-P:n Sairaanhoidopiirin ky	3 317 508,72		3 317 508,72	2 943 414,39	5,23
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	90 859,66		90 859,66	267 159,05	4,47
Pääomien ero taseissa ei aiheuta kirjauksia, pääomat ky:n ja kunnan välillä voivat erottaa.					

Aineettomat hyödykkeet

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutt. menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	160 796,16	616 869,58		777 665,74
Lisäykset tilikauden aikana				
Rahoitusosuudet tilikaudella		91 680,00		91 680,00
Vähennykset tilikauden aikana				
Siirrot erien välillä	1 865,70	269 529,48		271 395,18
Tilikauden poisto	30 868,22	234 729,12		265 597,34
Arvonalenn. ja niiden palaut.				
Poistamaton hankintam. 31.12.	131 793,64	559 989,94		691 783,58
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	131 793,64	559 989,94		691 783,58
Olennaiset lisäpoistot				

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskenraiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 266 832,63	5 455 397,97	6 831 303,17	736 794,14		962 458,95	8 252 786,86
Lisäykset tilikauden aikana						5 430 689,23	5 430 689,23
Rahoitusosuudet tilikaudella		755 600,00	24 000,00				779 600,00
Vähennykset tilikauden aikana							
Siirrot erien välillä	234 709,88	3 512 493,07	1 194 476,77	284 912,64		-5 226 592,36	
Tilikauden poisto		806 994,70	487 490,98	206 292,33			1 500 778,01
Arvonalennukset ja niiden palaut.							
Poistamaton hankintam. 31.12.	4 266 832,63	7 405 296,34	7 514 288,66	815 414,45		1 166 556,12	1 403 098,08
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 501 542,51	7 405 296,34	7 514 288,66	815 414,45		1 166 556,12	1 403 098,08
Olennaiset lisäpoistot							

Pysyvien vastaavien sijoitukset, osakkeet ja osuudet

	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteisöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 894 085,07		5 151 972,54	2 585 552,38	11 631 609,99
Lisäykset				9 338,00	9 338,00
Vähennykset				104 536,62	104 536,62
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.	3 894 085,07		5 151 972,54	2 490 353,76	11 536 411,37
Arvonalennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 894 085,07		5 151 972,54	2 490 353,76	11 536 411,37

Pysyvien vastaavien sijoitukset, jvk-, muut laina- ja muut saamiset

	Jvk-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.				1 555 563,35	1 555 563,35
Lisäykset				7 673,00	7 673,00
Vähennykset				31 585,53	31 585,53
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.				1 531 650,82	1 531 650,82
Arvonalennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.				1 531 650,82	1 531 650,82

Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Tytär yhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kaupungin omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 euroa)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tili. voitosta/tappiosta
Tytär yhteisöt						
Alavuden Asunnonhankinta Oy	Alavus	100,00	100,00	400	9	14
Alavuden Jäähalli Oy	Alavus	82,80	82,80	503	1 336	-11
Alavuden Kehitys Oy	Alavus	100,00	100,00	189	27	-30
A-Pesu Oy	Alavus	100,00	100,00	71	99	4
Asunto Oy Asulantie	Alavus	53,70	53,70	112	0	-2
Kiinteistö Oy Alavuden Vuokratalot	Alavus	100,00	100,00	1 796	11 099	0
Kiinteistö Oy Alavus Fasadi	Alavus	100,00	100,00	550	1 440	-38
			Yhteensä	3 621	14 010	-63
Kuntayhtymät						
Eskoon sosiaalipalvelujan ky	Seinäjoki	4,47	4,47	361	236	-18
Etelä-Pohjanmaan liitto	Seinäjoki	4,69	4,69	35	21	-1
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ky	Seinäjoki	5,23	5,23	2 928	5 602	119
Kuusiokuntien terveyskuntayhtymä	Alavus	42,86	42,86	636	1 635	0
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	Seinäjoki	2,49	2,49	1 261	480	54
			Yhteensä	5 221	7 974	154

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä

	2010		2009	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		126 181,27		106 096,81
Lainasaamiset		7 200,42		9 600,42
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		133 381,69		115 697,23
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kaupunki on jäsenenä				
Myyntisaamiset		164 053,86		13 017,25
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		164 053,86		13 017,25
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä		297 435,55		128 714,48

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2010	2009	2010	2009
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulot valtiolta	206 218,30		206 218,30	
Siirtyvät korot	58 868,29	83 684,21	58 868,29	88 302,43
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	129 800,00	114 700,00	129 800,00	114 700,00
lost				
Kuusiokuntien tev.ky palautus	238 084,20	0	238 084,20	0
Muut tulojäämät	434 987,09	412 192,04	164 430,81	292 251,65
Tulojäämät yhteensä	1 067 957,88	610 576,25	797 401,60	495 254,08
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yht.	1 067 957,88	610 576,25	797 401,60	495 254,08

Rahoitusarvopaperit

	2010	2009
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	8 688 164,40	8 305 901,88
Kirjanpitoarvo	8 688 164,40	8 305 901,88
Erotus		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Yhteensä rahoitusarvopaperit	8 688 164,40	8 305 901,88

4.3.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2010	2009	2010	2009
Peruspääoma 1.1.	25 235 017,66	25 237 184,54	25 118 713,10	25 118 713,10
Lisäykset	1 926,11			
Vähennykset		2 166,89		
Peruspääoma 31.12.	25 236 943,77	25 235 017,66	25 118 713,10	25 118 713,10
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä 1.1.	2 963 000,01	2 828 569,29	3 970 367,95	3 664 824,27
Edellisten tilikausien ylijäämä/alij. 31.12.	4 499 283,36	2 963 000,01	5 178 039,92	3 970 367,95
Tilikauden ylijäämä/alijäämä 31.12.	2 317 378,04	1 880 788,03	1 941 385,33	1 207 671,97
Oma pääoma yhteensä	31 737 480,17	29 680 793,23	32 238 138,35	30 296 753,02

Pitkäaikainen vieras pääoma

Velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai pidemmän ajan kuluttua

	2010	2009
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 206 678	3 781 678,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	5 206 678	3 781 678,00

Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

	2010		2009	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		55 665,59		52 174,25
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		55665,59		52 174,25
Velat kuntayhtymille, joissa kaupunki on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		871 505,59		930 845,15
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä		871 505,59		930 845,15
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä				
Velat yhteensä		927 171,18		983 019,40

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kaupunki	
	2010	2009	2010	2009
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 163 070,39	4 019 019,62	2 346 420,56	2 173 708,80
Korkojaksotukset	120 964,84	205 057,34	28 611,59	31 880,34
Muut menojäämät	946 266,51	1 119 172,03	280 635,55	650 554,00
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	5 230 301,74	5 343 248,99	2 936 303,25	2 856 143,14
Siirtovelat yhteensä	5 230 301,74	5 343 248,99	2 936 303,25	2 856 143,14

4.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kaupunki	
	2010	2009	2010	2009
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	5 664 406,96	6 417 053,18		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	5 664 406,96	6 417 053,18		

Leasingvastuiden yhteismäärä

	Konserni		Kaupunki	
	2010	2009	2010	2009
Seuraavalla tilikaudella maksettavat			22 820,11	22 160,16
Myöhemmin maksettavat			23 227,06	19 322,79
Yhteensä	84 292,49	85 946,95	46 047,17	41 482,95

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita

Muut kaupungin antamat vastuusitoumukset

	Konserni		Kaupunki	
	2010	2009	2010	2009
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			11 213 758,52	11 213 758,52
Jäljellä oleva pääoma	8 008 115,50	7 442 673,75	6 282 123,82	6 885 374,75
Takaukset muiden puolesta *)				
Alkuperäinen pääoma			3 696 996,36	3 696 996,36
Jäljellä oleva pääoma	2 966 757,50	3 120 574,54	2 966 757,50	3 120 574,54

*) Tähän sisältyvät myös kaupungin antamat täytetakaukset asuntolainoista, joista lainasitoumukset on tehty

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2010	2009
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.	27 328 374,05	23 621 654,47
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus Kuntien takauskeskuksen rahast31.12.	22 259,30	20 668,92

Sopimusvastuut

	Konserni		Kaupunki	
	2010	2009	2010	2009
Vuokravastuut	712 740,53	392 605,75		
Arvonlisäveron palautusvastuu	853 742,00	915 707,17		

4.5. Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstöraportin tehtävänä on antaa tietoa henkilöstön kehittämisen perustaksi ja päätöksenteon tueksi. Henkilöstöraportti kuvaa toteutunutta kehitystä, mutta sen avulla voidaan varautua myös tulevaan. Henkilöstöraportti on tarkoitettu tukemaan strategista henkilöstöjohtamista

Alavuden kaupungin henkilöstöpolitiikkaa ohjaa valtuuston 16.6.2003 hyväksymä henkilöstöohjelma, joka viestittää koko organisaatiolle yhtenäisyyttä henkilöstöasioiden hoidossa sekä niitä periaatteita, joilla hyvää henkilöstöpolitiikkaa toteutetaan.

4.5.1. Henkilöstön määrä ja rakenne

Palvelussuhteen luonne

Henkilöstön määrä on ilmoitettu henkilöittäin tilikausittain ja kuvaa kuinka moni eri henkilö on ollut kaupungin palveluksessa. Luvuissa ovat myös vuoden aikana virkavapaalla, sairauslomalla, äitiyslomalla, hoitovapaalla ym. olleet henkilöt sekä heidän sijaisensa. Määräaikaisten suuri määrä johtuu siitä, että jokainen sijaisuus tilastoidaan määräaikaiseksi työsuhteeksi ja vastaavasti vakanssi, jonka sijaisuutta hoidetaan näkyy tilastossa yhtenä työsuhteena. Kolmivuorotyössä olevien lyhyiden sijaisuuksien osalta on käytössä ns. ketjutussääntö, jolla kohtuullistetaan mm. lomajärjestelyjä kerryttämällä vuosilomaoikeutta, vaikka sijaisuus välillä katkeaa tietyn ajaksi.

	2010	2009
Vakinaiset	529	495
Määräaikaiset	536	483
Tukitoimenpitein työllistetyt (ml. projektit)	27	28
A-Pesulta ostettu palveluja	23	14
Yhteensä	1115	1020

Toimenpitein työllistetyt

Kaupungin työllistämistiimi jakoi määrärahat ja ohjasi tukityöllistämistä kaupungin hallituksen antamien ohjeiden mukaan.

- Kaupunki kesätyöllisti 16 – 25 vuotiaita alavutelaisia nuoria ja maksoi samankäisistä kesätyöllistämistukea yrityksille
- Kaupunki myönsi yrityksille nuorten kesätyöllistämiseen tukea 150 €/kk ja 1 kk/nuori
- Kaupunki kannustaa alavutelaisia oppisopimuskoulutukseen ja myönsi yrityksille 100 €/kk
- Nuorten kesätyöllistämiseen kaupungin töihin määrärahoissa huomioitiin 1 kk/nuori ja työyksiköt saivat tietyn kuukausimäärän, jolla työllistää.
- Pitkäaikaistyöttömien työllistämistä hoidettiin A-Pesu Oy:n ja TE-toimiston kanssa yhteistyössä.

	2010		2009	
	kk	henk.	kk	henk.
Palkkatuki (korkeampi ja matalampi)	131	27	161	28

Alavuden kaupungilla 60 nuorta sai kesätyöpaikan vuonna 2010. Yrityksille suunnattua tukea maksettiin 150 nuoresta. Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen on onnistunut ja monet pysyivät töissä koko tukiajan keskeytyksettä.

Päätoimisuus

Lukuihin sisältyvät sekä työllistetyt, että sijaiset. Luvut on ilmoitettu henkilöittäin kalenterivuoden ajalta. Kokoaikaisessa palvelussuhteessa oli 775 henkilöä, eli 69 % henkilöstöstä. Naisia oli 77 % ja miehiä 23 %. Osa-aikaisena työskenteli 351 eli 31 % henkilöstöstä. Heistä naisia 60 % ja miehiä 40 %.

	2010				2009			
	naiset	miehet	yhteensä	%	naiset	miehet	yhteensä	%
Kokoaikaiset	596	179	775	69	498	160	658	498
Osa-aikaiset	209	142	351	31	205	147	352	205
Yhteensä	805	321	1126	100	703	307	1010	703

Henkilötyövuodet

Palvelussuhteiden määrä ei suoraan kerro, millä henkilöstöpanoksella kunnan palveluja on vuoden aikana tuotettu. Osa henkilöstöä on ollut pitkällä sairauslomalla, vanhempainlomalla, hoitovapaalla, opintovapaalla ja toisaalta osa työpanoksesta on toteutettu muulla kuin päätoimisella henkilöstöllä (mm. lyhytaikaiset sijaiset sekä hyvin lyhyellä viikkotyöajalla). Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön vuoden työskentelyä, johon sisältyy vuosiloma, mutta ei poissaoloja. Opetusvelvollisuuden mukaan työskenteleville opettajille ei voida samalla tavalla laskea henkilötyövuosia.

	2010		2009	
	HTV	%	HTV	%
Naiset	441	77	393	75
Miehet	133	23	129	25
Yhteensä	574	100	522	100

Henkilöstön määrä sopimusaloittain

Henkilöstön määrä sopimusaloittain tarkoittaa niitä työntekijöitä, jotka kuuluvat 31.12.2009 jonkun sopimusalan piiriin. Palkansaajia sopimusaloittain oli yhteensä 691. Suurin ryhmä oli työehtosopimuksen piiriin kuuluvat 296 henkilöä. Seuraavaksi suurimmat ryhmät olivat opetusala ja virkaehtosopimus.

	2010	2009
TES (työehtosopimus) + oppisopimusta	373	296
MTES (tuntipalkkaiset maatalouslomittajat)	27	25
TS95 (teknisten sopimus)	22	22
VES (virkaehtosopimus)	96	128
VESH (hoitoalan sopimus)	11	16
VESOE (opetusalan sopimus, liukumapohjaiset pal- kat)	115	116
TTES (tuntipalkkaisten työehtosopimus)	41	35
MUU	6	3
Yhteensä	691	641

Henkilöstön määrä vakansseina tulosryhmittäin 31.12.

	2010	2009
Hallintoryhmä		
kuukausipalkkaiset hallinto	26	27
kuukausipalkkaiset maatalouslomitus	69	73
tuntipalkkaiset maatalouslomitus	22	22
Perusturvaryhmä		
kuukausipalkkaiset	203	183
tuntipalkkaiset		
Sivistysryhmä		
kuukausipalkkaiset	134	152
tuntipalkkaiset		
Tekninen ja ympäristöryhmä		
kuukausipalkkaiset	74	37
tuntipalkkaiset	24	24
Tulosryhmät		
kuukausipalkkaiset	506	474
tuntipalkkaiset	46	46
Tulosryhmät yhteensä	552	520
työtoiminta	5	6
työllistetyt	2	11
Kaikki yhteensä	559	537

Ikäjakauma

Alavuden kaupungin henkilöstön ikärakenteen suurimmiksi ikäryhmiksi muodostuivat 45-49- ja 55-59-vuotiaiden ryhmät, joihin kuului kumpaankin 113 henkilöä (16 %). Seuraavaksi suurin ryhmä oli 50-54-vuotiaat, johon kuului 105 henkilöä (15 %). 50-vuotiaita ja sitä vanhempia Alavuden kaupungin koko henkilöstöstä oli 40 %. Seuraavasta taulukosta voi seurata henkilöstön ikäjakauman kehittymistä vuodesta 2000 vuoteen 2010.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
15 - 19	4		4	6	8	9	9	6	15	24	22
20 - 24	14	9	9	18	20	14	22	21	21	22	32
25 - 29	36	34	37	37	38	46	39	39	35	47	45
30 - 34	54	50	46	45	48	51	57	62	57	57	62
35 - 39	84	75	72	66	72	70	64	59	60	53	59
40 - 44	79	82	81	89	96	89	89	91	82	83	88
45 - 49	100	103	96	87	86	90	90	94	102	103	113
50 - 54	87	77	89	94	112	110	115	109	100	90	105
55 - 59	54	61	72	82	86	91	91	96	90	99	113
60 - 64	11	14	11	17	21	21	37	35	41	52	55
65 -				2	1	1	3	2	1	3	5
Yhteensä	523	505	517	543	588	592	616	614	610	633	699

Vuonna 2010 henkilöstön keski-ikä oli 45 v 18 pv, kun se edellisenä vuonna oli 44 v 10 kk 4 pv. Seuraavassa taulukossa on eritelty naiset ja miehet ikäluokkiin tilinpäätösvuonna ja edellisenä vuonna.

	2010				2009			
	naiset	miehet	yhteensä	%	naiset	miehet	yhteensä	%
15 - 19	17	5	22	3,15	19	5	24	3,79
20 - 24	23	9	32	4,58	17	5	22	3,48
25 - 29	33	12	45	6,44	37	10	47	7,42
30 - 34	50	12	62	8,87	47	10	57	9,00
35 - 39	45	14	59	8,44	39	14	53	8,37
40 - 44	68	20	88	12,58	65	18	83	13,11
45 - 49	90	23	113	16,16	78	25	103	16,28
50 - 54	81	24	105	15,02	68	22	90	14,22
55 - 59	83	30	113	16,17	72	27	99	15,64
60 - 64	45	10	55	7,87	39	13	52	8,22
65 -	3	2	5	0,72	3		3	0,47
Yhteensä	538	161	699	100,00	484	149	633	100,00

Eläkkeelle siirtyminen

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Vanhuuseläke	5	5	8	5	7	8	7	6	6	15
Osa-aikaeläke	2	11	1	1	1	1	2	3	1	1
Osatyökyvyttömyyseläke	0	1	1	2	0	2	1	1	1	3
Työkyvyttömyyseläke	3	1	2	2	4	8	10	2	6	3
Työttömyyseläke	0	1	2	2	5	0	0	1		
Tapaturmaeläke								1		
Yhteensä	10	19	14	12	17	19	20	14	14	22

Eläkeiän täyttymisestä ei enää saada täysin varmoja tilastoja, koska eläkkeelle siirtymisikää on mahdollista pidentää. Alla kuitenkin viimeisin taulukko vuoteen 2025 eläkeiän täyttävistä henkilöistä laskennallisen eläkeiän mukaisesti. Luvuissa ei ole opettajia, jotka ovat VEL:n piirissä.

Vuosittain	-10	-11	-12	-13	-14	-15	-16	-17	-18	-19	-20	-21	-22	-23	-24	-25
Kumulatiivinen	10	21	33	45	61	80	95	116	138	160	181	195	213	243	264	284

Henkilöstön poistuma ja uuden henkilöstön rekrytointihaasteet asettavat erityisiä vaatimuksia niille strategisille linjauksille, joita kaupungin henkilöstöpolitiikassa lähivuosi-
na tehdään.

4.5.2. Terveystieteellinen toimintakyky ja työhyvinvointi

Työterveyshuolto

Kaupunki ostaa työterveyspalvelut Kuusiokuntien terveystyöntekijäyhtymältä kaupungin hallituksen hyväksymän toimintasuunnitelman mukaisesti. Työterveydenhuolto teki toimintavuoden aikana 10 työpaikkakäyntiä kaupungin eri toimipisteisiin. Työterveydenhuolto oli vuoden aikana 18 neuvottelussa/yhteistyöpalaverissa. Työterveyshuolto osallistui erilaisiin työpaikkojen järjestämiin liikuntatapahtumiin tavoitteena työntekijöiden omatoiminen fyysisen kunnon ylläpitäminen. Työsuojelutoimikunta kokoontui 6 kertaa ja käsitteli 49 asiaa. Työterveyslääkäri ja työterveydenhoitaja voivat osallistua kaikkiin työsuojelutoimikunnan kokouksiin. 1.6.2006 alkaen Alavuden kaupunki on osstanut työsuojelupäällikön palvelut, päivän viikossa Ähtärin kaupungilta.

Alavuden kaupungin työterveyshuollon korvaushakemuksessa on korvausluokka 1:n käyntejä lääkärin vastaanotolla ollut 33 ja työterveyshoitajalla 171. Alavuden kaupungin lomituspalvelujen työterveyshuollon korvaushakemuksessa on ollut korvausluokka 1:n lääkärinkäyntejä 13 ja työterveyshoitajalla 42. Korvausluokka 2:n käyntejä oli 1394 lääkärillä ja 1024 työterveyshoitajalla Alavuden kaupungin korvaushakemuksessa. Alavuden kaupungin lomituspalvelujen korvausluokka 2:n lääkärikäyntejä oli 318 ja työterveyshoitajakäyntejä 156.

Kaupungin kaikki halukkaat työntekijät saivat ottaa influenssarokotuksen kaupungin kustannuksella. Kaupungin vakinainen henkilöstö sai käyttöönsä 24 kappaletta 2 euron liikuntalippua, jotka käyvät osasuorituksena Kuusiokuntien seutukunnan liikuntapaikkojen pääsymaksuihin. Liikuntalippuja käytettiin kaikkiaan 5877 kappaletta. Kaupungilla on käytössä 1,20 euron aterialippu.

Työtaturmista johtuvat poissaolot

	2010	2009
Työtaturmien ja ammattitautien lukumäärä		
Tapaturmat 1 - 2 sairauspäivää, (ei korvauksia)	7	17
Tapaturmat vähintään 3 sairauspäivää	16	8
Työmatkatapaturmat	0	4
Työtaturmat ja ammattitaudit yhteensä	23	29
Korvauspäivien lukumäärä		
Tapaturmat alle 3 sairauspäivää	0	0
Tapaturmat vähintään 3 sairauspäivää	222	110
Työmatkatapaturmat	0	50
Korvauspäivät yhteensä	222	160
Korvaukset, euroa		
Tapaturmat 1 -2 sairauspäivää	0	281
Tapaturmat vähintään 3 sairauspäivää	11579	14472
Työmatkatapaturmat	0	8357
Korvaukset yhteensä, euroa	11579	23110

Sairaudesta johtuvat poissaolot tulosryhmittäin (kalenteripäiviä)

	2010	2009
Hallintoryhmä	372	282
Maatalouslomitus	2374	1729
Perusturvaryhmä	4592	4637
Sivistysryhmä	1052	1351
Tekninen ja ympäristöryhmä	1196	943
Yhteensä	9586	8942

Henkilöstön poissaolot

Henkilöstön poissaoloista on laadittu syykoodeittain selvitykset kalenteripäivinä alla olevan mukaisesti.

	2010	2009
Vuosiloma	19450	20246
Säästövapaa	205	172
Sairausloma	9586	8942
Määräaikainen kuntoutustuki	945	517
Tapaturma	579	1283
Perhevapaa		
- Äitiysloma ja vanhempainloma		
- Äitiysloma palkallinen	923	1633
- Äitiysloma palkaton	541	679
- Vanhempainloma palkaton	2717	2270
- Hoitovapaa palkaton	4524	3778
- Isyysvapaa	0	78
- Tilapäinen hoitovapaa palkallinen	173	207
- Tilapäinen hoitovapaa palkaton	37	42
Perhevapaa yhteensä	8915	8687
Virkavapaus ja työloma		
- Yksityisasiat	2251	1432
- Opintovapaa	651	852
- Lomautus	500	972
- Toisen tehtävän hoito muualla	1739	1217
- Muu palkaton työloma	314	222
- Julkinen tehtävä palkaton	8	36
- Kuntoutus	363	112
Virkavapaus ja työloma yhteensä	5826	4843
Koulutus		
- Muu palkallinen koulutus	547	647
- Ay-koulutus	57	37
Koulutus yhteensä	604	684
Vuorotteluvapaa	829	1530
Lomarahavapaa	620	663
50 v. ja 60 v. ym. vapaat	15	12
Muu palkallinen vapaa	15	30
Päiväkotihenkilöstön ylimääräiset vapaapäivät	28	30
Työaikavapaa	34	
YHTEENSA	47651	47639

4.5.3. Henkilöstökustannukset

Henkilöstömenojen erittely

	2010	2009
HALLINTORYHMÄ		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	3 531 249,19	3 424 581,18
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	735 526,45	698 014,65
Muut henkilöstösivukulut	319 246,47	319 846,72
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-64 053,26	-100 645,79
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	4 521 968,85	4 341 796,76
PERUSTURVARYHMÄ		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	6 854 303,08	5 828 546,72
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	1 705 866,35	1 553 787,11
Muut henkilöstösivukulut	386 881,92	369 966,83
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-112 427,90	-130 800,84
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	8 834 623,45	7 621 499,82
SIVISTYSRYHMÄ		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	5 506 082,18	5 806 929,80
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	1 324 770,87	1 346 045,77
Muut henkilöstösivukulut	312 536,95	371 993,34
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-43 981,93	-82 436,83
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	7 099 408,07	7 442 532,08
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖRYHMÄ		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	2 944 660,49	1 816 202,56
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	645 035,91	456 129,24
Muut henkilöstösivukulut	166 201,55	114 124,00
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-23 137,19	-12 582,01
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	3 732 760,76	2 373 873,79
KAIKKI YHTEENSÄ		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	18 836 294,94	16 876 260,26
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	4 411 199,58	4 053 976,77
Muut henkilöstösivukulut	1 184 866,89	1 175 930,89
Henkilöstökorvaukset ja muut korjauserät	-243 600,28	-326 465,47
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	24 188 761,13	21 779 702,45
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen		
Palkat	166 922,28	153 750,36
Henkilöstösivukulut	35 689,28	34 374,91
Aktioidut henkilöstökulut yhteensä	202 611,56	188 125,27

Keskiansiot

	2010		2009	
	tunti- palkka	kuukausi- palkka	tunti- palkka	kuukausi- palkka
MTES (tuntipalkkaiset maatalouslomittajat)				
Naiset	10,46	1647,90	9,23	1504,41
Miehet	10,28	1653,34	9,75	1549,71
MTES yhteensä	10,35	1651,21	9,46	1524,34
TES (työehtosopimus)				
Naiset	11,44	1785,21	11,38	1756,05
Miehet	12,84	1977,79	12,57	1889,45
TES yhteensä	11,63	1811,15	11,58	1777,53
TS95 (teknisten sopimus)				
Naiset	16,77	2179,70	16,46	2137,36
Miehet	17,40	2431,55	17,62	2308,68
TS95 yhteensä	17,31	2397,21	17,46	2285,32
TTES (tuntipalkkaisten työehtosopimus)				
Naiset	10,83		10,58	
Miehet	11,48		11,35	
TTES yhteensä	11,39		11,21	
VES (virkaehtosopimus)				
Naiset	14,92	2237,37	14,54	2135,30
Miehet	27,15	3841,49	27,05	3827,05
VES yhteensä	15,42	2303,52	15,05	2204,35
VESH (hoitoalan sopimus)				
Naiset	14,38	2157,01	13,79	2093,70
Miehet				
VESH yhteensä	14,38	2157,01	13,79	2093,70
VESOE (opetusalan sopimus, liukumapohjaiset palkat)				
Naiset	19,06	3218,47	18,53	3052,58
Miehet	21,20	3590,82	21,62	3509,18
VESOE yhteensä	19,72	3332,79	19,49	3193,36
Kaikki sopimusalat				
Naiset	13,26	2075,10	13,25	2048,02
Miehet	15,11	2507,33	15,27	2455,57

Välilliset palkat

Työstä poissaolon aikaiset palkat on esitetty seuraavassa taulukossa kaikkien palvelussuhteiden osalta.

	2010	2009
Sairausloma-ajan palkat	503 393,63	491 036,54
Äitiysloma-ajan palkat	60 317,18	93 612,54
Vuosiloma-ajan palkat	1 204 092,59	1 101 670,41
Lomarahat	734 808,06	678 694,56
Lomakorvaus	123 364,74	99 088,11
Muut palkalliset poissaolot	255 935,61	367 571,54
Yhteensä	2 881 911,81	2 831 673,70

Muut välilliset kustannukset

Muihin välillisiin kustannuksiin on otettu huomioon työpaikkaruokailun, suojavaatetuksen, koulutusmäärärahan, henkilöstön toiminnan ja työterveydenhuollon aiheuttamat kustannukset.

	2010	2009
Henkilöstötoiminnan kustannuksia		
Työpaikkaruokailu	6 165,62	9 257,21
Suojavaatetus	42 948,99	44 000,83
Koulutus	104 596,64	134 307,79
Liikuntalippu	7 555,00	11 754,00

	2010	2009
Työterveyshuollon kustannukset kaupunki		
korvausluokka 1	95372,00	61688,00
korvausluokka 2	221739,96	132690,56
Muut kulut	14880,47	32394,85
Työterveyshuollon kustannukset kaupunki yhteensä	331992,43	227268,41
Työterveyshuollon kustannukset lomituspalvelut		
korvausluokka 1	13494,80	13219,35
korvausluokka 2	29811,79	26151,66
Muut kulut	54,65	54,65
Työterveyshuollon kustannukset lomituspalvelut yhteensä	43361,24	39425,61
Yhteensä	375353,67	266694,02

4.5.4. Työyhteisö

Vaihtuvuus

Vuoden 2010 aikana Alavuden kaupungin palveluksessa vakinaisen työn aloitti 42 henkilöä ja lopetti 15 henkilöä eli vaihtuvuus oli yhteensä 70 henkilöä. Vakinaisten määrä oli 529 henkilöä. Näin ollen vaihtuvuusprosentiksi saadaan 10,8 %.

	2010	2009
Työn aloittaneet	42	11
Työn lopettaneet	15	9
Muutokset yhteensä	57	20
Vaihtuvuusprosentti	10,8	4,0

Yhteistoiminta

Edustuksellisia yhteistyöorganisaatioina ovat henkilöstöryhmä ja työsuojelutoimikunta.

Henkilöstöryhmään kuuluvat työnantajan edustajina kaupunginjohtaja ja talousjohtaja sekä pääluottamusmiehet JUKO:sta, JYTY:stä, JHL:stä, KTN:stä ja TNJ:stä, yhteensä 7 jäsentä. Kokouksia on pidetty talousarvion ja tilinpäätöksen kuulemistilaisuuksien sekä yhteisten neuvotteluasioiden tiimoilta.

Toisena yhteistoimintaelimenä on toiminut työsuojelutoimikunta, joka koostuu ns. sopuvaaleilla valituista kolmesta työsuojeluvaltuutetusta, työsuojelupäälliköstä ja työnantajan edustajasta. Työsuojeluvaltuutetuilla on kullakin kaksi varajäsentä. Lisäksi kokouksiin on kutsuttu vakinaisesti työterveyslääkäri ja työterveyshoitaja. Yksi kokous järjestettiin yhdessä kaupunginviraston johtoryhmän kanssa ja yksi, jossa oli kutsutuna kaikki varavaltuutetut. Työsuojeluvaltuutettujen vaali toimitettiin vuonna 2009.

Johtamisen ja työyhteisön kehittäminen

Kehityskeskustelut henkilöstön kanssa käynnistettiin alkuvuodesta ja ne saatiin suhteellisen laajasti päätökseen vuoden loppuun mennessä. Kehityskeskusteluja käydään vuosittain ja tarkoituksena on ajoittaa ne vuodenvaihteen tienoille. Näin voidaan helposti tarkastella sekä mennyttä, että tulevaa vuotta. Kehityskeskustelulomaketta ollaan uudistamassa kevään 2010 aikana ja siitä järjestetään henkilöstölle koulutustilaisuus

Seutuyhteistyö

Kuusiokuntien seutuyhteistyö on laajaa ja monipuolista. Kuusiokuntiin kuuluvat Alavus, Kuortane, Töysä ja Ähtäri. Vuoden 2009 alusta Lehtimäen kunta on liitetty Alajärven kaupunkiin ja Soinin kunta siirtynyt Järviseudun seutukuntaan. Parashankkeen ja kuntaliitosselvitysten vaikutus muuhun seutuyhteistyöhön oli hidastava. Kuusiokuntien kuntajohtajat kokoontuvat lähes kuukausittain sopimaan yhteisistä linjauksista ja eri projekteihin ryhtymisistä. Kukin kunta vuorollaan toimii puheenjohtajakuntana ja vuonna 2010 puheenjohtaja vuorossa oli Töysä. Kuusiokuntien elinkeinoasiamiehet, hallintohenkilöt, sosiaalihoitajat, sivistysjohtajat ja tekniset johtajat pitävät kukin seutukunnan yhteisiä kokouksia tarpeen mukaan ja puheenjohtajuus etenee vuorollaan samalla tavalla kuin kuntajohtajilla.

Seudullista yhteistyötä tehdään mm. Lakeudenportin kansalaisopiston puitteissa, johon kuuluvat Alavus, Kuortane, Töysä ja Ähtäri. Kirjastoyhteistyö Alavuden, Töysän ja Ähtäriin kesken on myös hyvää. Alavus ostaa ympäristösihteerin palveluja Kuortaneen kunnalta, maataloussihteerin palveluja Töysältä ja työsuojelupäällikön palveluja Ähtäristä. Kuusiokuntien yhteinen kuluttajaneuvoja toimii Soinissa ja velkaneuvonta on yhteinen Alavuden ja Ähtäriin kesken. Edunvalvonta hoidetaan Alavuden kaupungin toimesta Alavudelle, Ähtäriin ja Lehtimäelle.

Näiden lisäksi lukuisilla muilla alueilla on vahva Kuusiokuntien keskeinen yhteistyö, jota on pyrkimys syventää ja laajentaa. Vuoden aikana on valmisteltu Kuusiokuntien yhteistä tietohallintoa, jolla on tarkoitus edistää seudullisia tietohallintoratkaisuja ja saada osaltaan aikaiseksi paitsi kustannussäästöjä myös palvelujen kattavuutta ja yhteistoiminnan edellytyksiä.

4.6. Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma ja tase

Vesihuoltolaki edellyttää tuloslaskelman ja taseen esittämistä, joten ne on laskennallisesti eriytetty.

TULOSLASKELMA		2010	
Liikevaihto			<u>1 385 984,07</u>
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden			
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)			
Valmistus omaan käyttöön			
Liiketoiminnan muut tuotot			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	<u>-432 455,08</u>		
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)			
Palvelujen ostot			<u>-432 455,08</u>
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	<u>-192 707,87</u>		
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	<u>-54 754,79</u>		
Muut henkilösivukulut	<u>-10 988,17</u>		<u>-258 450,83</u>
Poistot ja arvonalennukset			
Suunnitelman mukaiset poistot	<u>-292 501,60</u>		
Arvonalentumiset			<u>-292 501,60</u>
Liiketoiminnan muut kulut			
Liikeliiketty jäämä (-alijäämä)			402 576,56
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot			
Muut rahoitustuotot			
Korkokulut			
Korko jäännöspääomasta	<u>-209 674,44</u>		
Muut rahoituskulut			<u>-209 674,44</u>
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä			192 902,12
Satunnaiset tuotot ja -kulut			
Satunnaiset tuotot			
Satunnaiset kulut			<u>0,00</u>
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia			192 902,12
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)			
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)			192 902,12

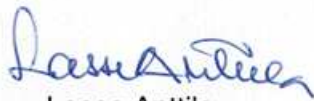
TASE	2010	2009
VASTAAVA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	<u>1 991 379,90</u>	<u>2 096 534,34</u>
Kiinteät rakenteet ja laitteet	<u>3 584 323,80</u>	<u>3 354 196,88</u>
Koneet ja kalusto	<u>74 250,41</u>	<u>49 245,75</u>
Keskeneräiset hankinnat	<u>471 699,67</u>	<u>471 699,67</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	<u>4 759,14</u>	<u>5 036,03</u>
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	<u>254 787,83</u>	<u>294 727,68</u>
	<u>6 381 200,75</u>	<u>6 271 440,35</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	<u>5 222 820,64</u>	<u>5 241 861,12</u>
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	<u>192 902,12</u>	<u>144 822,37</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta		
Muut velat/liittymismaksut	<u>899 456,07</u>	<u>809 353,07</u>
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta		
Ostovelat	<u>36 018,31</u>	<u>34 513,41</u>
Siirtovelat	<u>30 003,61</u>	<u>40 890,38</u>
	<u>6 381 200,75</u>	<u>6 271 440,35</u>

5. Allekirjoitukset ja merkinnät

5.1. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Alavudella 28. maaliskuuta 2011.

Alavuden kaupunginhallitus

Lasse Anttila

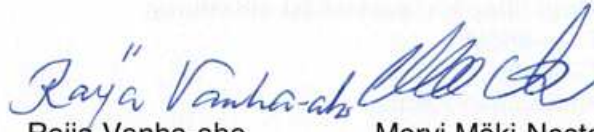
Aarno Lampinen

Mikko Myllymäki

Ossi Erkkilä

Raija Vanha-aho

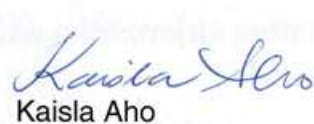
Mervi Mäki-Neste

Markku Raja-aho

Anu Katajamäki

Kaisla Aho

Toivo Onnela

Pekka Ala-Mäenpää

5.2. Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Alavudella 20/5 2011

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy, JHTT-yhteisö

Esko Säilä

JHTT

6. Luettelot ja selvitykset

6.1. Luettelo kirjanpito- ja tositteiden lajeista

Atk-tulosteina:

Pääkirja
Päiväkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito
Talousarvion toteutusvertailu
Käyttöomaisuuskirjanpito

Tasekirja sidottuna

Muut tilinpäätösasiakirjat sidottuna:

Tase-erittelyt
Tilikartta
Kirjaussuunnitelma
Menetelmäkuvaus

6.2. Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Kaikki kirjanpito- ja tilinpäätösaineisto säilytetään ensisijaisesti paperisessa muodossa. Pää- ja päiväkirjoja, reskontratietoja ja talousarvion toteutumia säilytetään myös sähköisessä muodossa..

7. Tilinpäätöksen tarkastusasiakirjat

7.1. Tilintarkastuskertomus

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy
Keskustori 1 A 2 krs
60100 SEINÄJOKI

Puhelin 020 760 3000
Faksi 020 760 3070
www.kpmg.fi

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2010

Alavuden kaupunginvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Alavuden kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2010. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Lisäksi tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloushoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kaupungin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisien virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kaupungin sisäisen valvonta ja konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti. Valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.
Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Alavudella 20. toukokuuta 2011

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy

JHTT-yhteisö

Esko Säilä
JHTT

KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy, a subsidiary of KPMG Oy Ab, a Finnish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Y-tunnus 0746295-7
Kotipaikka Helsinki

7.2. Arviointikertomus

Arviointikertomus vuodelta 2010

1 TARKASTUSLAUTAKUNTA

1.1 Lautakunnan kokoonpano vuonna 2010

Tarkastuslautakunta on arviointivuoden ajan toiminut seuraavassa kokoonpanossa:

Varsinainen jäsen

Kalevi Hauta-aho puheenjohtaja
Raija Isoaho, varapuheenjohtaja
Vesa Laitila
Tellervo Mäki-Pollari
Sirpa Korpela-Leppälä

Henkilökohtainen varajäsen

Osmo Haapamäki
Ritva Raisio
Irma Tastula
Pirkko Mäkinen
Raili Urrila

Sihteereinä toimivat Kirsti Mäkelä 1.1.-30.11.2010 ja Sirpa Korpela-Leppälä 1.12.-31.12.2010.

Tilintarkastajat

Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHTT-tilintarkastajana Esko Säilä. Avustavana JHTT-tilintarkastajana on toiminut Elina Pesonen ja avustavana tarkastajana Kati Mäntylä.

2 TARKASTUSTOIMINTA

2.1 Tehtävät

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tärkein tehtävä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet sekä arvioida toiminnan tuloksellisuutta.

2.2 Työskentelytapa

Tarkastuslautakunta on vuoden 2010 aikana kokoontunut 9 kertaa ja käsitellyt 35 pykälää. Lautakunta on arvioinut kaikkien tulosryhmien taloutta ja toimintaa. Kuultavina ovat olleet kaupunginjohtaja Pekka Ala-Mäenpää, talousjohtaja Timo Ketola, perusturvajohtaja Maria-Liisa Nurmi, sivistysjohtaja Sirpa Ikkala, lomituspäällikkö Maarit Syrjälä-Tonteri ja maaseutupäällikkö Hanna Murtomäki-Kukkola.

Tekninen johtaja Timo Myllymäki ja maankäyttöinsinööri Kimmo Toivola antoivat katsauksen vuoden 2010 toiminnasta ja taloudesta 21.1.2011. Tytäryhtiöiden vuoden 2010 toiminnasta ja taloudesta kertoivat tekninen johtaja Timo Myllymäki, toimitusjohtaja, kehittämispäällikkö Ulla Koivisto, toimistopäällikkö Birgitta Rajala ja toimitusjohtaja Paula Lehtonen 18.2.2011.

Lautakunta päätti kokouksessaan 25.1.2010 lautakunnan jäsenten tulosryhmien erityisestä seuranta-avastuusta seuraavasti:

hallintoryhmä
sivistysryhmä
perusturvaryhmä
tekninen- ja ympäristöryhmä

Kalevi Hauta-aho ja Vesa Laitila
Raija Isoaho
Sirpa Korpela-Leppälä ja Tellervo Mäki-Pollari
Kalevi Hauta-aho ja Vesa Laitila

Työnjakonsa mukaisesti lautakunnan jäsenet ovat seuranneet tulosryhmien toimintaa tutustumalla järjestelmällisesti pöytäkirjoihin, viranhaltijapäätöksiin sekä tilastoihin ja raportteihin. Lisäksi lautakunta vieraili Palvelukeskus Tervashovissa ja Tusanhovin asuinyhteisössä.

3 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN, TOIMINNAN TULOKSELLISUUS

Valtuustokauden toisena vuonna tapahtui merkittäviä toiminnallisia muutoksia. Kaupungin ruoka- huolto- ja siivouspalvelu keskitettiin yhdeksi palveluyksiköksi, sisältäen myös terveyskeskuksen ruokahuollon toiminnot. Ympäristöterveydenhuollon sopimus hyväksyttiin naapurikuntien kanssa. Vanhustyössä tehtiin järjestelyt Alavuden Vanhain Palvelutalo ry:n kanssa. Yhdistyksen palvelu- toiminta siirrettiin kaupungin omaksi toiminnaksi. Kiinteistöt jäivät yhdistyksen omistukseen. Myös kaupunkitunnus uusittiin ja viestintä sai uuden yhtenäisen ilmeen. Kaupungin nettisivut uusiutuivat, ja sähköinen kokousmateriaali otettiin käyttöön kaupunginhallituksessa ja perusturvalautakunnas- sa.

Alavus ja Töysä päättivät käynnistää kuntaliitosselvitystyön. Vuoden lopulla aloitettiin varsinainen kuntaliitossopimuksen laadinta. Tavoitteeksi asetettiin kuntaliitoksen toteutuminen vuoden 2013 alussa. Alavuden palvelutasoa parantaa uusi palvelukeskittymä, joka on muodostumassa Himasen alueelle eri toimijoiden hankkeina. Keskustan vapaana olevat liike- ja toimitilat kaipaavat toiminnal- lista käyttöä alueen elävöittämiseksi. Kaupungin elinkeino-ohjelma valmistui joulukuussa.

Asukasluvun aleneminen 1,12 % vuonna 2010 oli huolestuttavan suuri, ja se oli lähes kaksinkertai- nen edellisiin vuosiin verrattuna. Aikaisemmin Alavuden väkiluvun lasku on ollut pienempää kuin muissa Etelä-Pohjanmaan suunnilleen samansuuruisissa kunnissa. Viime vuonna niiden asukaslu- ku aleni keskimäärin 0,60 %. Lapsia Alavudella syntyi 93.

Vuosikatteeksi kertyi 3,7 miljoonaa euroa. Se oli 2 miljoonaa euroa parempi kuin budjetoitu. Menot alittuivat 0,7 miljoonaa eurolla ja tulot ylittyivät 0,5 miljoonalla eurolla. Kurssivoittoja kirjattiin tulos- laskelmaan 0,4 miljoonaa euroa. Vuoden ylijäämä oli 1,9 miljoonaa euroa. Kertynyttä ylijäämää oli 7,1 miljoonaa euroa 31.12.2010. Investointien kokonaismäärä oli 5,8 miljoonaa euroa. Kohteista eniten euroja käytettiin Kirkkomännikön koulun I-vaiheeseen ja Aseman uuteen kaukolämpökes- kukseen. Investoinnit pysyivät hyvin budjetissa. Vuoden 2010 tulosta voidaan pitää hyvänä.

Vuosikate kattoi 210 % poistoista ja oli 399 euroa asukasta kohden. Koko maassa vuosika- te/poistot oli keskimäärin 128 %. Oikeamman kuvan tulorahoituksen riittävydestä antaa uusi mittari, jossa tulorahoitus eli vuosikate suhteutetaan poistojen sijasta poistonalaisten investointien oma- hankintamenojen määrään. Alavuden tunnusluku vuodelta 2010 oli 80 %, ollen lähellä koko maan lukua 85 %. Tämä tunnusluku osoittaa sen, että Alavuden vuosikate ei ole vielä riittävällä tasolla. Lainat euroa/asukas olivat 1.841 euroa. Koko maan keskiarvo oli 2.005 euroa. Kassan riittävyys oli 52 päivää ja rahavarat asukasta kohti olivat 1.002 euroa. Vastaavat luvut koko maassa olivat 37 päivää ja 739 euroa.

Talousarvion mittaristo on pääsääntöisesti hyvä, mutta sitä pitää edelleen kehittää tasapainotetun mittariston suuntaan ja uudelleenarvioida olemassa olevaa mittaristoa. Talousarvion ja tilinpäätök- sen kuviot antavat hyvän kuvan kaupungin talouden suhteesta koko maan lukuihin ja kaupungin oman tilanteen kehittymisestä.

3.1 Hallintoryhmä

Hallintoryhmän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Tulosalueille oli asetettu 31 toiminnallista tavoitetta. Sitovia tavoitteita oli seitsemän ja näille oli asetettu 13 mittaritavoitetta.

Näistä toteutui kymmenen tavoitetta ja kolme oli lähellä tavoitetta. Ei-sitovista tavoitteista toteutui 20 ja neljä oli lähes tavoitteessa.

Hallintoryhmän budjetoidut toimintatulot alittuivat 192.566 euroa (4,2 %) ja budjetoidut toimintame-
not alittuivat 280.949 euroa (3,8 %), joten nettoalitus oli 88.384 euroa (3,2 %). Lisätalousarviossa
keskushallinnon talousarvioon lisättiin 15.000 euroa. Kaupunginvaltuuston budjetin alitus oli 18.058
euroa (28,2 %), kaupunginhallituksen 81.251 euroa (31,9 %) ja työllistämisen 30.325 euroa (55,1
%). Keskushallinnon budjetin ylitys oli 64.510 euroa (2,8 %) ja maaseutulautakunnan 443 euroa
(0,5 %). Lomituspalvelun nettotulo oli 23.703 euroa.

Kaupunginhallituksen sitovista tavoitteista toteutuivat työttömyysaste prosentti ja vuosikate suh-
teessa poistoihin. Alavuden työttömyysaste oli 7,9 % ja koko maan vastaava luku oli 10,3 %. Vuo-
sikatteeksi muodostui 3,7 miljoonaa euroa, kattaen poistoista 210 % ja ylittäen reilusti maan kes-
kiarvon. Asukasluvun kehitys jäi tavoitteesta. Asukasluku väheni 108 henkilöä eli 1,12 %.

Lomituspalvelussa aloitettiin siirtyminen mobiilijärjestelmään. Vuosilomapäiviä lomitettiin 11.115
päivää eli 25,3 päivää yrittäjää kohden, joten sitova tavoite toteutui. Sijaisapäiviä lomitettiin
8 058 päivää (96,5 %). Sitova tavoite oli 98 %. Lomituspäivän hinta ja lomituspäivän pituus olivat
maan keskitasoa, ja tavoite saavutettiin. Yrittäjille aiheutuneita vahinkoja oli edellisvuotta enem-
män, ja pienenevä tavoite jäi saavuttamatta. Tehtävät suoritettiin valtion osoittaman määrärahan
puitteissa.

Keskushallinnon tiivis talousarvioseuranta ja sen aiheuttamat toimenpiteet sekä talousarvion toteu-
tuminen tulosryhmissä edesauttoivat hyvän tuloksen muodostumista. Tilinpäätös toteutui 1,9 mil-
joonaa euroa ylijäämäisenä. Sitovat tavoitteet lainat euroa/asukas ja kassavarat euroa/asukas
saavutettiin. Sähköisten ostolaskujen osuus jäi vähän alle tavoitteen 50 %. Myös sähköisten myyn-
tilaskujen osuus jäi 5 %:n tavoitteesta.

Työttömyys, erityisesti pitkäaikaistyöttömyys, aiheuttaa kustannuksia kaupungille. Pitkäaikais-
työttömiä on Alavus pystynyt työllistämään hyvin, ja Kelalle maksettava työmarkkinatuki on edel-
leen vähentynyt, ollen viime vuonna 103.000 euroa, vuonna 2009 119.221 euroa ja vuonna 2006
231.848 euroa. Työttömyysasteen sitova tavoite saavutettiin. Pitkäaikaistyöttömien osuus oli 13,4
% ja koko maassa 21,5 %. Nuorisotyöttömien osuus oli 13,4 % ja koko maassa 12,4 %. Tältä osin
jäätiin tavoitteesta.

Maaseutupalveluissa Alavus ja Töysä ovat tehneet yhteistyötä. Maaseutupalvelupäällikön palvelut
ostetaan Töysän kunnalta. Alavudella on 391 tukea hakevaa tilaa. Maaseutupalvelun kautta mak-
settiin erilaisia tukia yhteensä 10,1 miljoonaa euroa. Anomuksien käsittely ja maksatus hoidettiin
aikataulujen mukaisesti ja tehokkaasti.

Kaupungin vakinaisen henkilöstön määrä kasvoi 34 henkilöllä vuoden aikana ollen 529 henkilöä.
Lisäyksen aiheuttivat siivous- ja ruokahuoltojärjestelyt sekä henkilöstön lisäykset perusturvaryh-
mässä. Sairaslomapäivät, äitiyslomat ja hoitovapaat lisääntyivät. Myös tapaturmista johtuvat pois-
saolot lisääntyivät. Työhyvinvointikyselyn tulokset käytiin läpi henkilöstön kanssa ja kehittämiskes-
kusteluja käytiin entistä laajemmin.

3.2 Sivistysryhmä

Tulosalueelle oli asetettu 20 toiminnallista tavoitetta. Niistä 5 oli sitovia ja 15 ei-sitovia. Sitovista
tavoitteista toteutui 4 ja ei-sitovista 10. Sivistysryhmän budjetti ylittyi kokonaisuudessaan 1.500
euroa (0 %). Koulutuslautakunnan budjetti alittui 55.884 euroa (0,6 %) ja vapaa-aikalautakunnan
budjetti ylittyi 7.040 euroa (1,1 %).

Sivistysryhmän hallinnon budjetti alittui 3.195 euroa (1,5 %). Peruskoulujen budjetti alittui 12.119
euroa (0,2 %), lukion 28.525 euroa (2,5 %) ja ammattiopetuksen 2.586 euroa (3,5 %). Kansalais-

opiston budjetti ylittyi 19.648 euroa (3,2 %) ja kirjaston 21.674 euroa (4,3 %). Vapaa-aikapalvelujen budjetti alittui 22.522 euroa (6,1 %). Kunto-Lutran budjetti ylittyi 29.124 euroa (10,0 %). Taloudelliset tavoitteet toteutuivat muiden paitsi kansalaisopiston, kirjaston ja Kunto-Lutran osalta. Lisätaloussarviossa menolisäyksiä tehtiin peruskouluihin 2.000 euroa, kirjastoon 1.000 euroa ja vapaa-aikapalveluihin 8.000 euroa.

Koulutuslautakunnan hallinnon painopistealueena oli työskentely yläasteen työhyvinvoinnin parantamiseksi. Tämä on vaatinut resursseja ja ponnisteluita. Työhyvinvoinnin osalta tehtiin seuranta-kysely, jossa oli nähtävissä työilmapiirin parantumista. Tavoitteellista ja pitkäjänteistä työskentelyä ylä-asteen työhyvinvoinnin ja toiminnan parantamiseksi on jatkettava edelleen.

Perusopetuksen toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Kaikki perusopetuksen 9. luokan oppilaat saivat päättötodistuksen ja saivat jatko-opintopaikan tai opiskeluun valmistavan paikan. Opetustunteja oli käytettävissä tavoitteiden mukainen määrä. Koulukuljetuksista aiheutuneet kustannukset olivat arvioitua suuremmat kuljetuskustannusten yleisen hintatason nousun vuoksi. Myös opetuksessa tarvittavien avustajien tarve oli arvioitua suurempi. Kirkkomännikön koulun remontin I-vaihe valmistui. II-vaiheen aloitus viivästyi, mikä aiheuttaa poikkeusjärjestelyitä. Työhyvinvoinnin ja -ilmapiirin parantamiseksi on tehty tiivistä ja tavoitteellista työtä.

Lukion osalta sitova toiminnallinen tavoite ei toteutunut, koska ylioppilaskirjoitusten tulokset olivat kokonaisuutena alle valtakunnan keskitason. Eri osa-alueilla oli vaihtelua ja esimerkiksi pitkän matematiikan ja kemian osalta valtakunnan keskiarvo ylitettiin selvästi. Yläasteen päättäneistä 54 % siirtyi Alavuden lukioon, mikä ylitti asetetun 50 % tavoitteen. Lukion päättäneistä 71 % pääsi opiskelemaan kolmannen asteen oppilaitoksiin. Ammattiopinnot huomioon otettuna jatko-opintoihin jatkoi 82 % opiskelijoista. Luvuissa eivät ole mukana opiskelijat, jotka ovat opiskelupaikkaa hakenneet, mutta eivät ole sitä saaneet.

Lakeudenportin opiston toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Opetusta järjestettiin 94 opetus-pisteessä, tavoitteen ollessa 90 opetuspistettä. Alueen asukasmääriin verrattu opiskelijamäärä oli 20 %, joka ylitti 18 %:n tavoitteen. Tavoitteeksi asetetusta 30 - 40 tietotekniikan kurssista toteutui 31. Opetustuntien määrä kasvoi 15.405 tuntiin. Tämän mahdollistivat henkilöstön virkavapauksista tulleet säästöt.

Kirjaston sitova toiminnallinen tavoite, monipuolinen ja ajantasainen aineisto, toteutui hyvin. Uutta materiaalia hankittiin 644 nimikettä 1000 asukasta kohden, tavoitteen ollessa vähintään 510 nimikettä. Remontista johtuen lainauksien ja kirjastokäyntien määrät jäivät alle asetetun tavoitteen ollen kuitenkin yli valtakunnallisen keskiarvon. Remontin ansioista sekä käyttäjien että henkilöstön näkökulmasta kirjaston toimivuus ja viihtyisyys parantuivat. Menojen ylitys johtui pääosin kirjastovirkailijan eläkkeelle siirtymisestä aiheutuvista eläkemaksuista. Henkilöstön ammatilliset vaatimukset, ovat lähes asetetussa tavoitteessa, jonka mukaan henkilöstöstä 45 % tulee olla kirjastonhoitajia.

Vapaa-aikapalvelujen osalta toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Nuoriso- ja kulttuuripalveluja on tuotettu omana toimintana sekä nuorisotoimi yhdessä Dynamo-hankkeen kanssa ja varsinkin kulttuuritoimi yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Nuorisotyössä on toimittu moniammatillisen yhteistyöverkoston puitteissa. Nuorisotyössä on nähtävissä toimintakulttuurin muutosta sekä nuorten ongelmien kasautumista ja vaikeutumista. Nuorisotyön resurssointi on tällä hetkellä riittämätön, ja tähän on syytä kiinnittää huomiota ja selvittää mm. erityisnuorisotyöntekijän palkkaamista. Harrin taidekeskuksen kävijämäärä viisinkertaistui ja näyttelyiden määrä lisääntyi aikaisemmasta kahdesta viiteen vuodessa. Vetämäjärven leirikeskukseen saunarakennus valmistui. Tämä lisäsi tilojen vuokrausta. Myös Kulttuurikeskuksen ja Taidekeskus Harrin käyttö lisääntyi. Vapaa-aikatoimen organisoimista ja resurssointia on jatkossa tarkasteltava kokonaisvaltaisesti, koska tulosalueella on tapahtunut viime vuosina monia eläkkeelle siirtymisiä. Mittareita on syytä kehittää paremmin toimintaa kuvaaviksi.

Kunto-Lutran osalta kokonaiskävijämäärä saavutettiin. Uimahallin kävijämäärä väheni ja oli keskimäärin 160 asiakasta päivässä. Tähän osaltaan vaikuttivat talven hyvät ulkoilusäät. Lisäksi koululaisryhmät käyttivät aikaisempaa vähemmän Kunto-Lutran tiloja sivistystoimen vähentyneiden taloudellisten resurssien vuoksi. Kunto-Lutrassa järjestettiin monipuolisesti eri kohderyhmille tarkoitettua toimintaa. Toiminnan järjestämistä rajoitti riittävien ohjaajaresurssien puuttuminen. Henkilöstöjohtamisen keskittäminen liikuntasihteerille on parantanut henkilöresurssien joustavaa käyttöä. Mittareita on syytä kehittää paremmin toimintaa kuvaaviksi.

3.3 Perusturvaryhmä

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin perusturvaryhmässä vuonna 2010 erittäin hyvin. Tulosalueille oli asetettu 19 toiminnallista tavoitetta. Niistä 6 oli sitovia ja 7 ei-sitovia. Kuutta tavoitetta arvioitiin sanallisesti. Sitovista tavoitteista toteutui viisi. Seitsemästä ei-sitovasta mittaritavoitteesta toteutui kuusi ja yksi oli lähellä tavoitetta. Lisäksi eri tulosalueet seurasivat vuositasolla keskeisimpiä suoritteita oman tulosalueensa tarpeen mukaisesti. Talousarvioissa pysyttiin ja edellisvuoteen verrattuna nettokustannukset nousivat vain 1,16 %.

Perusturvaryhmän menot olivat yhteensä 32.639.971 euroa (97,9 %) ja tulot 3.483.959 euroa (102,8 %). Tilinpäätöksen mukaan perusturvaryhmän alkuperäinen talousarvio ilman lisäbudjetteja alittui 135.988 euroa (0,46 %). Vuoden aikana tehtiin kaksi lisätalousarviota, joiden suurus oli yhteensä 654.000 euroa. Niiden jälkeinen talousarvio alittui 789.988 euroa (2,6 %). Perusturvaryhmän hallinnon budjetti alittui 10.316 euroa (5,5 %). Lisätalousarviossa päivähoitoon lisättiin 104.000 euroa ja sosiaalityöhön 47.000 euroa. Päivähoidon budjetti ylittyi näin 44.910 euroa (1,5 %) ja sosiaalityön budjetti alittui 89.063 euroa (2,6 %). Vanhusten palveluiden lopullinen budjetti alittui 111.707 euroa (2,1 %). Lisätalousarvioissa sinne lisättiin 153.000 euroa. Kansanterveystyö alitti budjetin 222.509 eurolla (2,4 %) lisätalousarvion ollessa 200.000 euroa. Erikoissairaanhoidon budjetti puolestaan alittui 401.304 euroa (4,6 %) lisätalousarvioiden ollessa 150.000 euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyötä ja kehittämishankkeita tehdään yhdessä neljän kunnan Alavuden, Kuortaneen, Töysän ja Ähtärin ja terveysyhtymän terveysasemien kanssa. Lisäksi Alavus on mukana Etelä-Pohjanmaan kuntien kanssa Kaste-ohjelman osahankkeissa ja Väli-Suomen Kaste-hankkeissa. Hankkeissa kehitetään lasten ja perheiden palveluita, ikäihmisten palveluita sekä päihde- ja mielenterveyspalveluita. Alavus on mukana myös useassa seudullisessa ja maakunnallisessa hankkeessa, jossa ehkäistään syrjäytymistä ja edistetään työllistymistä sekä EPTEK ry:n vanhusten kotona asumista tukevassa teknologiahankkeessa. Hankkeita arvioidaan niiden päätyttyä.

Perusturvaryhmän hallinnossa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin erittäin hyvin. Laskutus ja tukien maksatus tapahtuivat mittarin mukaisesti samaan aikaan kuukaudesta, ja kaikki saatavat olivat perinnässä. Kuluneen vuoden aikana päivitettiin vanhustenhuollon palvelurakennesuunnitelmaa, kehitettiin mielenterveyskuntoutujien palvelujen kokonaisuhallintaa, ja keskityttiin kehitysvamma- ja päihdehuollon kehittämiseen. Keskeistä oli myös verkkopalvelujen kehittäminen ja tietojärjestelmien hyödyntäminen palvelujen parantamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi. Perusturvalautakunta otti käyttöön vuoden lopussa mm. sähköisen kokouskäytännön.

Päivähoitoa järjestetään kahdessa päiväkodissa, neljässä ryhmäperhepäiväkodissa sekä noin 50 perhepäivähoitajan kotona. Päivähoidon organisaatio uudistettiin. Päivähoidosta kokonaisuutena vastaa päivähoiton johtaja ja kaksi aluepäällikköä vastaa päiväkodeista, ryhmiksistä ja perhepäivähoidosta. Päivähoidossa toiminnalliset tavoitteet toteutuivat hyvin. Taloudellisiin tavoitteisiin ei aivan ylletty. Talousarvio ylittyi parantuneen työllisyystilanteen ja lisääntyneen kysynnän vuoksi. Päivähoidon tarve oli arvioitua suurempaa. Päivähoitopaikka pystyttiin kuitenkin järjestämään kaikille tarvitseville alle kouluikäisille lyhyessä ajassa. Perhepäivähoitoon palkattiin lisää kahdeksan hoitajaa. Myös kaksi perhepäivähoidon pitkäaikaista työntekijää jäi syksyllä eläkkeelle ja heidän tilalleen palkattiin uudet henkilöt. Perheet voivat halutessaan valita vaihtoehtona kunnalliselle päivähoitolle lasten kotihoidontuen tai yksityisen hoidontuen. Kaupunki maksaa tuen kustannukset

kokonaisuudessaan. Kela toimii maksajana ja tekee päätöksen asiakkaalle. Kaupungin kustannukset alenivat edellisvuodesta 5,3 %. Ne olivat 599.975 euroa vuonna 2010 ja 631.695 euroa vuonna 2009.

Päivähoidossa sähköinen päivähoitohakemus otettiin käyttöön ja 75 % hakemuksista saapui sähköisesti. Lisäksi perhepäivähoidossa on käytössä sähköinen tietojärjestelmä, joka sisältää matkapuhelimen avulla tapahtuvan mobiilikirjauksen. Koululaisten iltapäivähoitoa järjestetään kolmessa iltapäiväkerhossa. Esiopetukseen osallistui koko ikäluokka, ja asetetut tavoitteet toteutuivat. Eri-tyispäivähoidon tarve on ollut kasvussa ja sitä järjestetään yhteistyössä Kuortaneen ja Töysän kanssa. Toiminnallinen yhteistyö Töysän päivähoidon kanssa aloitettiin viikonloppuhoidon osalta.

Sosiaalityö jaetaan lapsiin ja nuoriin, mielenterveyskuntoutujiin, kehitysvammaisiin ja aikuisiin kohdistuvaan sosiaalityöhön. Sosiaalityössä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat erittäin hyvin. Sosiaalityöntekijään saa yhteyden tavoitteen mukaisesti (7 vrk) ja kiireellisissä tapauksissa tarpeisiin pystytään vastaamaan heti. Toimeentulotukihakemukset käsiteltiin määräajassa. Kehitysvammahuollon, mielenterveyskuntoutujien ja lastensuojelun uusien pitkäaikaisten laitossijoitusten tavoitearvo saavutettiin. Uusia laitossijoituksia ei ollut vuonna 2010.

Lastensuojelussa asiakasmäärät ovat kasvaneet. Lastensuojelutarpeen selvityksen määrääjät asettivat haasteita, ja huostaanotot lisääntyivät edellisestä vuodesta. Nuorten koulunkäyntiongelmien ja mielenterveysongelmien lisäksi on lisääntyneet. Ennaltaehkäisevään lastensuojelutyöhön kannattaa tulevaisuudessa panostaa. Uusien työtapojen löytäminen vaatii moniammatillista otetta ja ongelmiin puuttumista nuoren eri kehitysvaiheissa.

Tusanhovin erityisryhmien asuinyhteisö aloitti toimintansa ja siihen kuuluvat mielenterveyskuntoutujien ja kehitysvammaisten ryhmäkoti ja yksilöllistä tukiasumista. Tila on vuokrattu kaupungilta. Romanihankkeessa panostettiin romanioppilaiden koulunkäynnin tukemiseen ja romanikulttuurin näkyväksi tekemiseen. Kehitysvammaisten palvelukeskus Tervashovin asiakasmäärät lisääntyivät päivä- ja työtoiminnassa sekä asumispalveluissa. Kunnallinen kuntoutusohjaus kehitysvammahuollossa käynnistettiin ja luotiin kuntoutusohjaajan toimintamallia.

Työmarkkinatuen saajien määrä oli vuoden 2010 lopussa noin 37 ja sen kustannukset 103.000 euroa tehokkaan työllistämisen ansiosta. Määrätavoitteeksi oli asetettu 30 ja sitä ei aivan saavutettu. Toimeentulotalouksia oli 422 vuonna 2009 ja 407 vuonna 2010.

Vanhustenhuollossa on tehty suunnitelma vanhustenhuollon palvelurakenteen muuttamiseksi ja sen pohjana ovat ikäihmisten hoitoa ja palvelua koskevat valtakunnalliset laatu- ja mitoitussuosituksien kehittämistä jatkettiin vuoden aikana. Vanhustenhuollon tavoitteet yli 75-vuotiaille vuoteen 2012 mennessä ovat Alavudella seuraavat:

- 92 % asuu kotona/kodinomaisissa oloissa, Alavudella nyt noin 88 %
- 12 % saa säännöllistä kotihoitoa, Alavudella nyt 11,1 % - 15,8 %
- 5 – 6 % saa omaishoidontukea, Alavudella nyt 4,9 %, vuonna 2008 3,1 %
- 5 – 6 % asuu tehostetussa palveluasumisessa, Alavudella nyt 6,9 %, vuonna 2008 2,4%
- 2 – 3 % saa laitoshoidon, Alavudella nyt 5,7 %, vuonna 2008 7,8%

Edellisten lisäksi Alavudella 4 % asiakkaista asuu palveluasunnoissa, joissa ei ole yövalvontaa. Vuonna 2008 vastaava luku oli 6,7 %. Vanhuspalvelujen saaminen perustuu perusturvalautakunnan vahvistamiin kriteereihin. Kotona asumisen ensisijaisuus korostuu. Tavoitteena on kotihoidon määrän lisääminen ja laitoshoidon vähentäminen. Toiminnalliset tavoitteet eivät toteutuneet kaikilta osin, mutta kehityssuunta on oikea. Vanhainkoti-palvelukeskus Lukkarinhovissa ja Rantakodon palvelutalossa, joka siirtyi vuoden 2010 alussa kaupungin omaksi toiminnaksi, on lisähenkilöstön palkkaustarvetta. Asiaan on syytä kiinnittää huomiota.

Säännöllisten kotihoidon käyntien määrä on vaihdellut 120 -170 asiakkaan välillä. Asiaksmäärän vaihtelusta huolimatta kotihoitoa kyettiin antamaan kaikille kriteerit täyttävälle asiakkaille. Palvelutarpeen arvioinnit tehtiin määräajassa. Ennaltaehkäisevät kotikäynnit toteutettiin 80-vuotiaille. Haasteita asettaa yli 85 vuotta täyttäneiden lukumäärän kasvu. Laitoshoidon osuus ei kuitenkaan kasvanut.

Palveluliikennettä keskustaan on jatkettu. Omaishoidontuki myönnettiin kaikille ehdot täyttävälle. Omaishoidontuen saajia oli 76 henkilöä. Kuntouttavalla työtoiminnalla on pyritty jatkamaan kotona asumista. Kuntoutukseen on panostettu päivä kuntoutusryhmissä ja kotikuntoutuksessa. Ähtärin Veljeskodin tehokuntoutusjaksoista on saatu hyviä kokemuksia. Vanhusten palveluissa on käytössä Effica koti- ja laitoshoidon ohjelmistot. Ne helpottavat eri toimijoiden yhteydenpitoa ja tiedon siirtoa. Ruokahuolto siirtyi teknisen tulosryhmän yhteyteen. Suunniteltua asiakaskyselyä ateriapalveluiden laadukkuudesta ja oikea-aikaisuudesta ei tehty.

Palveluasunnot on tarkoitettu ikäihmisille, vammaisille ja pitkäaikaissairaille, jotka eivät kykene asumaan omassa kodissaan tukipalvelujen ja kotihoidon turvin, mutta eivät kuitenkaan tarvitse laitoshoidoa. Rantakodossa palveluasuntoja on yhteensä 56 – 57 asukkaalle. Niistä 30 toimii tehostetun palveluasumisen paikkoina. Näistä tehostetun palveluasumisen paikoista 11 on dementiaryhmäkodissa. Salmikoto on 8-paikkainen ryhmäkoti, jonka hoito- ja palvelusuunnitelmassa määritellään asukkaalle annettavat palvelut.

Viishovi toimii kuntouttavana ja tilapäisenä asumisvaihtoehtona tilanteissa, jolloin asiakas on kuntoutumassa terveyskeskuksesta tai sairaalasta tai on tehostetun arvioinnin, hoidon ja kuntoutuksen tarpeessa tai omaishoitajan vapaapäivien aikana. Siellä on 13 – 14 asukaspaikkaa. Sinne palkattiin toukokuussa 2 uutta lähihoitajaa. Ensisijainen tavoite on asiakkaan paluu omaan kotiin. Omaan kotiin vuoden aikana kyettiin Viishovin kautta kotiuttamaan 60 asiakasta.

Laitoshoidoa järjestetään terveyskeskuksessa, jossa pitkäaikaishoidossa oli 18 – 24 potilasta sekä psykogeriatrisella osastolla Kuivasjärven sairaalan tiloissa, jossa oli noin 10 potilasta. Vanhainkotipalvelukeskus Lukkarinhovissa osastolla 1 on 30 laitoshoitopaikkaa ja osastolla 2 on 30 tehostetun palveluasumisen asukaspaikkaa. Lisäksi molemmilla osastoilla on 2 - 4 lyhytaikaista intervallipaikkaa. Palveluasumista ja tehostettua palveluasumista ostettiin ulkopuolelta arvioitua enemmän. Yksityisistä palvelukodeista Karoliina-kodista ostettiin 16 - 18 paikkaa ja Liljanne-kodista 8 - 10 paikkaa. Rantakotoon vakinaistettiin 2 lähihoitajan, yhden laitoshuoltajan ja sairaanhoitajan työsuhde. Sijaisten rekrytoinnissa ja työpaikkojen täyttämässä on käytetty kuntarekryn tarjoamia sähköisiä palveluja.

Kansanterveystyössä hoitotakuu toteutui pääpiirteissään Kuusiokuntien terveyskuntayhtymässä ja lääkäritilanne oli kohtalainen. Vuoden alussa Kuusiokuntien terveyskeskuksessa aloitti työnsä geriatri. Geriatrisessa työryhmässä toimivat geriatri, muistikoordinaattori ja muistihoitaja. Geriatrisen osaamisen lisääntymisen myötä tutkimuksiin pääsy ja diagnosointi nopeutuivat, lääketarkistukset helpottuivat ja kotona asumista voitiin jatkaa. Myös siirtoja hoitopaikkoihin ja eri hoitopaikkojen välillä kyettiin vähentämään.

Yhdeksän työryhmää työsti alkuvuoden ehdotuksia terveyskuntayhtymän toiminnan ja talouden kehittämiseksi. Mielenterveyspalvelujen ja psykogeriatrisen hoidon työryhmät jatkavat edelleen toimintaansa. Työryhmien ehdotuksia otettiin vuoden aikana huomioon toiminnan kehittämisessä. Lääkäreiden ja hoitajien työnjaon uudelleenorganisointi on jo tuottanut tulosta. Myös palvelurakenteen muutokset vanhustenhuollossa vaikuttivat menokehitykseen edullisesti. Terveyskeskuksen pitkäaikaishoidon hoitopäivät vähenivät edellisvuodesta, mikä merkitsi 137.400 euron menovähennyistä. Akuuttihoitoa sen sijaan käytettiin enemmän kuin vuotta aiemmin, ja ostopalvelujen kustannukset nousivat lääkäripalvelujen ja kesäsjaispalveluiden oston vuoksi. Talous kehittyi tavoitteen mukaisesti, ja kansanterveystyö alitti alkuperäisen budjetin 2.509 eurolla.

Erikoissairaanhoidossa budjetti ilman lisätalousarvioita alittui 254.304 euroa (3 %). Erikoissairaanhoidon kustannukset laskivat edellisvuodesta 4,1 %. Erikoissairaanhoidopiiri laski suoritehintoja kesällä 2010 ja palautti tilinpäätöksen yhteydessä osan erikoisvelvoitemaksusta eli 140.000 euroa. Alavuden kaupungin kustannukset olivat sairaanhoidopiirin toiseksi alhaisimmat, 890 e/asukas. Kustannukset sairaanhoidopiirissä nousivat keskimäärin 0,5 %. Palvelurakenne on muuttunut avohoitopainotteisemmaksi. Palvelujen käyttö on lisääntynyt, mutta suoritteiden hinnat ovat laskeneet. Edellisvuoteen verrattuna eniten nousivat lasten- ja nuorisopsykiatrian, vatsatautien ja sisätautien menot. Ortopedian ja psykiatrian menot sen sijaan laskivat. Hoitoon pääsyä odotti alkuvuodesta 142 ja loppuvuodesta 189 henkilöä.

Kansanterveystyön ja erikoissairaanhoidon toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin erittäin hyvin. Kansanterveystyölle ja erikoissairaanhoidolle oli sitovaksi tavoitteeksi asetettu, että 92 % 75-vuotiaista asuu kotona/kodinomaisissa oloissa eli muualla kuin laitoksessa. Tavoite toteutui 94,3 %:sti. Pitkäaikaisen laitoshoidon käyttö oli arvioitua pienempää. Vuoden erinomaisesta toiminnallisesta ja taloudellisesta tuloksesta huolimatta tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kansanterveystyön ja erikoissairaanhoidon toimintoja ja talousseurantaa edelleen kehitetään ja budjetituriin kiinnitetään erityistä huomiota. Talousseuranta pitää käynnistää heti vuoden alussa. Talouden raportoinnissa, laskutuksen ajantasaistamisessa, palveluiden tuotteistamisessa ja kustannuslaskennassa on parannettavaa, ja mittareita pitää kehittää lisää arvioinnin tueksi.

3.4 Tekninen ja ympäristöryhmä

Teknisen ja ympäristöryhmän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin erittäin hyvin. Tekniselle ja ympäristöryhmälle oli asetettu 20 tavoitetta, joista 5 oli sitovia ja 14 ei-sitovia. Yksi tavoite oli sanallinen. Sitovista tavoitteista toteutui neljä ja yksi oli lähellä tavoitetta. Ei-sitovista mittaritavoitteista toteutui 12 ja kaksi oli lähellä tavoitetta. Kokonaisbudjetti alittui 290.049 euroa (19,9 %). Hallinnon budjetti alittui 12.416 euroa (11,8 %), tilapalvelun 297.489 euroa (111,8 %) ja lämpölaitoksen 127.851 euroa (27,8 %). Vesihuoltolaitoksen budjetti ylittyi 922 euroa (0,1 %), teknisten palveluiden 13.599 euroa (0,6 %) ja ympäristöpalvelun 133.185 euroa (218,3 %). Lisätalousarvioissa menolisäyksiä tehtiin teknisiin palveluihin 42.000 euroa, tilapalveluun 18.000 euroa, vesilaitokseen 1.000 euroa ja ympäristöpalveluihin 1.000 euroa. Lämpölaitoksen tuloihin lisättiin 100.000 euroa.

Teknisen palvelun osalta tavoitteet toteutuivat. Asuntorakentaminen oli edellisvuoden tasolla. Katujen rakentaminen, peruskorjaus ja päällystys oli vilkasta. Uusi Salmenvuori 3 ja Kumolan asuntoalue avattiin rakentamiselle. Yksityisteistä peruskorjattiin Kauppaneuvoksentie ja Hirviharjuntie. Näihin saatiin valtionosuutta yhteensä 92.000 euroa, kokonaiskustannuksen ollessa 173.000 euroa. Kuortane – Töysä maantie 7072 valmistui; Alavuden osuus oli 111.000 euroa. Konsernin osakeyhtiöiden, erityisesti jäähallin, laskutus työllisti hallintoa ja lisäsi siihen tarvittavaa ajankäyttöä. Valtionavustusta saatiin Jokivarren viemäröinnin 1-vaiheeseen.

Vesihuoltolaitokselle asetettu tulostavoite toteutui hyvin. Veden laatu täytti pääosin asetetut laatuvaatimukset. Jätevesinäytteissä oli lievää ylitystä fosforin osalta, johtuen pumppurikosta ja erilaisista ajokokeiluista. Automaatioon liittyviä mittauskaivoja rakennettiin linjoihin valvontaa helpottamaan. Jätevesiverkkoa rakennettiin Lahdenkylän, Kuusiahon ja Autionmäen alueelle. Uusia vesiliittymäsopimuksia tehtiin 37 kpl ja jätevesiliittymäsopimuksia 36 kpl.

Lämpölaitos saavutti erittäin hyvän tuloksen ensimmäisenä kaupungin hoitamana toimintavuotenaan. Loppuvuodesta aloitti uusi lämpökeskus toiminnan Asemalla. Sen rakentamiseen saatiin 131.000 euroa investointiavustusta. Lämpöä tuotetaan alavutelaisella turpeella ja hakkeella. Tuotetun lämmön hinta on edullinen, alle valtakunnan keskiarvojen. Alavus oli 37. noin 200 lämpölaitoksesta valtakunnallisessa tilastossa. Uusia liittymiä rakennettiin 10 kpl. Lämpölaitoksen investointimenot olivat 1.339.275 euroa.

Tilapalvelulle asetettu toimintakate alittui. Uusi ruokahuolto- ja siivouspalveluyksikkö aloitti toimintansa. Terveyskuntayhtymän keittiötoiminnot yhdistettiin tähän yksikköön. Vetämäjärven leirikeskuksen uusi sauna otettiin käyttöön. Kirjaston tilamuutokset valmistuivat, ja kiinteistön ilmanvaihtolaitteet uusittiin. Kirkkomännikön koulun peruskorjauksen ensimmäinen vaihe valmistui ja toinen peruskorjausvaihe käynnistyi. Teollisuustilat olivat kaikki käytössä, joten sitova tavoite saavutettiin. Normek Oy:ltä ostettiin teollisuushalli, jossa muutostyöt käynnistyivät.

Ympäristöpalveluissa maaomaisuuden myyntivoitot jäivät tavoitteesta. Henkilöstökulut ylittyivät ja kaavoituksesta johtuvat asiantuntijapalvelumenot vaikuttivat tulokseen. Rantaosayleiskaavoitus valmistui kahta kohdetta lukuun ottamatta. Yksi uusi asemakaava Salmenvuori 3 vahvistettiin. Tontteja alueelle muodostui 12 kpl. Kaupungilla on 80 tontin varanto. Maa-alueita ostettiin Tervasmäen, Harrin ja Ponneniemen alueelta 16,7 ha 280.550 eurolla. Omakotitontteja myytiin 12 kpl ja liiketontteja 4 kpl. Rakennus/toimenpidelupia myönnettiin 202 kpl ja ympäristölupia 2 kpl. Rakennuslupakäsittely toteutui tavoitteiden mukaisesti, vähän vajaat puolet käsiteltiin viikon kuluessa.

4 KUNTAKONSERNIN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Konsernia johdettiin ja toimintaa säädeltiin konserniohjeella vuodelta 1999. Talousarviossa on tytäryhteisöille määritelty toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tytäryhteisöjen toiminnan ja talouden seuranta on mukana kaupungin osavuositarkastuksissa. Arvioinnin helpottamiseksi toimintaa ja taloutta kuvaavia mittareita pitää kehittää lisää kaikissa kaupungin tytäryhtiöissä. Myös konserniohje pitää päivittää.

Asuntotoimen yhtiöissä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin hyvin. Sitovista tavoitteista toteutuivat molemmat eli käyttöaste (noin 90 %) oli noussut ja saatavien määrä vähentynyt. Vuokrasaatavien määrä oli 3,2 % liikevaihdosta. Muiden toiminnallisten tavoitteiden osalta tavoite saavutettiin viiden kiinteistön liittyessä kaukolämpöverkkoon Aseman alueella. Siirtyminen sähköisiin ostolaskuihin on sen sijaan kesken. Tavoite 40 % laskuista ei toteutunut. Peruskorjausta tehtiin Salmenkartanon C- ja D-taloissa.

Alavuden kaupungin sosiaalisessa yrityksessä A-Pesu Oy:ssä työllisyys- ja palvelutavoitteet toteutuivat hyvin. Asetetuista neljästä tavoitteesta toteutui kolme. Työllistämistoiminnalla oli merkittävä euromääräinen vaikutus kaupungin muihin menoihin. Pesulatoiminnan pyykkien kilometri määrä vähentyi vuositason Jalasjärven pyykin jäätyä pois. Kilometrin alenemista tasasi hieman Rantakodon ja Salmikodon pyykki, jotka siirtyivät pesulaan keväällä 2010. Yhtiön talous oli tasapainossa. Liikevaihto kasvoi 9 % ja siitä 52 % oli pesulatoimintaa ja 48 % työllistämistoimintaa. Voittoa tilikaudella syntyi 3.936,17 euroa ja yhtiöllä ei ollut lainaa. Haasteita asetti uusi työllisyyslaki, joka astui voimaan toukokuussa 2010 ja ohjasi toimintoja uudella tavalla.

Alavuden Jäähalli Oy:llä oli toinen kokonainen toimintavuosi. Toiminnalle oli asetettu sitovaksi tavoitteeksi käyttökulujen pysyminen vastaavien hallien keskitasolla, ja tavoite toteutui. Muista tavoitteista jääajan ja tapahtumien määrän kasvu ei toteutunut. Käyttäjien palautteet sen sijaan käsiteltiin välittömästi. Käytön määrän vähentymiseen on vaikuttanut APV:n naisjoukkueen varausten poisjääminen ja lisäksi konsertteja tai messuja ei ole ollut. Tulot vähenivät 12 000 – 13 000 euroa vuositason. Lämmitys- ja sähkökuluissa saatiin säästöjä aikaan toimintaa tehostamalla. Yhtiö pysyi lähes talousarviossa. Korkotason alhaisuus auttoi saavuttamaan tuloksen. Tilikauden tulos 12.897,48 euroa oli edellisvuotta parempi.

Elinkeinotoimen yhtiöistä, joiden kaikki osakkeet kaupunki omistaa, Alavuden Kehitys Oy on tuottanut elinkeinopalvelut Alavuden kaupungille vuodesta 2000. Kiinteistö Oy Alavus Fasadi puolestaan on keskinäinen kiinteistöyhtiö, joka tarjoaa toimistotiloja yrityksille sekä kokous- ja koulutustiloja yritysten ja yhteisöjen käyttöön. Yhtiöille oli asetettu kaksi tavoitetta palvelualan ja teollisuuden suhteellisen työpaikkamäärän ja kokonaistyöpaikkamäärän lisääntyminen, joista molemmat tavoitteet toteutuivat.

Alavuden Kehitys Oy myöntää oman pääoman ehtoista rahoitusta alavutelaisille yrityksille, hallinnoi hankkeita sekä tuottaa mm. kuntamarkkinointiin liittyviä palveluja Alavuden kaupungille. Vuonna 2010 yhtiö ei tehnyt yhtään pääomasijoitusta eikä hallinnoinut omia kehittämishankkeita. Yhtiössä on yksi työntekijä. Yhtiön vuoden 2010 tulos jäi tappiolliseksi.

Kiinteistö Oy Alavus Fasadissa Alavuden kaupunki vastaa tilojen hoito- ja rahoitusvastikkeista ja vuokraa tiloja edelleen. Kiinteistöyhtiöllä ei ole palkattua työvoimaa. Kokoaikaisesti vuokrattujen tilojen käyttöaste tilikauden päättyessä oli 78 %. Kiinteistö Oy Alavus Fasadin tilojen käyttö ei ole toteutunut alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Suurin haaste kiinteistöyhtiön osalta on tilojen kustannustehokas markkinointi, käyttöasteen kohottaminen ja toiminnan kehittäminen alkuperäisen suunnitelman mukaiseksi rakennusklasteria palvelevaksi kokonaisuudeksi.

5 YHTEENVETO

Lopulliseen talousarvioon verrattuna toimintatulot ylittyivät 497.058 euroa (3,0 %) ja toimintamenot alittuivat 669.863 euroa (1,1 %). Tilikauden tulos muodostui ylijäämäiseksi 1,9 miljoonaa euroa. Tuloksen pitäminen tulevaisuudessakin kehittyvällä tasolla vaatii tarkkaa talouden pitoa, tiivistä seurantaa, toimenpiteitä sekä päämäärätietoista työtä ja sitoutumista tavoitteisiin.

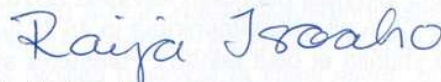
Talouden tasapainotarkastelussa on syytä kiinnittää huomiota toimintakatteen kehittymiseen. Toimintakate on heikentynyt vuodesta 2008 2,6 miljoonalla eurolla. Suurimpia toiminnallisia haasteita ovat työpaikkojen luominen ja asukasluokehityksen muuttaminen myönteiseksi.

6 ARVIOINTIKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUS

Alavudella 20. päivänä toukokuuta 2011

Kalevi Hauta-aho
puheenjohtaja

Raija Isoaho
varapuheenjohtaja

Sirpa Korpela-Leppälä
jäsen

Vesa Laitila
jäsen

Tellervo Mäki-Pollari
jäsen

8. Ote valtuuston päätöksestä

DN:o KV / ALA:147/2011 / 100

12 § Vuoden 2010 tilinpäätös

Kaupunginhallitus 28.3.2011 § 53

Kirjanpitolain mukaan tilinpäätöksen tulee valmistua maaliskuun loppuun mennessä. Tilinpäätös on laadittu kuntalain taloutta koskevien määräysten ja kirjanpitolain mukaisesti siten, kun kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on suosituksillaan ohjannut.

Tilinpäätösvuonna sisäiset/ulkoiset toimintatulot olivat 16,9 miljoonaa euroa, joka oli 0,5 miljoonaa euroa yli budjetoidun. Sisäiset/ulkoiset toimintamenot olivat 60,1 miljoonaa euroa, joka oli 0,7 miljoonaa euroa alle budjetoidun. Määrärahojen pienehköt ylitykset perusteluineen hyväksyttiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 21.3.2011 § 5.

Verotuloja kertyi 22,2 miljoonaa euroa, eli 0,5 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa ja hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Valtionosuuksia tuli 24,5 miljoonaa euroa, joka on hieman vähemmän kuin talousarviossa ja noin miljoona euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Rahoitustulot ja menot olivat nettotulona 0,3 miljoonaa euroa, joka oli 0,4 miljoonaa euroa enemmän kuin talousarviossa ja samaa luokkaa kuin edellisenä vuonna.

Tuloslaskelmassa vuosikate oli 3,7 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli 1,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tulos oli 0,7 miljoonaa euroa parempi kuin edellisenä vuonna.

Rahoituslaskelmasta selviää, että talousarviolainoja nostettiin 3,0 miljoonaa euroa ja maksettiin takaisin 2,6 miljoonaa euroa, joten talousarviolainat kasvoivat nettomääräisesti 0,4 miljoonaa euroa. Lainakanta laajasti lasketuna kaupungin osalta oli 17,1 miljoonaa euroa, eli 1847 euroa asukasta kohti, kun se koko maassa ennakkotiedon mukaan oli 2005 euroa asukasta kohti.

Kaikkiaan tilinpäätös oli paras koko sinä aikana, kun kuntiin on sovellettu kirjanpitolakia, eli vuodesta 1997 lähtien. Tähän on päästy tulosryhmien hyvällä budjettikurilla ja ennakoitua paremmalla tulojen kehityksellä. Terveystieteiden yksiköt alittivat myös poikkeuksellisesti ennakoitua menonsa. tjk

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden 2010 ylijäämä 1.941.385,33 euroa kirjataan taseeseen ylijäämä/alijäämä – tilille.

Kaupunginhallitus allekirjoittaa vuoden 2010 tilinpäätöksen ja jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi. pam
(OHEISMATERIAALI / Kaupunginhallitus 28.3.2011 § 53)

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Merkittiin, että talousjohtaja Timo Ketola oli läsnä asiantuntijana ennen päätöksentekoa.

Tarkastuslautakunta 20.5.2011 § 24

Tarkastuslautakunta esittää kaupunginvaltuustolle,

- että tilinpäätös vahvistetaan
- että kaupungin hallintoa sekä taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille myönnetään vastuuvapaus tilikaudelta 1.1.-31.12.2010
- 20.5.2011 päivätty tilintarkastuskertomus merkitään muilta osin tiedoksi.

kh

(LIITE / Tarkastuslautakunta 20.5.2011 § 24)

Päätös

Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus 6.6.2011 § 92

Kaupunginhallituksen kokouksessaan 28.3.2011 § 53 käsittelemästä tilinpäätöksestä on tehty lyhennelmä, josta on muodostettu vuosikertomus lisäämällä siihen kuvia tilinpäätösvuoden tapahtumista. Siihen on sisällytetty myös arviointikertomus ja tilintarkastuskertomus. Vuosikertomus painetaan valtuuston käsittelyn jälkeen ja sitä jaetaan paitsi keskeisille yhteistyökumppaneille myös aikaisempien vuosien tapaan kaupungin jokaiseen talouteen.

Kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen on huomattu, että tekstiin on jäänyt joitakin virheellisiä ja vanhoja tietoja. Tiedot on korjattu vastaamaan 28.3.2011 tarkastukseen jätettyjä taulukoita ja graafeja. tjk

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se käsittelee vuoden 2010 tilinpäätöksen ja hyväksyy liitteenä olevan vuosikertomuksen. pam
(LIITE / Kaupunginhallitus 6.6.2011 § 92)

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Valtuusto 13.6.2011 § 12

Päätös

Valtuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ja tarkastuslautakunnan esityksen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet